

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE

Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

BILTEN 4
2024

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

BILTEN 4
2024

IZDAVAČ

Centralna banka Bosne i Hercegovine
Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo

Tel (387 33) 278 100
www.cbbh.ba
e-mail: contact@cbbh.ba

Za sve informacije kontaktirati:
Ured vodećeg ekonomiste

Uredništvo:
dr. Belma Čolaković glavni i odgovorni urednik
dr. Željko Marić
mr. Ervin Zolić
mr. Emina Ćeman
Vesna Papić

Rok za statističke podatke koji su uključeni u
ovaj broj bio je 15. 02. 2025. godine

Sadržaj:

SPISAK GRAFIKONA.....	4
SPISAK TABLICA.....	6
TEKSTNI OKVIR	7
IZVRŠNI SAŽETAK.....	9
GLAVNI EKONOMSKI POKAZATELJI.....	10
1. MEĐUNARODNO EKONOMSKO OKRUŽENJE	12
2. REALNI SEKTOR.....	17
2.1 Bruto domaći proizvod.....	17
2.2 Industrijska proizvodnja.....	18
2.3 Cijene.....	19
2.4 Plaće i uposlenost.....	21
3. FINACIJSKI SEKTOR.....	23
3.1 Devizne rezerve i monetarna kretanja.....	23
3.2 Obvezna rezerva.....	24
3.3 Aktivnosti komercijalnih banaka.....	26
3.3.1 Krediti.....	26
3.3.2 Depoziti.....	27
3.3.3 Strana aktiva i strana pasiva komercijalnih banaka.....	28
3.3.4 Kamatne stope.....	29
3.4 Burze.....	31
4. VANJSKI SEKTOR	34
4.1 Platna bilanca.....	34
4.1.1 Tekući i kapitalni račun.....	34
4.1.2 Finacijski račun.....	35
4.2 Vanjska trgovina.....	35
4.3 Nominalni i realni efektivni tečaj KM	36
5. VLADINE FINACIJE.....	38
5.1 Proračunska pozicija.....	38
5.2 Porezni prihodi od neizravnih poreza	40
6. STATISTIČKE TABLICE.....	42
7. Dodatak.....	85

SPISAK GRAFIKONA

Grafikon 1.1:	Godišnje promjene realnog BDP-a u Europi	12
Grafikon 1.2:	Godišnja promjena opsega industrijske proizvodnje i PMI indeks u proizvodnom sektoru, u eurozoni	13
Grafikon 1.3:	Cijene energenata na međunarodnom tržištu	13
Grafikon 1.4:	Doprinosi komponenti promjeni indeksa potrošačkih cijena u eurozoni, na kraju tromjesečja	14
Grafikon 1.5:	Odabrani indeksi tržišta akcija	15
Grafikon 2.1:	Doprinos godišnjoj promjeni aktivnosti za odabrane djelatnosti	17
Grafikon 2.2:	Doprinos godišnjoj stopi promjene komponenti BDP-a prema rashodnom pristupu	18
Grafikon 2.3:	Doprinos godišnjim stopama rasta/pada opsega industrijske proizvodnje prema industrijskim područjima, izvorni indeksi	18
Grafikon 2.4:	Doprinos godišnjim stopama rasta/pada opsega industrijske proizvodnje prema industrijskim skupinama, izvorni indeksi	19
Grafikon 2.5:	Tromjesečne godišnje promjene prosječnih potrošačkih cijena u BiH, na kraju tromjesečja	20
Grafikon 2.6:	Doprinosi godišnjim stopama promjene potrošačkih cijena, na kraju tromjesečja	20
Grafikon 2.7:	Promjene prosječnih potrošačkih cijena glavnih pododjeljaka potrošačke korpe, u prosincu	20
Grafikon 2.8:	Broj nezaposlenih osoba i godišnje promjene, kraj tromjesečja	21
Grafikon 2.9:	Godišnje promjene broja uposlenih po djelatnostima, kraj tromjesečja	21
Grafikon 2.10:	Godišnje promjene prosječnih tromjesečnih plaća	21
Grafikon 3.1:	Bruto devizne rezerve CBBiH i koeficijent pokrića monetarne pasive neto deviznim rezervama	23
Grafikon 3.2:	Tromjesečne promjene u komponentama rezervnog novca	24
Grafikon 3.3:	Tromjesečne promjene monetarnih agregata	24
Grafikon 3.4:	Monetarna multiplikacija	24
Grafikon 3.5:	Stanje računa rezervi kod CBBiH i implicitna stopa obvezne rezerve (OR)	25
Grafikon 3.6:	Tromjesečne promjene viška iznad obvezne rezerve	25
Grafikon 3.7:	Kreditni nefinancijskim privatnim poduzećima	26
Grafikon 3.8:	Tromjesečni doprinosi rastu ukupnih kredita	27
Grafikon 3.9:	Doprinos godišnjem rastu ukupnih depozita banaka	27
Grafikon 3.10:	Stopa promjene dugoročnih depozita stanovništva	27
Grafikon 3.11:	Doprinos tromjesečnoj stopi rasta depozita nefinancijskih poduzeća	28
Grafikon 3.12:	Inozemna aktiva banaka	28
Grafikon 3.13:	Inozemna pasiva banaka	29
Grafikon 3.14:	Kamatne stope na novoodobrene kredite	29
Grafikon 3.15:	Kamatne stope na novougovorene depozite stanovništva prema valuti ugovaranja	29

Grafikon 3.16:	Promet na berzama	31
Grafikon 3.17:	Emisije šestomjesečnih trezorskih zapisa Republike Srpske	31
Grafikon 3.18:	Emisija petogodišnjih obveznica Federacije Bosne i Hercegovine	32
Grafikon 4.1:	Tekući račun	34
Grafikon 4.2:	Račun usluga u platnoj bilanci	34
Grafikon 4.3:	Kompenzacije uposlenim u inozemstvu, doznake i mirovine iz inozemstva	35
Grafikon 4.4:	Financijski račun	35
Grafikon 4.5:	Godišnje promjene vrijednosti izvoza po skupinama proizvoda	36
Grafikon 4.6:	Godišnje promjene vrijednosti uvoza po skupinama proizvoda	36
Grafikon 4.7:	Godišnje promjene u deviznom tečaju KM	36
Grafikon 5.1:	Tekuća i primarna bilanca središnje vlade BiH	38
Grafikon 5.2:	Proračunski prihodi i rashodi opće vlade u % BDP-a (kumulativni podatci) i godišnje stope rasta prihoda i rashoda	38
Grafikon 5.3:	Glavne stavke rashoda, godišnje promjene	39
Grafikon 5.4:	Udio u ukupnim rashodima	39
Grafikon 5.5:	Porezi i doprinosi za socijalno, godišnje stope rasta	39
Grafikon 5.6:	Vanjski dug sektora opće vlade	40
Grafikon 5.7:	Ukupan javni dug sektora opće vlade i godišnje stope rasta	40
Grafikon 5.8:	Razina i stopa rasta neto neizravnih poreza	40
Grafikon 5.9:	Promjena kretanja vodećih skupina neizravnih poreza	41
Grafikon 5.10:	Utjecaj inflacije na rast prihoda od PDV-a	41

SPISAK TABLICA

T01: Tromjesečni ekonomski pokazatelji	44
T02: Bruto domaći proizvod Bosne i Hercegovine (tekuće cijene)	45
T03: Struktura indeksa industrijske proizvodnje BiH	46
T04: Struktura indeksa potrošačkih cijena za BiH (CPI)	47
T05: Prosječne bruto i neto plaće i mirovine	48
T06: Monetarni pregled	49
T07: Bilanca stanja CBBiH	51
T08: Konsolidirana bilanca komercijalnih banaka BiH	52
T09: Kamatne stope na kredite stanovništvu	54
T10: Kamatne stope na kredite nefinancijskim poduzećima	55
T11: Kamatne stope na depozite stanovništva	56
T12: Kamatne stope na depozite nefinancijskih poduzeća	57
T13: Ukupni depoziti i krediti komercijalnih banaka	58
T14: Sektorska struktura depozita kod komercijalnih banaka	59
T15: Sektorska struktura kredita komercijalnih banaka	60
T16: Valutna struktura depozita i kredita komercijalnih banaka	61
T17: Kupovina i prodaja konvertibilne marke	62
T18: Prosječne obvezne rezerve	63
T19: Obvezne rezerve po obračunskim razdobljima	64
T20: Promet vrijednosnih papira na burzama BiH	65
T21: Transakcije u platnom prometu	66
T22: Platna bilanca BiH	67
T23: Međunarodna investicijska pozicija (MIP)	68
T24: Devizne rezerve CBBiH	69
T25: BiH-Izvoz po zemljama destinacije	70
T26: BiH-Uvoz po zemljama podrijetla	71
T27: Struktura izvoza i uvoza robe	72
T28: Pregled prosječnih srednjih tečajeva konvertibilne marke	74

T29: Vladine financije BiH - jedinice sektora vlade.....	75
T30: Vladine financije BiH - struktura konsolidiranih prihoda i rashoda	76
T31: Vladine financije FBiH - jedinice sektora vlade	77
T32: Vladine financije FBiH - struktura konsolidiranih prihoda i rashoda	78
T33: Vladine financije RS - jedinice sektora vlade.....	79
T34: Vladine financije RS - struktura konsolidiranih prihoda i rashoda	80
T35: Tijekovi izravnih inozemnih ulaganja u BiH klasificirani prema zemlji stranog ulagača	81
T36: Tijekovi izravnih inozemnih ulaganja u BiH prema NACE Rev 2 klasifikaciji djelatnosti	82
T37: Stanje izravnih inozemnih ulaganja u BiH po komponentama	83
T38: Nominalni i realni efektivni tečaj konvertibilne marke	84

Napomena: Kratka metodološka objašnjenja se nalaze ispod svake tablice, dok su opširnija dostupna na www.cbbh.ba

Konvencija korištena u tablicama je sljedeća:

∅ Prosjek

* Oznaka za napomenu

- Podaci nisu dostupni

... Nedovoljan broj podataka za objavljivanje

Tekstni okvir:

Tekstni okvir: Sustavno značajne banke i zaštitni sloj kapitala	30
---	----

SKRAĆENICE

APP	program kupovine vrijednosnih papira (engl. asset purchase programme)
BDP / GDP	Bruto domaći proizvod
BDV	Bruto dodana vrijednost
BiH	Bosna i Hercegovina
BLSE	Banjalučka burza
CBBiH / CBBIH	Centralna banka Bosne i Hercegovine
CNY	Kineski juan
CPI	Indeks potrošačkih cijena
DE	Njemačka
EA	Eurozona (Euroarea)
ECB	Europska središnja banka
ES	Španija
EU	Europska unija
EUR	Euro
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
IT	Italija
LK	Loši krediti
kg	kilogram
KM/BAM	Konvertibilna marka
MWh	Megavat sat
NEER	Nominalni efektivni tečaj
PMI	Indeks menadžera nabavke (engl. Purchasing Managers' Index)
REER	Realni efektivni tečaj
RS	Republika Srpska
RSD	Srpski dinar
SAD	Sjedinjene Američke Države
TRL	Turska lira
TTF	Nizozemsko plinsko čvorište
USD	Američki dolar
M1	Novčana masa u užem smislu
M2	Novčana masa u širem smislu
NDA	Neto domaća aktiva
S&P 500	Burzanski indeks S&P 500
SASE	Sarajevska burza
SASX 10	Indeks Sarajevske burze 10
SASX 30	Indeks Sarajevske burze 30
CAC 40	Francuski referentni indeks dionica
PEPP	Žurni program kupovine zbog pandemije (engl. pandemic emergency purchase programme)

IZVRŠNI SAŽETAK

Realni bruto društveni proizvod je, u trećem tromjesečju 2024. godine, ubrzao rast. Prema proizvoljnom pristupu računanju BDP-a, osobito snažan rast zabilježile su djelatnosti trgovine, te hotelijerstva i ugostiteljstva. Prema potrošnom pristupu, osobito snažan rast su zabilježila ulaganja, pri čemu su izravna inozemna ulaganja čak smanjena, na godišnjoj razini, u prva tri tromjesečja 2024. godine. Preliminarna procjena ekonomskog rasta u četvrtom tromjesečju je rezultirala rastom realnog BDP-a u 2024. godini, konzistentnim s procjenom iz jesenjeg kruga srednjoročnih makroekonomskih projekcija. Slaba potražnja iz inozemstva i utjecaj poplava iz listopada bili su glavni čimbenici zbog kojih je rast realne ekonomske aktivnosti u posljednjem tromjesečju procijenjen relativno skromnim. Trend pada obujma industrijske proizvodnje, koji je trajao osam tromjesečja, zaustavljen je u četvrtom tromjesečju 2024. godine.

Inflatorni pritisci su u četvrtom tromjesečju blago ojačali, u znatnoj mjeri usljed pritiska u cjenovnim indeksima koji ulaze u sastav temeljne inflacije, poglavito usluga hotela i ugostiteljstva. Značajan godišnji rast zabilježen je i u kategoriji hrane i bezalkoholnih pića. Projekcija inflacije u 2024. godini, iz jesenjeg kruga srednjoročnih makroekonomskih projekcija, pokazala se gotovo identičnom naknadno objavljenim službenim podacima. Međutim, uslijed nepredviđenog šoka na strani politika kojima se regulira tržište rada, preliminarna procjena inflacije u prvom tromjesečju 2025. godine, iz četvrtog tromjesečja 2024. godine pokazala se suviše niskom. U posljednjim danima 2024. godine, minimalna plaća u Federaciji BiH je povećana za čak 40%, s primjenom od siječnja 2025. godine. Značajno povećanje minimalne plaće u Republici Srpskoj stupilo je na snagu od veljače 2025. godine. Prosječne realne i nominalne plaće bilježile su visoke stope rasta i u četvrtom tromjesečju 2024. godine. Također, cijene električne energije za domaće kupce dodatno su povećane u prvom tromjesečju 2025. godine. Posljedično, očekuje se značajan rast inflatornih pritiska u 2025. godini.

U četvrtom tromjesečju 2024. godine, naplata prihoda od neizravnih poreza blago je smanjena u odnosu na prethodno tromjesečje, kada je zabilježen najveći tromjesečni iznos ove vrste prihoda od osnivanja Uprave za neizravno oporezivanje. Zbog snažnog rasta prihoda od neizravnih poreza u 2024. godini, u određenoj mjeri i zbog inflatornog efekta, omjer sredstava potrebnih za servisiranje vanjskog duga prema prihodima od neizravnih poreza je, u 2024. godini, bio niži od prethodne godine. Relativna izloženost domaćih banaka prema sektoru vlade nije se značajno mijenjala u četvrtom tromjesečju.

Devizne rezerve CBBiH su, na kraju četvrtog tromjesečja, zabilježile snažan rast na tromjesečnoj i godišnjoj razini. Zabilježen je i rast koeficijenta pokrića monetarne pasive neto deviznim rezervama. Nastavak trenda povećanja novčane mase, poglavito uslijed snažnog rasta rezervnog novca, rezultirao je nižim razinama monetarnih multiplikatora. Na tromjesečnoj razini, blago su povećana i stanja na računima rezervi banaka kod CBBiH. Centralna banka nije mijenjala monetarnu politiku u bilo kojem njezinom segmentu. Trend rasta kredita je, također, nastavljen, a kamatne stope na kredite nisu značajno promijenjene. Prosječna kamatna stopa na depozite s ugovorenim rokom dopijeća do godinu dana je blago povećana, u odnosu na treće tromjesečje. I dalje se ne uočava značajno usklađivanje kamatnih stopa na domaćem tržištu sa stopom inflacije.

U trećem tromjesečju se, tradicionalno, bilježi relativno niska razina deficita tekućeg računa, poglavito zbog rasta suficita na računu usluga. Rekordan deficit na računu roba, najvećim dijelom je kompenziran neto prilivima na računu usluga i doznakama iz inozemstva. Značajan vanjskotrgovinski robni deficit zabilježen je i u četvrtom tromjesečju. Nakon šest uzastopnih tromjesečja godišnjeg pada vrijednosti, izvoz robe je rastao u četvrtom tromjesečju, usprkos slabim makroekonomskim pokazateljima na tržištima zemalja glavnih trgovinskih partnera.

Glavni i odgovorni urednik
dr. Belma Čolaković

GLAVNI EKONOMSKI POKAZATELJI

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Nominalni BDP BiH (u milijunima KM) ¹⁾ , tekuće cijene	28.929	30.265	31.803	33.942	35.785	34.728	39.145	45.618	49.920	53.864
Realni BDP (stopa rasta u %) ¹⁾	4,3	3,2	3,2	3,8	2,9	-3,0	7,4	4,2	2,0	2,4
Stopa rasta potrošačkih cijena u BiH ²⁾	u postocima									
Prosječna godišnja stopa rasta CPI	-1,0	-1,1	1,2	1,4	0,6	-1,0	2,0	14,0	6,1	1,7
Godišnja stopa rasta CPI za prosinac	-1,3	-0,3	1,3	1,6	-0,1	-1,6	6,3	14,7	2,2	2,2
Proračun sektora opće vlade ³⁾	u postocima BDP-a									
Prihodi	43,0	42,7	43,1	43,1	42,5	42,1	41,5	39,9	40,7	-
Rashodi ⁴⁾	42,3	41,5	40,5	40,8	40,6	47,4	41,8	40,3	41,9	-
Saldo	0,7	1,2	2,6	2,3	1,9	-5,3	-0,3	-0,4	-1,2	-
Novac i kredit	u postocima BDP-a									
Novac u širem smislu (M2)	64,5	66,7	69,5	71,3	73,6	81,3	80,5	72,9	71,7	72,7
Kreditni nevladinim sektorima	54,4	53,7	54,9	54,3	55,0	55,2	50,8	45,9	44,9	45,5
Platna bilanca										
Bruto devizne rezerve										
U milijunima KM	8.606	9.531	10.557	11.623	12.597	13.868	16.348	16.066	16.290	17.642
U milijunima USD	4.883	5.391	6.083	7.012	7.210	8.079	9.885	8.637	9.004	9.760
U mjesecima uvoza robe i usluga	6,7	7,2	7,1	7,3	7,8	10,0	9,3	6,8	7,0	-
Bilanca tekućeg računa										
U milijunima KM	-1.458	-1.424	-1.520	-1.094	-927	-980	-579	-2.001	-1.157	-
U milijunima USD	-827	-805	-876	-660	-531	-571	-350	-1.075	-640	-
U postocima BDP-a	-5,0	-4,7	-4,8	-3,2	-2,6	-2,8	-1,5	-4,4	-2,3	-
Saldo robne razmjene ⁵⁾										
U milijunima KM	-7.176	-7.089	-7.417	-7.521	-7.963	-6.268	-7.170	-10.183	-10.259	-
U milijunima USD	-4.071	-4.010	-4.274	-4.538	-4.558	-3.651	-4.335	-5.474	-5.671	-
U postocima BDP-a	-24,8	-23,4	-23,3	-22,2	-22,3	-18,0	-18,3	-22,3	-20,6	-
Vanjski dug sektora vlade										
U milijunima KM	8.693	8.872	8.147	8.198	8.140	8.726	9.435	9.257	8.887	-
U milijunima USD	4.856	4.782	4.996	4.801	4.657	5.479	5.417	5.048	5.021	-
U postocima BDP	30,0	29,3	25,6	24,2	22,7	25,1	24,1	20,3	17,9	-
Servisiranje vanjskog duga ⁶⁾										
U milijunima KM	581	723	983	955	794	741	773	802	1.255	1.333
U milijunima USD	330	409	567	576	454	432	467	431	694	737
U postocima izvoza robe i usluga	5,7	6,7	7,7	6,7	5,5	6,2	4,6	3,6	5,7	-

Napomena:

¹⁾ Izvor: Agencija za statistiku BiH: Bruto domaći proizvod za II tromjesečje 2024. godine, proizvodni pristup, prvi rezultati, rujan 2024. godine

²⁾ Izvor: Agencija za statistiku BiH

³⁾ Izvor: Centralna banka BiH

⁴⁾ Rashodi uključuju i neto nabavu stalnih sredstava.

⁵⁾ Saldo izvoza i uvoza robe na platnobilančnoj osnovi uključuje prilagođenja obuhvata i vrijednosti koja se rade u svrhu izvještavanja o platnoj bilanci, u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za platnu bilancu, šesto izdanje).

⁶⁾ Izvor: Ministarstvo financija i trezora BiH

- Podaci nisu dostupni

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

**Međunarodno
ekonomsko okruženje**

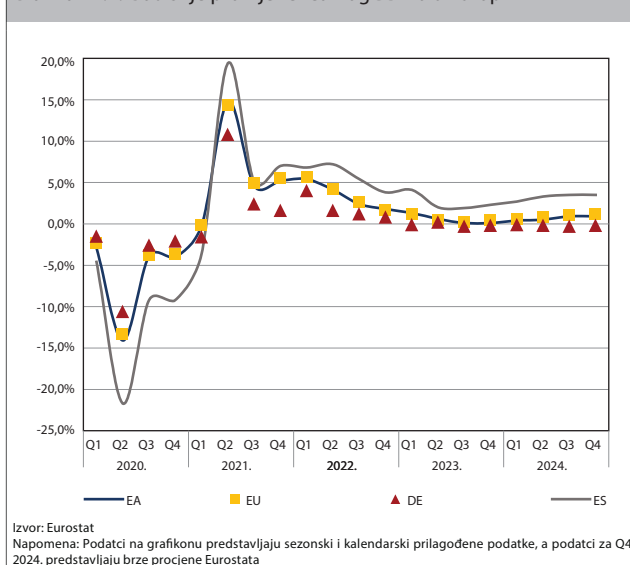
1. MEĐUNARODNO EKONOMSKO OKRUŽJE

U posljednjem tromjesečju 2024. godine, nastavljeno je stagniranje ekonomske aktivnosti u EU i eurozoni, te su zabilježene skromne godišnje stope rasta. Također je nastavljen trend pada opsega industrijske proizvodnje u eurozoni. U četvrtom tromjesečju 2024. godine došlo je do umjerenog pada cijena nafte tipa Brent na međunarodnom tržištu, uslijed slabije potražnje vodećih ekonomija, dok su cijene prirodnog plina porasle uslijed hladnije zime i niže popunjenosti europskih skladišta. Na kraju četvrtog tromjesečja, u eurozoni je zabilježena nešto viša stopa inflacije u odnosu na kraj trećeg tromjesečja. Temeljna inflacija je u prosincu 2024. godine zabilježila identičnu stopu kao i na kraju trećeg tromjesečja, te je i dalje viša od ukupne stope rasta cijena. U odnosu na kretanje inflacije u eurozoni, Europska središnja banka (ECB) je u rujnu 2024. godine odlučila smanjiti ključne kamatne stope. Portfelj programa kupovine vrijednosnih papira smanjuje se umjerenom i predviđenom dinamikom. Na financijskom tržištu eurozone prinosi na državne desetogodišnje obveznice su u jednom dijelu zemalja blago smanjeni.

Ekonomska aktivnost u EU i eurozoni rasla je skromnim tempom u prva tri tromjesečja 2024. godine, a ovaj trend se nastavio i u posljednjem tromjesečju, kada su zabilježene godišnje stope rasta od 1,1% i 0,9% respektivno¹ (Grafikon 1.1). U četvrtom tromjesečju, ekonomije EU i eurozone su stagnirale u odnosu na treće tromjesečje. Pri tomu, i dalje se primjećuju značajne razlike među zemljama članicama EU, gdje se Španjolska, i u četvrtom tromjesečju, izdvaja kao jedna od zemalja koja je činila pokretačku snagu rasta EU, s godišnjim rastom realnog BDP-a od 3,5%. S druge strane, Njemačka ekonomija je, u četvrtom tromjesečju, zabilježila godišnji pad ekonomske aktivnosti (0,2%), šesto tromjesečje u nizu, najviše kao rezultat slabe vanjske potražnje za industrijskim proizvodima. Promatrajući po sektorima, posljednji podatci ukazuju na nastavak slabog rasta proizvodne aktivnosti u eurozoni, dok je uslužni sektor nastavio bilježiti ekspanziju. Kompozitni indeks menadžera nabave (PMI)², na kraju prosinca zabilježio je vrijednost ispod 50, što je također signaliziralo da ekonomija eurozone stagnira. U narednom razdoblju, usporavanje vanjske trgovine i geopolitička neizvjesnost predstavljaju ograničavajuće čimbenike za ekonomsku aktivnost u EU, posebice u proizvodnom sektoru.

Ipak, postoji i nekoliko pozitivnih čimbenika za oporavak ekonomske aktivnosti, uključujući jačanje realnog dohotka uslijed usporavanja inflacije, povoljni uvjeti na tržištu rada, sve snažnija aktivnost u uslužnom sektoru, te postupno popuštanje pritiska monetarne politike.

Grafikon 1.1: Godišnje promjene realnog BDP-a u Europi

U eurozoni, opseg industrijske proizvodnje je, na kraju četvrtog tromjesečja, zabilježio godišnji pad od 2,6% (Grafikon 1.2). Djelatnost prerađivačke industrije je, također, u prosincu zabilježila godišnju stopu pada od 2,6%, dok je djelatnost proizvodnje i opskrbe električnom energijom i plinom zabilježila nešto skromniji godišnji pad (0,3%). Promatrano prema glavnim industrijskim skupinama, najveći pad opsega industrijske proizvodnje, na godišnjoj razini, na kraju tromjesečja, zabilježili su kapitalni i intermedijarni proizvodi (od 8,1% i 2,4%, respektivno). S druge strane, skupine netrajni proizvodi za široku potrošnju i energija, u prosincu su zabilježile godišnje stope rasta opsega industrijske proizvodnje, od 8,3% i 0,5%, respektivno. Određeni pokazatelji, kao što je Indeks menadžera nabave PMI za proizvodni sektor³, ukazivali su na nastavak pada aktivnosti u proizvodnom sektoru i u posljednjem tromjesečju 2024. godine. Navedeni indeks je u eurozoni bilježio vrijednost ispod 50, svaki mjesec u nizu, već dvije i pol godine. Sukladno generalnom trendu kada su u pitanju razlike među zemljama, Španjolska se izdvajala kao zemlja koja je zabilježila najizraženiji rast u proizvodnom sektoru, u prosincu. S druge strane, Njemačka, Italija i Francuska bilježile su nastavak pada aktivnosti u proizvodnom sektoru.

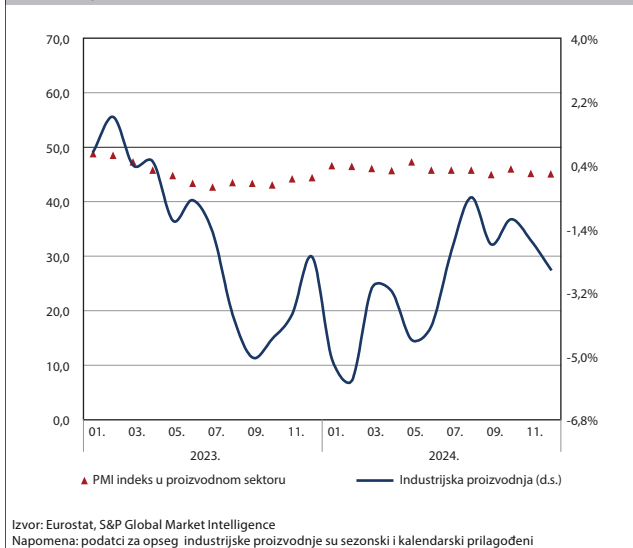
¹ Izvor: Eurostat Preliminary Flash Estimate, 30. siječnja 2025. godine.

² PMI Releases, S&P Global. Vrijednost kompozitnog indeksa PMI (engl. Composite Purchasing Managers' Index) iznad 50 označava ekspanziju, a vrijednost ispod 50 označava kontrakciju ekonomske aktivnosti. Kompozitni indeks PMI je ponderirani prosjek proizvodnog i uslužnog sektora za danu ekonomiju.

³ PMI Releases, S&P Global. Vrijednost indeksa PMI (engl. Purchasing Managers' Index) za proizvodni sektor, iznad 50 označava ekspanziju, a vrijednost ispod 50 označava kontrakciju ekonomske aktivnosti.

PMI indeks za proizvodni sektor u eurozoni pokazao je smanjen broj narudžbi na kraju četvrtog tromjesečja, što također ukazuje na navedeni nastavak slabe aktivnosti u proizvodnom sektoru u četvrtom tromjesečju⁴. S druge strane, PMI indeks za uslužni sektor je, u posljednjem tromjesečju godine, nastavio bilježiti vrijednosti koje označavaju ekspanziju.

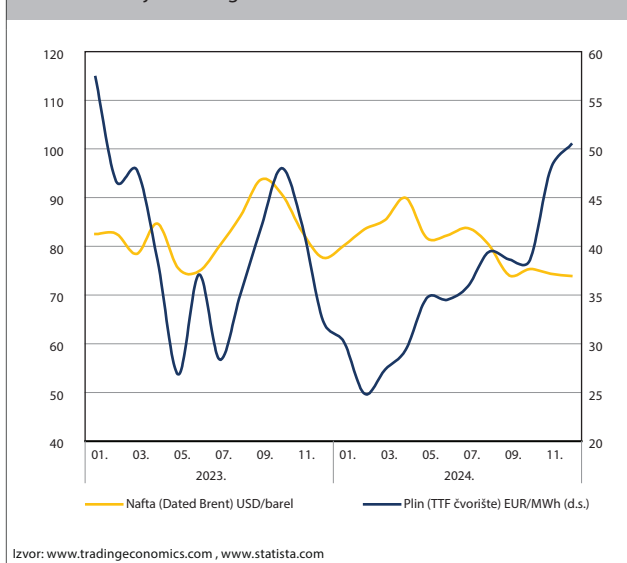
Grafikon 1.2: Godišnja promjena opsega industrijske proizvodnje i PMI indeks u proizvodnom sektoru, u eurozoni

U četvrtom tromjesečju 2024. godine došlo je do umjerenog pada cijena nafte tipa Brent na međunarodnom tržištu, uslijed slabije potražnje vodećih ekonomija, a posebice kineske. Za razliku od zemalja članica OPEC-a koje su odložile najavljeno povećanje opsega proizvodnje, najavljeno povećanje proizvodnje nafte u SAD-u, kao i povećanje američkih zaliha sirove nafte zadržali su fjučerse na naftu na opadajućem trendu. U prosincu 2024. godine naftom se trgovalo po prosječnoj cijeni od 73,9 američkih dolara po barelu, što predstavlja najnižu cijenu u posljednje tri godine. Očekuje se da će ponuda premašiti potražnju za naftom u 2025. godini⁵, uslijed veće proizvodnje praćene smanjenom potražnjom, poglavito od strane Kine, kao i postupnim prelaskom na ekološki prihvatljivije energente. Cijene prirodnog plina u četvrtom tromjesečju su se, uz manje oscilacije, kretale uzlaznom putanjom tako da se u prosincu na nizozemskom TTF čvorištu trgovalo po prosječnoj cijeni iznad 50 eura po megavat satu. Rast cijena prirodnog plina je posljedica povećane potrošnje uslijed hladnije zime što je uzrokovalo smanjenje rezervi plina. Početkom 2025. godine rezerve u europskim skladištima plina su bile na 59,0% popunjenosti⁶, što je znatno niže u odnosu na isto razdoblje prethodne godine uslijed hladnijeg vremena i obustave ruske opskrbe.

Na strani ponude, norveški izvoz plina je porastao nakon završetka održavanja na plinskom polju Njord, dok je isporuka tečnog prirodnog plina i dalje stabilna.

Grafikon 1.3: Cijene energenata na međunarodnom tržištu

Na kraju četvrtog tromjesečja 2024. godine, u eurozoni i EU su zabilježene godišnje stope inflacije od 2,4% i 2,7%, respektivno. Na kraju tromjesečja je u eurozoni zabilježena viša stopa inflacije (za 0,7 pb), u odnosu na kraj trećeg tromjesečja (Grafikon 1.4), ali i nešto viša stopa u odnosu na prethodni mjesec, što je bilo očekivano zbog baznog efekta u kategoriji energije. Cijene energije su zabilježile vrlo skroman godišnji rast u prosincu, nakon četiri uzastopna mjeseca u kojima je zabilježen godišnji pad cijena. Cijene hrane su u eurozoni, u prosincu, zabilježile godišnji rast od 2,6%, dok su u istom mjesecu prethodne godine zabilježile godišnji rast od 6,1%. U odnosu na prethodni mjesec, cijene hrane su zabilježile nešto nižu stopu rasta, najvećim dijelom zbog niže stope inflacije neprerađene hrane, a kao rezultat nižih cijena voća i povrća. S druge strane, stopa rasta cijena prerađene hrane bila je viša u odnosu na prethodni mjesec, najvećim dijelom zbog snažnog rasta cijena duhana. Stopa inflacije za prerađenu hranu isključujući duhan, u prosincu je ostala ispod 2%.

Cijene usluga, koje čine 44,9% potrošnje kućanstava u eurozoni, u prosincu su ostvarile stopu rasta od 4,0%, što predstavlja identičnu stopu rasta koja je zabilježena u istom mjesecu prethodne godine. Inflacija usluga i dalje je značajno iznad dugogodišnjeg prosjeka od 1,9%, što odražava nastavak utjecaja povišenih plaća u navedenoj kategoriji⁷. Kategorija neenergetskih industrijskih proizvoda, čiji ponder u ukupnoj potrošnji kućanstava eurozone iznosi 25,7%, na kraju četvrtog tromjesečja je zabilježila niži godišnji rast cijena (za 2,0 pb), u odnosu na kraj istog tromjesečja prethodne godine. Najveći doprinos ukupnom rastu cijena, u prosincu, zabilježen je za kategoriju usluga (1,8%), te za kategorije hrane i neenergetskih industrijskih proizvoda.

⁴ PMI Releases, S&P Global Market Intelligence, siječanj 2025. godine.

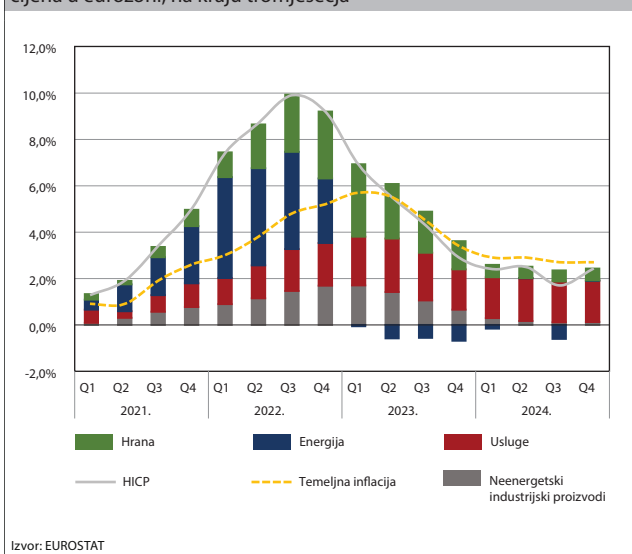
⁵ The International Energy Agency, „Oil Market Report - January 2025“; URL: <https://www.iea.org/reports/oil-market-report-january-2025>

⁶ Nora Buli and Kate Abnett; (January 22, 2025); „Europe may need over 100 extra gas cargoes to refill shrinking stocks“; URL: <https://www.reuters.com/business/energy/europe-may-need-over-100-extra-gas-cargoes-refill-shrinking-stocks-2025-01-22/>

⁷ ECB Ekonomski bilten, veljača 2025. godine.

Kategorija energije također je dala pozitivan doprinos rastu cijena na kraju četvrtog tromjesečja, nakon što je imala negativan doprinos na kraju trećeg tromjesečja. Temeljna inflacija je u eurozoni, na kraju četvrtog tromjesečja, zabilježila stopu od 2,7%, odnosno identičnu stopu kao i na kraju prethodnog tromjesečja, te je i dalje viša od ukupne inflacije. Godišnja stopa inflacije usluga, na kraju četvrtog tromjesečja, iznosila je 4,0%, odnosno nešto više u odnosu na prethodno razdoblje (za 0,1 pb više u odnosu na stopu iz prethodnog mjeseca, kao i u odnosu na kraj prethodnog tromjesečja). Godišnja stopa rasta cijena usluga nadmašila je rast ukupne i temeljne inflacije. Prema posljednjim projekcijama ECB-a, očekuje se da će stope ukupne inflacije u eurozoni dostići srednjoročni cilj od 2% tijekom 2025. godine⁸. Premda ukupna inflacija u posljednjim mjesecima usporava, ključni izazov za kreatorne monetarne politike u eurozoni još uvijek predstavlja perzistentnost temeljne inflacije, te visoka inflacija usluga. Prema istim projekcijama ECB-a, također se očekuje da će snažni inflatorni pritisci u uslugama ostati prisutni do početka 2025. godine, nakon čega bi trebao usporiti rast cijena, najvećim dijelom kao rezultat usporavanja rasta plata, te zaostalog utjecaja prethodnog pooštavanja monetarne politike.

Grafikon 1.4: Doprinosi komponenti promjeni indeksa potrošačkih cijena u eurozoni, na kraju tromjesečja

Nakon deset povećanja kamatnih stopa u proteklih 17 mjeseci (na maksimalnih 4,00%, 4,50% i 4,75% za kamatne stope na novčane depozite, glavne operacije refinanciranja i mogućnosti posudbe respektivno), ECB je u posljednjih sedam mjeseci smanjila referentne kamatne stope četiri puta. Postupno snižavanje referentnih kamatnih stopa ECB-a je nastavljeno i tijekom četvrtog tromjesečja 2024. godine. Upravno vijeće ECB-a je svojim odlukama tijekom četvrtog tromjesečja 2024. u dva navrata smanjilo tri referentne kamatne stope ECB-a za 25 baznih bodova. Ove odluke su donesene na temelju inflacijskih očekivanja, dinamike temeljne inflacije i jačine transmisije monetarne politike.

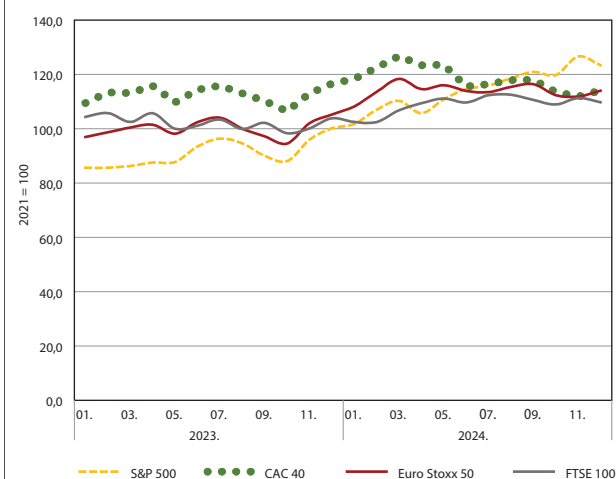
Nakon spomenutih smanjenja u referentnim kamatnim stopama, na kraju prosinca 2024. razine kamatnih stopa su iznosile 3,00%, 3,15% i 3,40% za kamatne stope na novčane depozite, glavne operacije refinanciranja i mogućnosti posudbe respektivno. Od sastanka Upravnog vijeća ECB-a tijekom trećeg tromjesečja 2024. temeljna inflacija je ostala nepromijenjena dok se ukupna inflacija mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HICP) blago povećala, što ukazuje na stabilizaciju cjenovnih pritisaka sa strane agregatne potražnje. Pad inflacije omogućit će ECB-u daljnje ublažavanje restriktivne monetarne politike. Očekuje se da će ECB u 2025. godini prebaciti fokus s inflacije na poticanje ekonomske aktivnosti. Kao i tijekom trećeg tromjesečja, u četvrtom tromjesečju Portfelj program kupovine vrijednosnih papira ECB-a (engl. asset purchase programme, APP) se nastavio smanjivati predviđenom dinamikom jer ECB više ne reinvestira glavnice dospjelih vrijednosnih papira. Nadalje, zbog prestanka reinvestiranja glavnice dospjelih vrijednosnih papira, portfelj vrijednosnih papira kupljenih u sklopu hitnog programa kupovine zbog pandemije (engl. pandemic emergency purchase programme, PEPP), nastavio se smanjivati za prosječno 7,5 milijardi eura mjesečno. Sukladno prijašnjim najavama, ECB i banke Eurosustava ostaju pri planu da se reinvestiranje u sklopu PEPP-a obustavi na kraju 2024. godine.

Za razliku od prethodnog tromjesečja kad su svi vodeći svjetski indeksi akcija, osim japanskog Nikkei 225 indeksa porasli, u ovome izvještajnom razdoblju smjer kretanja na ključnim tržištima akcija nije u tolikoj mjeri jednoobrazan (Grafikon 1.5). Budući da je u Q4 2024. godine nastavljeno smanjenje referentnih kamatnih stopa, započeto u lipnju 2024. godine, američka ekonomija i dalje raste, ali treba primijetiti da je rast usporen. U prosjeku je američko tržište akcija u četvrtom tromjesečju 2024. godine poraslo za 2,9%, a ubjedljivo najveći tromjesečni rast (6,2%) ostvaren je na tržištu akcija tehnoloških poduzeća (Nasdaq Composite) u kojima se očekuje rast prihoda kao posljedica razvoja vještačke inteligencije. Na europskom tržištu akcija i dalje preovladavaju negativni efekti niskog ekonomskog rasta u trećem tromjesečju 2024. godine, kao i očekivani spori ekonomski oporavak potvrđen i u jesenjoj prognozi Europske komisije⁹. Ni nakon višestrukog smanjenja referentnih kamatnih stopa ECB-a od lipnja 2024. godine, i posljednjog prosinačkog smanjenja za 25 bb, na europskom tržištu akcija nisu stvorena izražena pozitivna očekivanja. Smanjenje monetarnih restrikcija i obaranje inflacije najviše se odrazilo na njemačkom tržištu akcija, na kojem je i pored velikih problema u automobilskoj industriji, kao i u prethodnom tromjesečju, registriran rast burzanskog indeksa DAX za 3%. S druge strane, na razini EU, kao i na njezinim ostalim najznačajnijim tržištima, kapitalizacija na tržištu akcija je smanjena. Vrijednost Euro Stoxx 50, koji obuhvaća 50 najznačajnijih poduzeća na razini EU, smanjena je za 2,1%, francuskog CAC-30 za 3,3%, a FTSE za 0,8%.

⁸ ECB Ekonomski bilten, veljača 2025. godine.

⁹ Prema jesenjoj prognozi Europske komisije očekivani rast u eurozoni u 2024. godini i 2025. godini je 0,8% i 1,3% respektivno.

Grafikon 1.5: Odabrani indeksi tržišta akcija

Izvor: www.investing.com

Kao posljedica smanjenja kamatnih stopa ECB u proteklih pola godine (srpanj 2024 – prosinac 2024) prinosi na desetogodišnje obveznice skoro svih zemalja eurozone su se nastavili smanjivati, ali mnogo sporijim tempom nego u prethodnom tromjesečju. U većini ostalih zemalja EU koje nisu članice eurozone prinosi na desetogodišnje obveznice su nakon pada u prethodnom tromjesečju ponovo povećani. Za protekla tri mjeseca najviše su smanjeni prinosi na desetogodišnje obveznice Italije (25 bp), najviše su porasli na obveznice Poljske (42 bp), a prinosi na obveznice Njemačke su ostali na skoro istoj razini.

Na većini kreditno-depozitnih tržišta bankarskog sektora eurozone uslijed značajnog pada referentnih kamatnih stopa ECB-a koji je nastavljen i u izvještajnom razdoblju, kamatne stope su nastavile padati, ali vrlo umjereno. U Q4 2024. godine je registriran umjeren rast depozita banaka na godišnjoj razini (oko 3%), dok je stanje ukupnih kredita banaka u eurozoni samo neznatno poraslo. Za godinu dana stanje kredita nefinancijskim poduzećima i stanovništvu je više za 1,5% i 1,1% respektivno.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Realni sektor

2. REALNI SEKTOR

U trećem tromjesečju 2024. godine zabilježen je nešto brži rast ekonomske aktivnosti, u odnosu na prethodno tromjesečje. Nakon osam uzastopnih tromjesečja u kojima je zabilježen godišnji pad opsega industrijske proizvodnje, u posljednjem tromjesečju 2024. godine zabilježen je skroman godišnji rast, kao rezultat rasta opsega proizvodnje u djelatnostima prerađivačke industrije i proizvodnje i opskrbe električnom energijom i plinom. U četvrtom tromjesečju, zabilježena je nešto viša stopa inflacije u odnosu na treće tromjesečje. Na kraju četvrtog tromjesečja, temeljna inflacija, kao i godišnja stopa inflacije usluga, i dalje su značajno više u odnosu na stopu rasta ukupnih cijena. Na tržištu rada nastavljen je trend pozitivnih kretanja, uz snažan rast nominalnih i realnih plata.

2.1 Bruto domaći proizvod

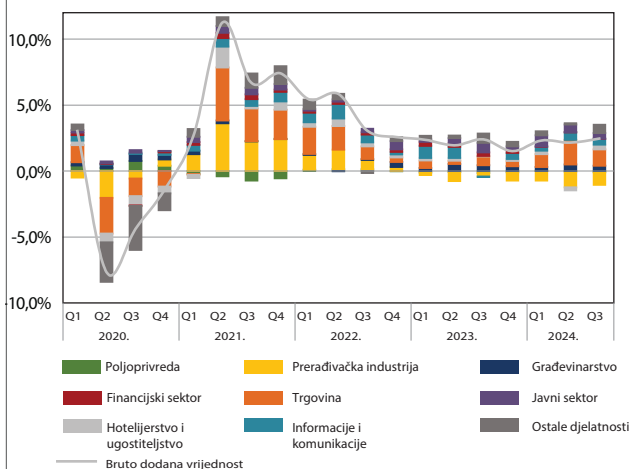
Prema posljednje objavljenim službenim podacima, u trećem tromjesečju 2024. godine, zabilježen je nešto brži rast ekonomske aktivnosti (2,6%), u odnosu na prethodno tromjesečje. Za prva tri tromjesečja tekuće godine, zabilježen je realni rast BDP-a od 2,5%, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Uslijed dosta niže stope inflacije, zabilježena je značajno niža godišnja stopa rasta nominalnog BDP-a u trećem tromjesečju (1,9%), u odnosu na prosječan godišnji rast iz 2023. godine (9,4%). Promatrano po područjima klasifikacije djelatnosti, u trećem tromjesečju 2024. godine također je zabilježen brži godišnji rast realne bruto dodane vrijednosti (BDV), u odnosu na prethodno tromjesečje. U posljednjem tromjesečju 2024. godine, očekujemo nešto sporiji rast ekonomske aktivnosti, zbog efekata vremenskih neprilika, odnosno poplava koje su se desile u listopadu 2024. godine.

Najveći doprinos godišnjim stopama rasta, u trećem tromjesečju 2024. godine, imale su djelatnosti trgovina, javni sektor, te informacije i komunikacije, dok je negativan doprinos dala djelatnost prerađivačke industrije (Grafikon 2.1). Najznačajnija stopa godišnjeg rasta, u trećem tromjesečju, zabilježena je za djelatnost hotelijerstva i ugostiteljstva¹⁰ (16,5%), što je najvećim dijelom rezultat ljetne turističke sezone. Djelatnost rudarstva je također zabilježila visoku stopu godišnjeg rasta (10,5%), no udio ove djelatnosti u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti bio je zanemariv. S druge strane, djelatnost prerađivačke industrije¹¹ zabilježila je godišnji pad aktivnosti (6,6%), sedmo tromjesečje u nizu, sukladno smanjenju tražnje u zemljama glavnim trgovinskim partnerima.

¹⁰ Udio djelatnosti hotelijerstva i ugostiteljstva u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti u trećem tromjesečju je iznosio 2,2%.

¹¹ Udio djelatnosti prerađivačke industrije u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti u trećem tromjesečju je iznosio 14,7%.

Grafikon 2.1: Doprinos godišnjoj promjeni aktivnosti za odabrane djelatnosti

Izvor: BHAS

Napomena: *Javni sektor obuhvaća djelatnosti: javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje; obrazovanje i djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Najveći doprinos rastu realnog BDP-a, u trećem tromjesečju 2024. godine, imala su bruto ulaganja (Grafikon 2.2). Nakon što je zabilježena izrazito visoka stopa rasta bruto ulaganja u prvom tromjesečju, u drugom i trećem tromjesečju zabilježene su umjerenije stope rasta (od 9,6% i 8,7%, respektivno)¹². Posljednje objavljeni podatci o strukturi BDP-a, po rashodnom pristupu, ukazuju na to da je ekonomska aktivnost u prva tri tromjesečja 2024. godine bila pod utjecajem iznimno visokih stopa rasta ulaganja¹³ (15,6% za prva tri tromjesečja, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine). Pri tome, nema naznaka da je rast ukupnih nominalnih ulaganja posljedica snažnog rasta neto priliva po osnovi inozemnih izravnih ulaganja, jer je zabilježen godišnji pad od 3,8% za prva tri tromjesečja 2024. godine, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine (detaljnije vidjeti poglavlje 4.1.2 Financijski račun). Slabljenje inflatornih pritisaka u odjeljcima roba, koje čine značajnu stavku izdataka kućanstava, doprinijelo je nastavku rasta potrošnje kućanstava¹⁴ u trećem tromjesečju 2024. godine, te je zabilježena stopa rasta potrošnje kućanstava od 2,3%¹⁵.

¹² Udio bruto ulaganja u ukupnom BDP-u u trećem tromjesečju 2024. godine iznosio je 30,9%.

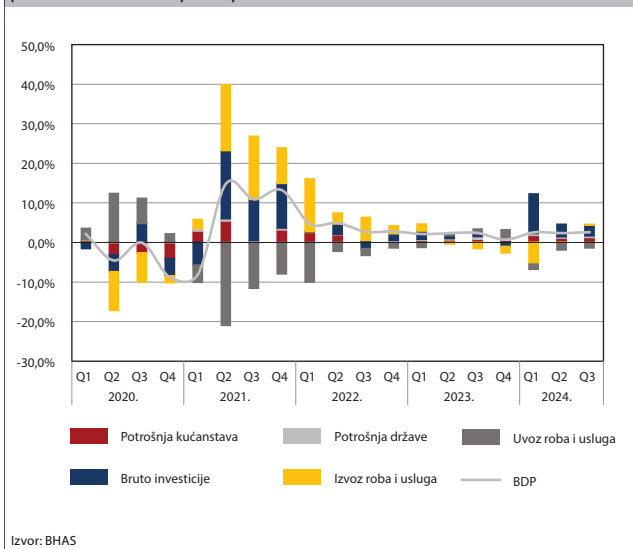
¹³ Revidiranje podataka o ulaganjima kao komponente BDP-a je vrlo često. Prema službenim podacima objavljenim u prosincu 2023. godine, realna ulaganja u prvom polugodištu 2023. godine zabilježila su godišnji rast od 12,6%. U posljednjoj objavi koja se koristi za izradu ovoga izvješća, rast realnih ulaganja iznosi 5,6% u istom razdoblju, što pokazuje na značajno revidiranje službenih podataka.

¹⁴ Udio potrošnje kućanstava u ukupnom BDP-u u trećem tromjesečju 2024. godine iznosio je 59,0%.

¹⁵ Prosječna godišnja stopa rasta potrošnje kućanstava za 2023. godinu u odnosu na prethodnu godinu iznosila je 1,1%.

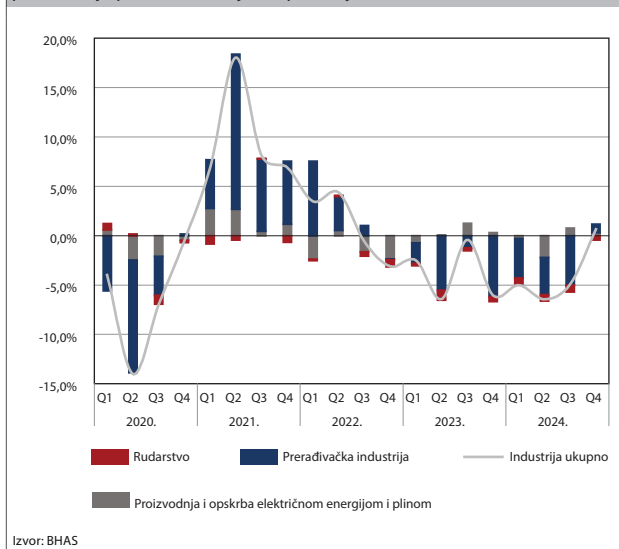
Izvoz roba i usluga (čije je udio u BDP-u, prema rashodnom pristupu, u trećem tromjesečju iznosilo 43,5%), stagnirao je u trećem tromjesečju, nakon pet uzastopnih tromjesečja u kojima je zabilježen godišnji pad. Značajan udio izvoza roba i usluga u ukupnom BDP-u, kao i zabilježena blaga godišnja stopa rasta, rezultirali su pozitivnim doprinosom rastu ukupnog BDP-a. Negativan doprinos neto izvoza ukupnom rastu BDP-a može se pripisati slaboj vanjskoj potražnji, promjeni u strukturi potražnje (rast potražnje za uslugama u odnosu na robe, što je posebice izraženo nakon pandemije koronavirusa), i posljedično, usporavanju ekonomske aktivnosti naših glavnih trgovinskih partnera.

Grafikon 2.2: Doprinos godišnjoj stopi promjene komponenti BDP-a prema rashodnom pristupu

U okviru prerađivačke industrije, većina najznačajnijih grana su, na godišnjoj razini, zabilježile pad opsega proizvodnje u četvrtom tromjesečju. Najveći godišnji pad opsega industrijske proizvodnje zabilježile su proizvodnja metalnih proizvoda i proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa, od 15,7% i 6,5%, respektivno. S druge strane, proizvodnja baznih metala je u četvrtom tromjesečju zabilježila izrazito visoku stopu godišnjeg rasta opsega proizvodnje (92,1%), što je najvećim dijelom bio rezultat baznog efekta, s obzirom na privremeni zastoj u proizvodnji jednog od najvećih postrojenja za proizvodnju čelika koji se desio u četvrtom tromjesečju 2023. godine.

Grafikon 2.3: Doprinos godišnjim stopama rasta/pada opsega industrijske proizvodnje prema industrijskim područjima, izvorni indeksi

2.2 Industrijska proizvodnja

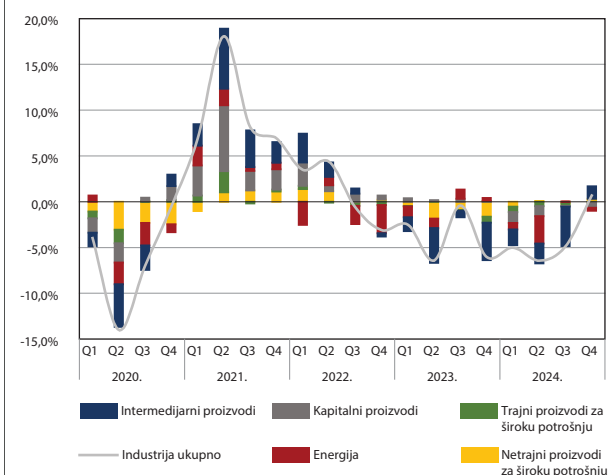
Nakon osam uzastopnih tromjesečja u kojima je zabilježen godišnji pad opsega industrijske proizvodnje, u posljednjem tromjesečju 2024. godine zabilježen je blagi godišnji rast od 0,7% (Grafikon 2.3). Pogoršani ekonomski i industrijski izgledi u EU, dodatno otežani globalnim geopolitičkim tenzijama, utjecali su na smanjenje tražnje na tržištima naših glavnih trgovinskih partnera, što se ogleda u vrlo skromnom rastu opsega industrijske proizvodnje u četvrtom tromjesečju. Za 2024. godinu, ukupan opseg industrijske proizvodnje zabilježio je pad od 3,9%, u odnosu na prethodnu godinu.

Skroman rast opsega industrijske proizvodnje, u četvrtom tromjesečju, rezultat je rasta opsega proizvodnje u djelatnostima prerađivačke industrije (1,2%) i proizvodnje i opskrbe električnom energijom i plinom (1,6%). Prerađivačka industrija je zabilježila godišnji rast u posljednjem tromjesečju 2024. godine, nakon osam uzastopnih tromjesečja u kojima je zabilježen pad opsega proizvodnje. S druge strane, djelatnost rudarstva je zabilježila godišnji pad od 5,7%, deseto tromjesečje u nizu.

Promatrano prema glavnim industrijskim skupinama, najveći doprinos rastu ukupnog opsega industrijske proizvodnje, u četvrtom tromjesečju 2024. godine, imala je skupina Intermedijarni proizvodi, koja je zabilježila rast na godišnjoj razini od 3,5% (Grafikon 2.4). Intermedijarni proizvodi zabilježili su godišnji rast nakon osam uzastopnih tromjesečja u kojima je zabilježen pad opsega proizvodnje, a što je najvećim dijelom posljedica baznog efekta, zbog već navedene privremene obustave u proizvodnji u četvrtom tromjesečju 2023. godine. Veliki doprinos ove industrijske skupine također je sukladan njezinom velikom udjelu u ukupnom indeksu opsega industrijske proizvodnje¹⁶. Ostale glavne industrijske skupine su zabilježile godišnji pad opsega proizvodnje u četvrtom tromjesečju, izuzev skupine netrajnih proizvoda za široku potrošnju, koja je zabilježila rast od 1,7%.

¹⁶ Ponder za industrijsku skupinu intermedijarnih proizvoda iznosio je 37,7% za 2024. godinu.

Grafikon 2.4: Doprinos godišnjim stopama rasta/pada opsega industrijske proizvodnje prema industrijskim skupinama, izvorni inde

Izvor: BHAS

2.3 Cijene

Nakon što je u prethodnoj godini zabilježena visoka stopa inflacije (6,1%), u 2024. godini zabilježeno je brzo usporavanje rasta domaćih potrošačkih cijena (1,7% na godišnjoj razini) bez obzira na značajne promjene na tržištu rada, koje se posebice ogledaju u rastu minimalne plaće. U posljednjem tromjesečju 2024. godine, zabilježena je godišnja stopa inflacije od 1,5%, što je u odnosu na treće tromjesečje više za 0,2 pb. Godišnji rast potrošačkih cijena u BiH, u četvrtom tromjesečju, bio je niži za 0,5 pb, u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine. Promatrajući kretanje domaćih i inozemnih prosječnih potrošačkih cijena, primjećuje se usklađivanje rasta cijena, gdje je godišnja inflacija za četvrto tromjesečje 2024. godine u eurozoni iznosila 2,2%.

Najveći godišnji rast cijena, u četvrtom tromjesečju, zabilježen je za sljedeće kategorije potrošačke korpe: usluge restorana i hotela (6,4%), zdravstvo (4,3%), te hrana i bezalkoholna pića (4,1%). Na kraju četvrtog tromjesečja, cjenovni odjeljak hrane i bezalkoholnih pića zabilježio je višu stopu rasta (za 2,4 pb) u odnosu na kraj prethodnog tromjesečja. Cijene hrane i bezalkoholnih pića su u prosincu zabilježile najveću godišnju stopu rasta od početka godine, a također i veću stopu rasta u odnosu na kraj istog tromjesečja prethodne godine (za 1,6 pb).

Službeni podaci su pokazali godišnji pad u odjeljcima režijskih troškova i prijevoza, bez obzira na poskupljenje električne energije za kućanstva u oba entiteta i očekivani utjecaj baznog efekta u navedenim odjeljcima. U četvrtom tromjesečju, odjeljak prijevoza je zabilježio godišnji pad od 4,1%, dok je odjeljak režijskih troškova zabilježio pad od 1,1%.

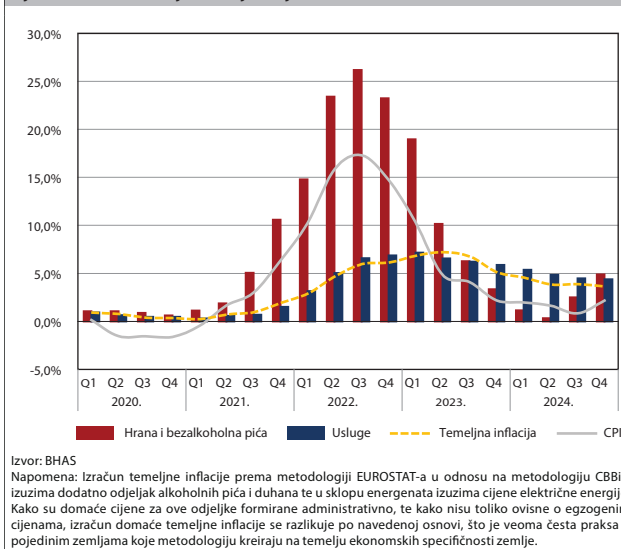
Inače, cijene režijskih troškova su stagnirale u 2024. godini, na godišnjoj razini (0,1%), što pokazuje kako trenutačno nemaju učinak na ukupnu inflaciju, dok se očekuje da će u narednom razdoblju stvarati dodatni inflatorni pritisak. Od početka 2025. godine, cijene električne energije za građane u RS-u će biti više za 7,7%, dok su u FBiH cijene električne energije već povećane u kolovozu 2024. godine za 10% za kućanstva, te oko 8% za male poduzetnike. Cijene električne energije, plina i energenata u BiH, kao najvažniji pododjeljak ukupnih režijskih troškova, zabilježile su godišnji pad cijena od 3,2%, u četvrtom tromjesečju, u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine. No, imajući u vidu navedena povećanja cijena električne energije, očekuje se daljnji inflatorni pritisak na cijene roba i usluga koje nisu podložne snažnim promjenama uslijed kretanja na međunarodnim tržištima. Također, trend rasta cijena ostalih odjeljaka, koji je prisutan od početka 2024. godine, posebice u uslužnom sektoru (restorani i ugostiteljstvo; rekreacija i kultura), u narednom razdoblju će vjerojatno biti pod dodatnim pritiskom rasta režijskih troškova. Ostale kategorije potrošačke korpe su, u četvrtom tromjesečju, zabilježile godišnji rast, izuzev kategorije odjeće i obuće koja kontinuirano djeluje deflatorno na ukupne prosječne potrošačke cijene, te kategorije namještaja koja je zabilježila zanemariv godišnji pad.

Uslijed navedenog značajnog prisustva cjenovnih pritisaka u kategoriji uslužnih djelatnosti, temeljna inflacija¹⁷ je, na kraju četvrtog tromjesečja 2024. godine, bila za 1,4 pb viša u odnosu na stopu rasta ukupnih cijena (Grafikon 2.5). Inflacija u sektoru usluga¹⁸ kontinuirano je visoka u posljednje tri godine, te na kraju četvrtog tromjesečja istu procjenjujemo na 4,4%, na godišnjoj razini. Među uslugama koje bilježe najizraženiji rast cijena svakako ulaze cijene najamnina i usluge popravki te adaptiranja stanova, usluge restorana i hotela, te financijske usluge. Bitno je ukazati kako su prosječne cijene pod velikim utjecajem rasta temeljne inflacije, što ukazuje na sve izraženiji rast domaćih cijena. Perzistentno visoke stope temeljne inflacije, koje su već krajem prvog polugodišta 2023. godine bile iznad stopa ukupne inflacije, uzrokovat će daljnji sindikalni pritisak za usklađivanjem realnih primanja s rastom životnih troškova. Temeljna inflacija je već pod utjecajem značajnog rasta realnih plaća, koje su prema posljednjim podacima u četvrtom tromjesečju zabilježile rast od 7,9% (vidjeti detaljnije u potpoglavlju Plaće i uposlenost).

¹⁷ Temeljna inflacija je procjena CBBiH.

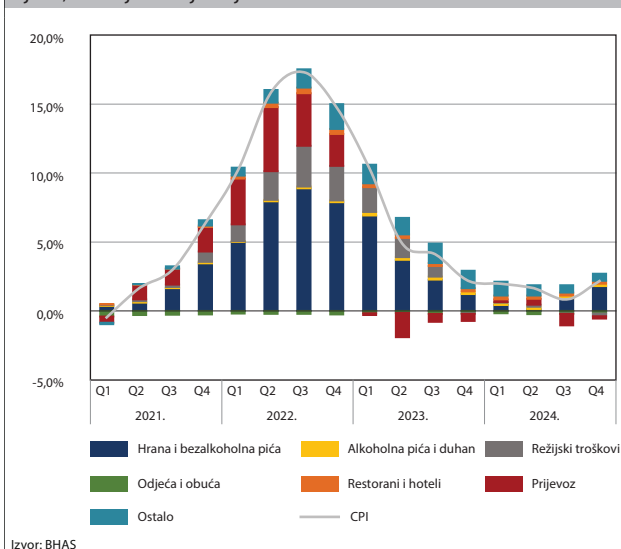
¹⁸ Inflacija usluga je procjena CBBiH.

Grafikon 2.5: Tromjesečne godišnje promjene prosječnih potrošačkih cijena u BiH, na kraju tromjesečja

Na kraju četvrtog tromjesečja 2024. godine, najveći doprinos ukupnom rastu cijena zabilježen je za odjeljke hrane i bezalkoholnih pića, te ostalih proizvoda i usluga (doprinosi od 1,8% i 0,3%, respektivno). Cijene hrane i bezalkoholnih pića su, na kraju četvrtog tromjesečja, zabilježile gotovo dvostruko veći doprinos ukupnom rastu cijena, u odnosu na kraj prethodnog tromjesečja (Grafikon 2.6). Negativan doprinos ukupnom rastu potrošačkih cijena dale su kategorije odjeća i obuća, režijski troškovi, te prijevoz. U prvom tromjesečju 2025. godine, očekujemo blago veće godišnje stope inflacije, poglavito zbog rasta cijena električne energije, rasta cijena hrane te baznog efekta.

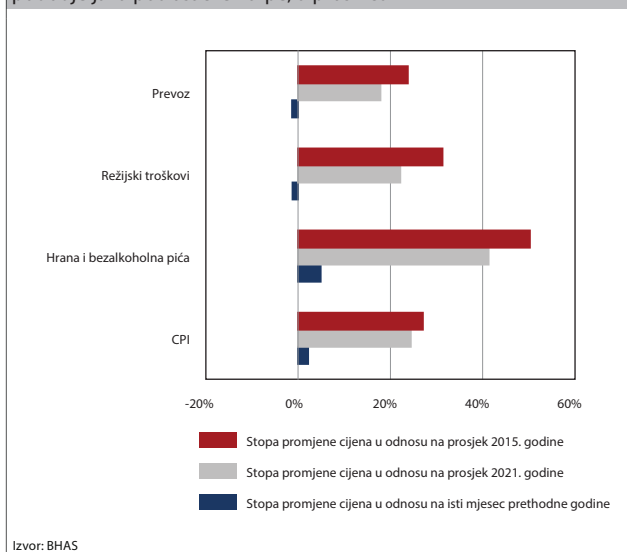
Grafikon 2.6: Doprinosi godišnjim stopama promjene potrošačkih cijena, na kraju tromjesečja

Iako je od drugog polugodišta 2023. godine otpočelo usporavanje rasta prosječnih potrošačkih cijena, indeks potrošačkih cijena još uvijek bilježi rekordne razine od kada se službeno prikupljaju podatci o cijenama u BiH, pri čemu je na kraju prosinca zabilježen prosječan rast

cijena od 24,4%, u odnosu na prosjek 2021. godine, odnosno prije razdoblja snažnih inflatornih šokova. Ovo je važno imati u vidu s aspekta raspoloživog dohotka, jer, iako inflacija usporava, prosječne potrošačke cijene su i dalje više u odnosu na prethodna razdoblja. U tom kontekstu, također je važno naglasiti da su zemlje u razvoju posebno osjetljive na povećanja cijena osnovnih životnih potrepština poput hrane, režijskih troškova i goriva. Na grafikonu ispod prikazane su godišnje stope inflacije, u prosincu, za odjeljke hrane i bezalkoholnih pića, režijskih troškova, i prijevoza, kao i njihove promjene cijena u odnosu na 2021. godinu, te 2015. godinu (Grafikon 2.7). Dakle, promatrajući tri navedena glavna odjeljka u ukupnoj potrošačkoj korpi stanovništva, jasno su vidljive značajne stope rasta cijena, u odnosu na prosjek 2021. godine, a posebice u odnosu na prosjek 2015. godine. Najznačajniji rast cijena, u prosincu, u odnosu na prosjek 2021. godine, zabilježen je za kategoriju hrane i bezalkoholnih pića (od 41,3%). Također, iako su odjeljci prijevoza i režijskih troškova, u prosincu, zabilježili pad na godišnjoj razini, cijene u navedenim odjeljcima su porasle za čak 17,8% i 22,2%, u odnosu na prosjek 2021. godine¹⁹. Do kraja godine su najavljena produženja privremenih mjera zaključavanja cijena osnovnih životnih potrepština²⁰, ali CBBiH analize efekata dosadašnjih mjera nisu ukazale na smanjenje ukupne inflacije.

Grafikon 2.7: Promjene prosječnih potrošačkih cijena glavnih pododjeljaka potrošačke korpe, u prosincu

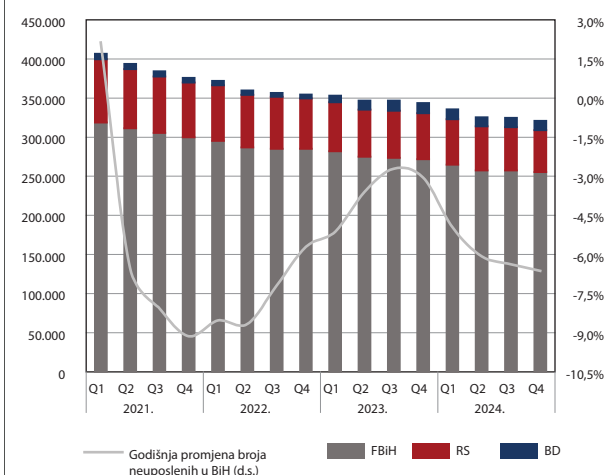
¹⁹ U prosincu, prosječna neto plaća u BiH porasla je za 43,3%, u odnosu na prosjek 2021. godine.

²⁰ Vlada Federacije BiH je na prijedlog Federalnog ministarstva trgovine usvojila pokretanje Projekta „Zaključavamo cijene“ krajem 2023. godine, u trajanju od tri mjeseca za 40 proizvoda, koji obuhvaćaju životne namirnice i higijenske potrepštine. Federalno ministarstvo trgovine od 1. listopada najavilo je četvrti val dobrovoljnog projekta koji je trajao do kraja 2024. godine, gdje je popis proizvoda sa sniženom i zaključanom cijenom proširen na 56 proizvoda. Ministarstvo trgovine i turizma Republike Srpske od 1. kolovoza je nastavilo dobrovoljnu akciju zaključavanja cijena u sklopu kampanje „Društveno odgovorni“, a koja je pokrenuta tijekom 2023. godine.

2.4 Plaće i uposlenost

Pozitivna kretanja na tržištu rada su nastavljena, te je prema administrativnim podacima²¹, u BiH u prosincu 2024. godine bilo registrirano 320.696 neuposlenih osoba, što predstavlja smanjenje od 6,6% u odnosu na isti mjesec prethodne godine (Grafikon 2.8). Broj neuposlenih osoba zabilježio je blagi pad i na mjesečnoj razini, četvrti mjesec u nizu (0,4%). Prema posljednje dostupnim podacima iz Ankete o radnoj snazi, zabilježena je stopa neuposlenosti od 12,2%²².

Grafikon 2.8: Broj nezaposlenih osoba i godišnje promjene, kraj tromjesečja

Izvor: BHAS, Agencija za rad i zapošljavanje BiH

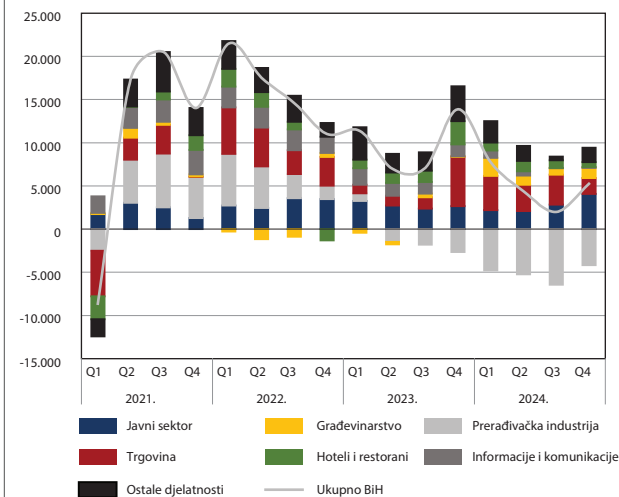
U prosincu 2024. godine, zabilježen je blagi rast broja uposlenih osoba, na godišnjoj razini od 0,6%, a ukupan broj uposlenih osoba iznosio je 858.042 (Grafikon 2.9). Prema posljednje dostupnim podacima iz Ankete o radnoj snazi, stopa uposlenosti iznosila je 43,6%²³. Promatrano po djelatnostima, kumulativno, u prosincu 2024. godine, u odnosu na isti mjesec prethodne godine, najveći broj povećanja uposlenih osoba zabilježen je u djelatnostima javni sektor (4.089), trgovina na veliko i malo (1.841), te građevinarstvo (1.172). Najveće smanjenje broja uposlenih osoba zabilježeno je za prerađivačku industriju, te za vađenje ruda i kamena, a što je sukladno trendu pada opsega industrijske proizvodnje u BiH.

²¹ Izvor podataka: Agencija za rad i zapošljavanje BiH. Administrativni podatci se temelje na evidencijama neuposlenih koji su prijavljeni na birama za zapošljavanje. Neuposlenom osobom se smatra svaka osoba koja ispunjava zakonom propisane uvjete i prijavljena je u nekom od zavoda za zapošljavanje.

²² Izvor: BHAS, Anketa o radnoj snazi za II. tromjesečje 2024. godine, rujan 2024. Stopa neuposlenosti se odnosi na udio neuposlenih osoba u ukupnom aktivnom stanovništvu.

²³ Izvor: BHAS, Anketa o radnoj snazi za II. tromjesečje 2024. godine, rujan 2024. Stopa uposlenosti se odnosi na udio uposlenih osoba u ukupnom radno sposobnom stanovništvu.

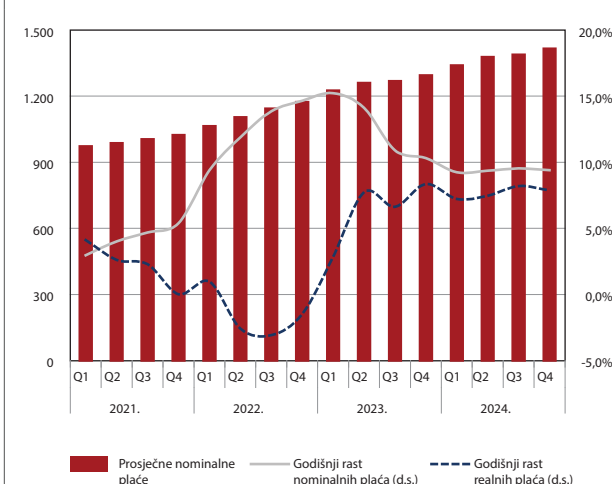
Grafikon 2.9: Godišnje promjene broja uposlenih po djelatnostima, kraj tromjesečja

Izvor: BHAS

U četvrtom tromjesečju 2024. godine, nastavljen je nominalni rast neto plaća, gdje su prosječne plaće zabilježile godišnji rast od 9,4% (Grafikon 2.10). Stabilizacija inflatornih pritisaka, uz rast nominalnih zarada, rezultirala je značajnim rastom realnih plaća u četvrtom tromjesečju, od 7,9% na godišnjoj razini. U narednom razdoblju se očekuje nastavak rasta realnih plaća, koji je dobrim dijelom uvjetovan ranije potpisanim sindikalnim ugovorima, te daljnjim rastom minimalne plaće u 2025. godini, a koja je već značajno porasla od početka 2024. godine. Ukupna inflacija za 2024. godinu ne pokazuje porast, što bi bilo očekivano uslijed ovakvih promjena u troškovima proizvodnje. Moguće je da je inicijalni efekat apsorbiran profitnim maržama, te da će se puni efekat na ekonomsku aktivnost i cijene odraziti tek u narednom razdoblju. Nominalni rast plaća zabilježen je u svim djelatnostima u prosincu, na godišnjoj razini, s tim što je najizraženiji rast zabilježen za prerađivačku industriju (12,5%), administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (12,3%), te poljoprivredu, šumarstvo i ribolov (12,0%).

Grafikon 2.10: Godišnje promjene prosječnih tromjesečnih plaća

Izvor: BHAS

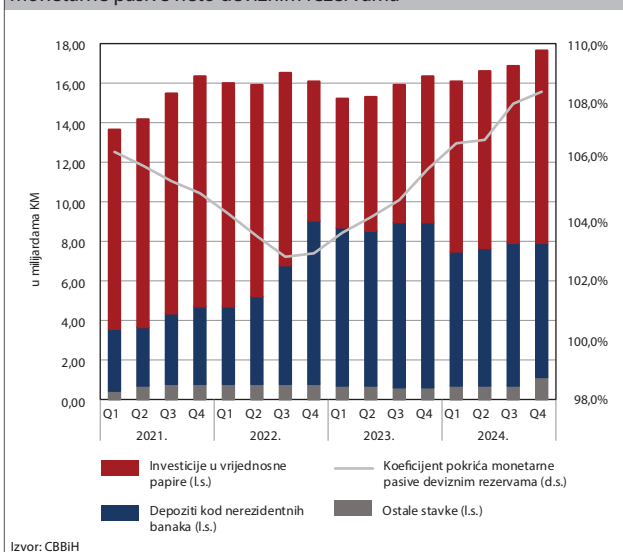
Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Financijski sektor

3. FINANCIJSKI SEKTOR

Monetarna kretanja u četvrtom tromjesečju su obilježili nastavak stabilnog trenda povećanja novčane mase u širem smislu, snažan rast rezervnog novca i, posljedično, pad monetarnih multiplikatora. Neto devizne rezerve su zabilježile značajan tromjesečni rast. Rast obvezne rezerve se nastavio i u četvrtom tromjesečju 2024. godine, uz istodobno blago tromjesečno povećanje viška iznad obvezne rezerve. Visok kreditni rast, nastavak rasta depozita, blagi pad strane aktive, te rast inozemne pasive su ključni događaji u poslovnoj aktivnosti banaka tijekom četvrtog tromjesečja 2024. godine. Aktivne kamatne stope su neznatno izmijenjene, dok su kamatne stope na novougovorene depozite stanovništva blago porasle na tromjesečnoj razini, dijelom i zbog baznog efekta. Burzanskim prometom je u ovom izvještajnom razdoblju dominirala primarna trgovina obveznicama javnog duga Federacije Bosne i Hercegovine.

Grafikon 3.1: Bruto devizne rezerve CBBiH i koeficijent pokriva monetarne pasive neto deviznim rezervama

Izvor: CBBiH

3.1 Devizne rezerve i monetarna kretanja

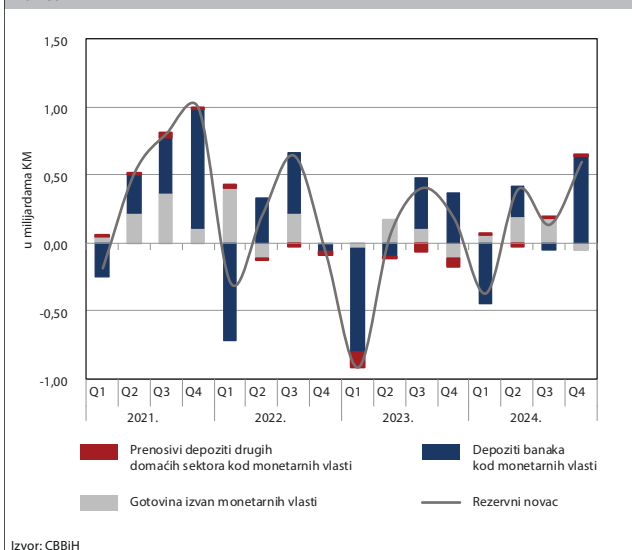
Na kraju prosinca 2024. godine, neto devizne rezerve su iznosile 17,64 milijardi KM i više su za 777,2 milijuna KM i 1,35 milijardi KM u odnosu na kraj trećeg tromjesečja 2024. godine i kraj četvrtog tromjesečja 2023. godine respektivno (Grafikon 3.1). U pogledu strukture portfelja deviznih rezervi, uslijed prilagođavanja portfelja tržišnim uvjetima i očekivanjima, zabilježeno je povećanje udjela vrijednosnih papira u portfelju deviznih rezervi. Rast deviznih rezervi je bio izravna posljedica pozitivnog tromjesečnog salda kupovine i prodaje KM s komercijalnim bankama i internim deponentima koji je iznosio 316,4 milijuna KM. Po osnovi servisiranja javnog duga, u četvrtom tromjesečju su zabilježeni odljevi u visini od 249,9 milijuna KM.

Ovakva kretanja deviznih rezervi su imala dva glavna čimbenika. Po posljednjim podacima iz statistika platne bilance BiH, zabilježeni rast doznaka iz inozemstva i stabilne inozemne izravne ulaganja su najvjerojatniji uzročnici povećane inozemne aktive u konsolidiranoj bilanci monetarnog sektora. Uslijed zabilježenog smanjenja inozemne aktive banaka u četvrtom tromjesečju 2024., te povećanje depozita banaka kod CBBiH, možemo reći da je reoptimizacija portfelja banaka ka aktivni denominiranoj u KM bila najzaslužnija za spomenuti tromjesečni rast.

U četvrtom tromjesečju 2024. godine je zabilježen rast koeficijenta pokriva monetarne pasive neto deviznim rezervama na 108,39%. Prema izvješću o aranžmanu valutnog odbora, neto devizne rezerve CBBiH su na dan 31.12.2024. godine bile veće od monetarne pasive CBBiH za 1,37 milijardi KM.

U četvrtom tromjesečju 2024. godine zabilježen je blagi pad potražnje domaćih sektora za gotovinom, što je rezultiralo tromjesečnim padom gotovine izvan monetarnih vlasti u iznosu 47,6 milijuna KM. Budući da je u isto vrijeme zabilježen rast gotovine van banaka od 63,6 milijuna KM, ovakvo kretanje je rezultat smanjene gotovinske pozicije komercijalnih banaka. U odnosu na četvrto tromjesečje 2023. iznos gotovine izvan monetarnih vlasti je porastao za 394,1 milijuna KM. Istodobno je, u odnosu na kraj trećeg tromjesečja, zabilježeno značajno povećanje depozita banaka kod monetarnih vlasti od 645,6 milijuna KM. Izrazito jak tromjesečni rast depozita je doveo i do značajnog godišnjeg rasta depozita banaka kod monetarnih vlasti u iznosu od približno 372,2 milijuna KM. Nadalje, u odnosu na prethodno tromjesečje, iznos prenosivih depozita drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti se povećao za 1,9 milijuna KM. Kao posljedica ovih kretanja, zabilježen je tromjesečni rast ukupnog rezervnog novca od 4,05% (Grafikon 3.2).

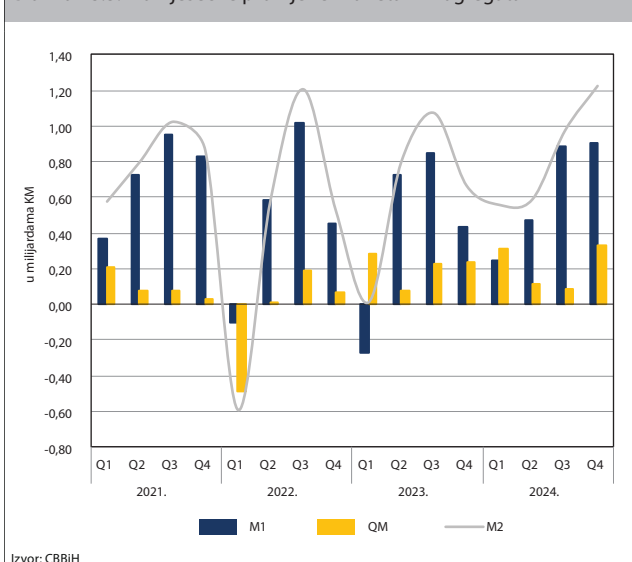
Grafikon 3.2: Tromjesečne promjene u komponentama rezervnog novca

Kretanja monetarnih agregata u trećem tromjesečju je obilježio nastavak rasta ponude novca u užem i širem smislu (Grafikon 3.3). Zabilježen je značajan tromjesečni rast monetarnog agregata M1 za približno 899,4 milijuna KM, a većina ovog povećanja (835,8 milijuna KM) je bila posljedica rasta prenosivih depozita u domaćoj valuti u bankarskom sektoru. Ovakva kretanja, kada se uzme u obzir značajan rast rezervnog novca, rezultat su efekta monetarne multiplikacije u bankarskom sektoru.

U strukturi monetarnih agregata, u odnosu na prethodno tromjesečje, zabilježen je rast svih depozita, osim ostalih depozita u inozemnoj valuti. Najveći tromjesečni rast evidentiran je za prenosive i ostale depozite u KM (5,09% i 3,15% respektivno). Zajedno sa spomenutim rastom ostalih depozita denominiranih u KM, tromjesečni rast prenosivih i ostalih depozita denominiranih u inozemnim valutama od 0,44% i 2,79% respektivno su dovele do zbirnog značajnijeg povećanja kvazi novca (QM) od 2,22% u odnosu na treće tromjesečje 2024. godine. Spomenuta kretanja u monetarnom agregatu M1 i kvazi novca su dovela do rasta novčane mase (M2) od 3,23% na tromjesečnoj razini na kraju prosinca 2024. godine.

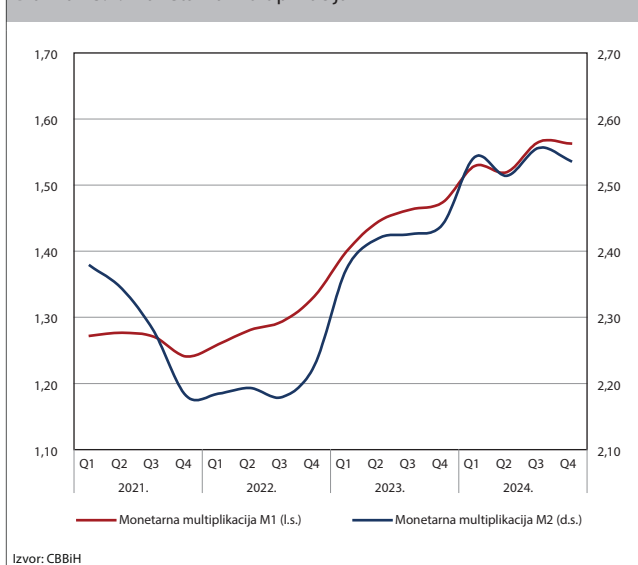
Grafikon 3.3: Tromjesečne promjene monetarnih agregata

Izvor: CBBiH

Snažniji rast rezervnog novca od komponenti M1 i M2 agregata je tijekom četvrtog tromjesečja 2024. godine doveo do blagog pada monetarnih multiplikatora za monetarne agregate M1 i M2 (Grafikon 3.4). Tromjesečne promjene u visini novčane mase su u najvećoj mjeri bile rezultat rasta potraživanja bankarskog sektora prema domaćim sektorima (u iznosu od 983,9 milijuna KM) na strani konsolidirane aktive monetarnog sektora. Najznačajniji rast je ostvaren u neto potraživanjima od središnje vlade (za detalje vidjeti poglavlje 3.3.). U isto vrijeme, neto inozemna aktiva konsolidiranog monetarnog sektora je na kraju prosinca porasla za približno 620,6 milijuna KM u odnosu na kraj rujna 2024. godine.

Grafikon 3.4: Monetarna multiplikacija

Izvor: CBBiH

3.2 Obvezna rezerva

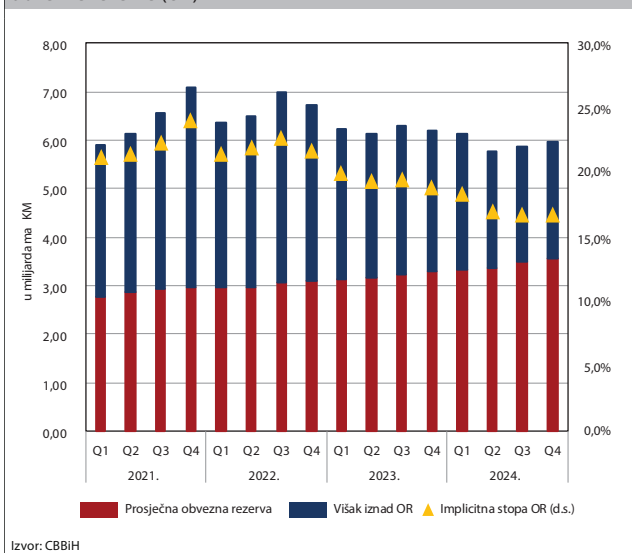
Uslijed stabilnog rasta depozita u bankarskom sektoru, trend rasta osnovice za obračun obvezne rezerve je nastavljen i u četvrtom tromjesečju 2024. godine. Prosječna osnovica za mjesec rujan je iznosila približno 35,71 milijardi KM, što predstavlja rast od 2,02% i 6,82% na tromjesečnoj i godišnjoj razini respektivno.

Zabilježeni tromjesečni rast ukupne osnovice za obračun obvezne rezerve od 706,5 milijuna KM bio je rezultat rasta osnovice za obračun obvezne rezerve u KM od 454,5 milijuna KM i rasta osnovice za obračun obvezne rezerve u ostalim valutama od 252 milijuna KM. Udio osnovice u KM u ukupnoj osnovici za obračun obvezne rezerve je iznosio približno 60%. Ovakvo kretanje predstavlja blagi rast udjela osnovice za obračun obvezne rezerve u KM u odnosu na treće tromjesečje. U pogledu ročnosti, na kraju trećeg tromjesečja 2024. godine, 83,4% osnovice za obračun obvezne rezerve se odnosilo na osnovicu s preostalim dospijanjem do godinu dana. Iako ovaj iznos predstavlja blagi pad udjela u odnosu na drugo tromjesečje 2024., kada je isto udio iznosio približno 83,8 %, ročna struktura osnovice ostaje nepovoljna u smislu velikog udjela kratkoročne osnovice.

Izrazito kratkoročna struktura osnovice za obveznu rezervu je izravni rezultat velikog udjela kratkoročnih depozita u izvorima financiranja banaka²⁴.

Nakon četiri uzastopna smanjenja stanja na računima rezervi kod CBBiH, u četvrtom tromjesečju 2024. godine, zabilježeno je povećanje prosječnog stanja sredstava na računima rezervi kod CBBiH za 99,9 milijuna KM. Ovakva kretanja su posljedica rasta osnovice za obračun obvezne rezerve (706,5 milijuna KM), ali i tromjesečnog povećanja viška iznad obvezne rezerve od 29,3 milijuna KM na tromjesečnoj razini (Grafikon 3.7). Posljedično, u promatranom razdoblju implicitna stopa obvezne rezerve je niža u odnosu na prošlo tromjesečje i iznosi 16,70%. Ova razina implicitne obvezne rezerve na kraju jednog tromjesečja je najniža razina zabilježena od kraja drugog tromjesečja 2012. godine kada je iznosila 16,5%.

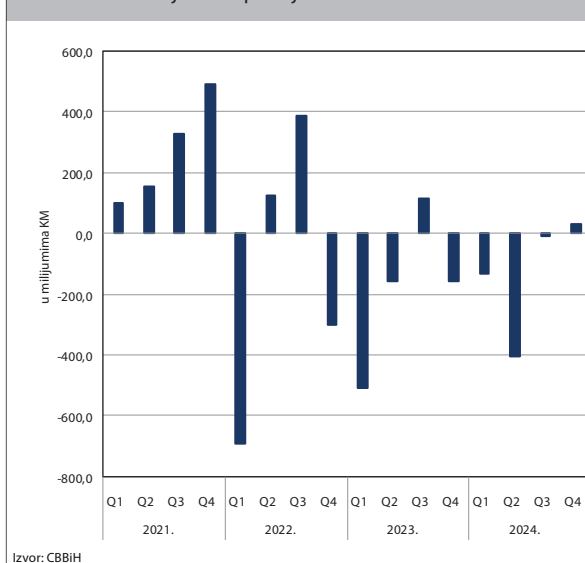
Grafikon 3.5: Stanje računa rezervi kod CBBiH i implicitna stopa obvezne rezerve (OR)

Na kraju četvrtog tromjesečja 2024. godine, prosječni višak iznad obvezne rezerve je, u odnosu na isto razdoblje prošle godine, manji za 514,5 milijuna KM, a trend smanjenja viška iznad obvezne rezerve prisutan je od 2022. godine. Najveći dio ovog smanjenja desio se tijekom drugog tromjesečja 2024. godine, dok je u četvrtom tromjesečju zabilježeno blago povećanje viška iznad obvezne rezerve u iznosu od 29,3 milijuna KM, što je i karakteristično za kraj godine. (Grafikon 3.6). Udio viška iznad obvezne rezerve u ukupnim držanjima kod CBBiH u trećem tromjesečju iznosi 40,12% i niži je za 6,8 pb u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Razlozi promjena u višku iznad obvezne rezerve banaka mogu biti mnogobrojni, od čega se u promatranom razdoblju, uslijed rasta domaćih depozita, ističu rast osnovice za obračun obvezne rezerve i istodobni porast inozemne aktive banaka.

U posljednjih godinu dana, rast inozemne aktive banaka je rezultat realokacije imovine u aktivi banaka ka povećanju sredstava deponiranih kod nerezidenata, te porasta investiranja u obveznice inozemnih vlada i korporacija.

Grafikon 3.6: Tromjesečne promjene viška iznad obvezne rezerve

U promatranom razdoblju CBBiH nije mijenjala stope naknade koje obračunava na račune rezervi kod CBBiH, kao ni stopu obvezne rezerve koja je iznosila 10% tijekom četvrtog tromjesečja 2024. godine (Tablica 3.1.).

Tablica 3.1: Kronologija izmjene stopa naknada CBBiH na sredstva deponirana na računu obvezne rezerve

Početak primjene	Stope naknade na sredstva deponovana na računu obvezne rezerve			Stopa obvezne rezerve
	Obvezna rezerva u KM	Obvezna rezerva u ostalim valutama	Višak sredstava iznad obvezne rezerve	
05.2019.			- 0,40%	10,00%
09.2019.			- 0,50%	10,00%
06.2021.	0,00%	- 0,60%	- 0,50%	10,00%
01.2022.	0,00%	- 0,60%	- 0,75%	10,00%
09.2022.	0,00%	- 0,10%	- 0,25%	10,00%
01.2023.	0,25%	0,10%	0,00%	10,00%
07.2023.	0,50%	0,30%	0,00%	10,00%

Izvor: CBBiH

²⁴ 65,84% depozita u bankarskom sektoru spada u kategoriju prenosivih depozita, što čini 51,2% ukupne pasive bankarskog sektora na kraju četvrtog tromjesečja 2024. godine.

3.3 Aktivnosti komercijalnih banaka

Tijekom četvrtog tromjesečja nastavljen je trend rasta i kredita i depozita. Stanje inozemne pasive je povećano, a povijesno promatrano maksimalno stanje strane aktive registrirano u trećem tromjesečju ove godine je smanjeno. Kamatne stope na kredite nisu značajnije promijenjene u odnosu na prethodno tromjesečje, a s druge strane došlo je do blagog rasta pasivnih kamatnih stopa na novougovorene depozite, koji je jednim dijelom posljedica baznog efekta.

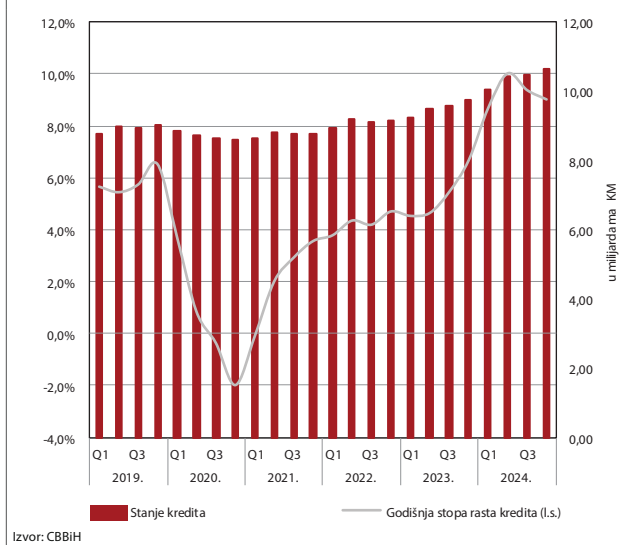
3.3.1 Krediti

Ukupni krediti su u izvještajnom razdoblju u odnosu na prethodno tromjesečje povećani za 612 milijuna KM, nastavljajući višegodišnji trend rasta. Nakon što je u prethodnom tromjesečju registriran umjeren rast, u ovom izvještajnom razdoblju ostvaren je mnogo viši kreditni rast (2,4%), koji je registriran i u sektoru stanovništva ali i kod privatnih i javnih nefinancijskih poduzeća. Na tromjesečnoj razini krediti stanovništvu su porasli za 4,2%, a tražnja za kreditima stanovništva je bila konstantno visoka²⁵ i pored stalnog rasta realne kamatne stope. Odsustvo pooštavanja kreditnih standarda u trećem tromjesečju i vrlo vjerojatno, prema najavama banaka, odsustvo takvih promjena u četvrtom tromjesečju potencijalno su djelovali na kreditnu dinamiku sektora stanovništva. Prvi put od 2016. godine stambeni krediti za izgradnju i kupovinu novih stambenih jedinica smanjeni su u odnosu na prethodno tromjesečje i pored visoke tražnje za ovim kreditima podstaknute visokom razinom cijena stambenih nekretnina²⁶. Međutim, stambeni krediti za kupovinu postojećih stambenih jedinica su porasli, te je u konačnici doprinos ove skupine kredita tromjesečnom kreditnom rastu bio pozitivan i čak viši nego doprinos nenamjenskih potrošačkih kredita, koji čine tri četvrtine ovoga tržišnog segmenta²⁷.

U zadnjih godinu dana krediti nefinancijskim privatnim poduzećima su rasli po relativno visokim godišnjim stopama (Grafikon 3.7) od kojih su neke bile najviše u zadnjih 15 godina²⁸, a rast je nastavljen i u ovome tromjesečju. Na tromjesečnoj razini kreditni rast je iznosio 1,6%, dok je godišnji rast iznosio visokih 9%. Promatrano prema ročnosti, struktura kredita nefinancijskim privatnim poduzećima u posljednjih godinu dana gotovo da nije mijenjana.

Na kraju Q4 2024. dugoročni krediti u nefinancijskim privatnim poduzećima su zastupljeni sa 62,1%, a udio dugoročnih kredita nefinancijskim javnim poduzećima u ukupnim kreditima nefinancijskih javnih poduzeća je uslijed naglog rasta kratkoročnih kredita smanjen sa 79% (Q3 2024) na 71,3% u Q4 2024. godine.

Grafikon 3.7: Krediti nefinancijskim privatnim poduzećima

Banke su u zadnjoj Anketi o kreditnoj aktivnosti banaka u BiH²⁹ saopćile kako očekuju da se kreditni standardi u odobravanju potrošačkih i nenamjenskih kredita stanovništvu tijekom četvrtog tromjesečja 2024. godine neće pooštriti. Kao i u prethodnim izvješćima banke su pretpostavile da će tražnja za kreditima stanovništva nastaviti rasti, ali su također najavile ublažavanje kreditnih standarda u sektoru nefinancijskih poduzeća, koji su u Q3 2024. godini pooštreni. Nakon visokog kreditnog rasta u prethodnom tromjesečju (Grafikon 3.8) godišnji rast ukupnih kredita u izvještajnom razdoblju od 9,7% je ponovo iznad ostvarenog u pretpandemijskom razdoblju, i najviši u ovoj fazi financijskog ciklusa. Promatrano po sektorima, uočljiv je rast kredita javnog sektora, posebice sektora opće vlade, koji od kraja 2023. godine ispoljava višu razinu tražnje za kreditima. Na godišnjoj razini rast kredita ovome sektoru (16,4%) je ubjedljivo najveći i skoro je dvostruko veći od godišnjeg kreditnog rasta u sektorima stanovništva i nefinancijskih privatnih poduzeća³⁰.

²⁵ CBBiH, Anketa o kreditnoj aktivnosti banaka za treće tromjesečje 2024. godine

²⁶ Prema zadnjim srednjoročnim projekcijama CBBiH očekivani rast cijena nekretnina u 2024. godini i naredne dvije godine je 8,2%, 2,9% i 1,1% respektivno.

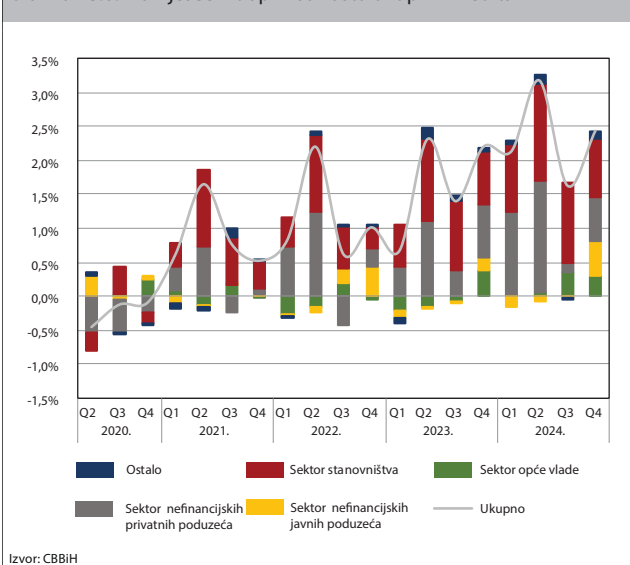
²⁷ Jedan od uzroka rasta stambenih kredita za kupovinu postojećih stambenih jedinica i pada stambenih kredita za izgradnju i kupovinu novih stambenih jedinica bi mogala biti visoka cijena novih stanova.

²⁸ Od 2001. do 2008., sve do svibnja 2009. godine, krediti ovome sektoru su rasli po stopama iznad 10%.

²⁹ Izvještaj za treće tromjesečje 2024. godine, www.cbbh.ba.

³⁰ Krediti sektoru opće vlade čine 5% kreditnog portfelja banaka.

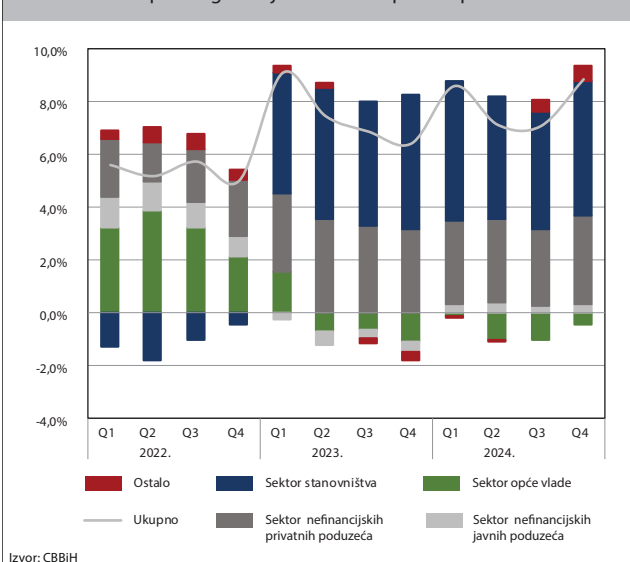
Grafikon 3.8: Tromjesečni doprinosi rastu ukupnih kredita

3.3.2 Depoziti

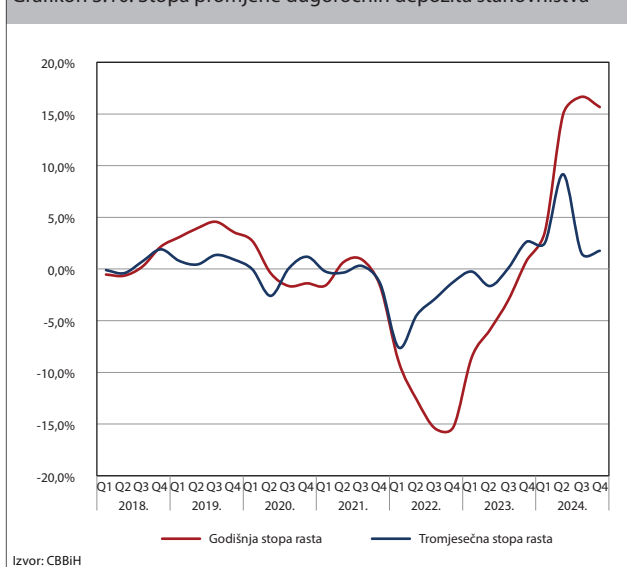
Pored trenda kreditnog rasta, već duže od dvije godine uzastopno se bilježi i povećanje tromjesečnog stanja ukupnih depozita domaćih sektora u BiH. Apsolutni rast depozita u Q4 2024. godine (ako se izuzme lipanj 2007. godine), najviši je u povijesti bh. bankarskog sektora. Ukupni depoziti banaka su u četvrtom tromjesečju 2024. godine za 1,04 milijardi KM (3,2%) viši u odnosu na prethodno tromjesečje. Doprinos sektora stanovništva ukupnom tromjesečnom rastu depozita (2,2 pb) značajno je veći u odnosu na prethodno tromjesečje, a doprinos sektora nefinancijskih privatnih poduzeća (1,2 pb) približno je isti kao i u prethodnom tromjesečju. Stanje ukupnih depozita banaka na kraju četvrtog tromjesečja je iznosilo 33,87 milijardi KM, a rastu ukupnih depozita na godišnjoj razini (8,9%) ponovo su najviše doprinijeli depoziti sektora stanovništva, a potom sektor privatnih nefinancijskih poduzeća (Grafikon 3.9).

Grafikon 3.9: Doprinos godišnjem rastu ukupnih depozita banaka

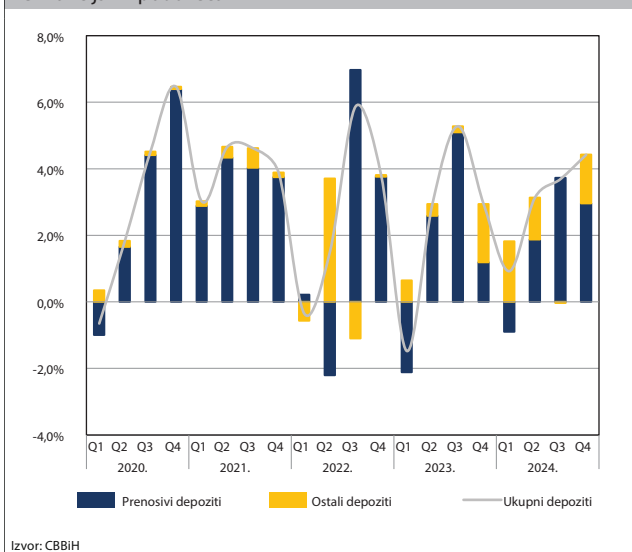
Promatrano po ročnosti, doprinos dugoročnih depozita stanovništva ukupnom rastu depozita stanovništva bio je visok u drugom tromjesečju 2024. godine, a u zadnja dva tromjesečja rast depozita stanovništva ponovo je pod utjecajem rasta transakcijskih depozita. Stanje transakcijskih depozita u četvrtom tromjesečju 2024. godine je bilo do sada najviše, 8,5 milijardi KM, a njihov doprinos ukupnom tromjesečnom rastu depozita stanovništva (4,2%) bio je visok (3,1 pb). S druge strane i dugoročni depoziti stanovništva su nastavili rasti (Grafikon 3.10), ali mnogo sporije nego u prethodnom tromjesečju. Udio ukupnih dugoročnih depozita stanovništva u ukupnim depozitima stanovništva je 28,4%, a transakcijskih depozita 48,2%.

Grafikon 3.10: Stopa promjene dugoročnih depozita stanovništva

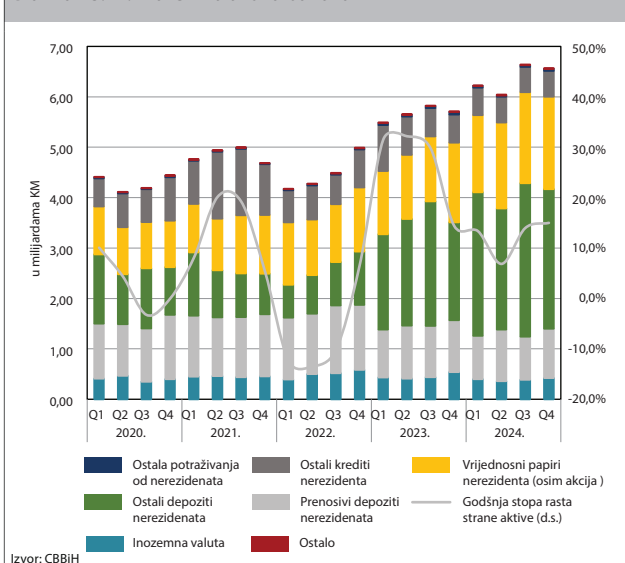

U prethodnom tromjesečju potpuno je izostao rast ostalih depozita nefinancijskih poduzeća (Grafikon 3.11), te se sav rast odnosio na prenosive depozite. Udio prenosivih depozita u ukupnim depozitima nefinancijskih poduzeća na kraju četvrtog tromjesečja ove godine (76,5%) blago je smanjen u odnosu na prethodno tromjesečje. Valutna struktura depozita nefinancijskih poduzeća je neznatno izmijenjena u odnosu na prethodno tromjesečje i udio depozita u stranoj valuti u ukupnim depozitima nefinancijskih poduzeća je 31,4%.

Grafikon 3.11: Doprinos tromjesečnoj stopi rasta depozita nefinancijskih poduzeća

Grafikon 3.12: Inozemna aktiva banaka

3.3.3 Inozemna aktiva i inozemna pasiva komercijalnih banaka

Nakon značajnog rasta inozemne aktive banaka u Q3 2024. godine (6,6 milijardi KM) u ovom izvještajnom razdoblju inozemna aktiva je blago smanjena (Grafikon 3.13). Tromjesečni pad inozemne aktive u ovome izvještajnom razdoblju je neznatan, 1,1%. Ovom padu su doprinijeli samo ostali tj. oročeni depoziti nerezidenata. U odnosu na prethodni tromjesečni oročeni depozit kod nerezidentnih banaka manji su za skoro 9%. S iznimkom blagog povećanja depozita po viđenju kod nerezidentnih banaka, stanje ostalih stavki inozemne aktive je gotovo neizmijenjeno. U oročenim depozitima kod nerezidentnih banaka i u dužničkim vrijednosnim papirima izdanim od strane nerezidenata, banke su na kraju prosinca 2024. godine držale 70% inozemne aktive (za 3 pb više nego u prethodnom tromjesečju). Udio depozita po viđenju (prenosivi depoziti) je porastao na 15%, a udio ostalih kredita datih nerezidentima (7,8%) je neznatno povećan. Stanje neto inozemne aktive na kraju izvještajnog razdoblja (4,62 milijarde KM) niže je u odnosu na vrijednost neto inozemne aktive iz prethodnog tromjesečja za 3,3%. Na kraju Q4 2024. inozemna aktiva je za 3,4 puta viša od inozemne pasive. Grafikon 3.1:

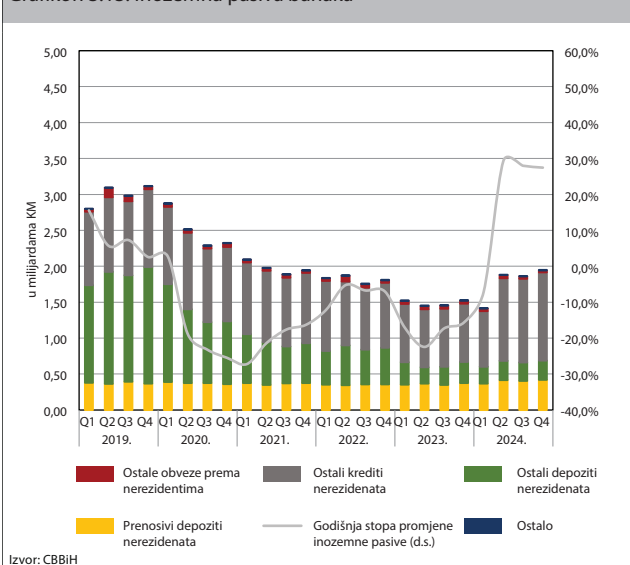
Nakon što je u prethodnom tromjesečju uslijed nastavka rasta oročenih depozita kod nerezidenata inozemna aktiva dostigla maksimalnu vrijednost, tijekom četvrtog tromjesečja ona je smanjena. Inozemna pasiva je značajno povećana u odnosu na prethodno tromjesečje, a neto inozemna aktiva se ponovo udaljila od svoje maksimalne vrijednosti. U strukturi inozemne pasive je nastavljen skoro trogodišnji rast udjela ostalih kredita nerezidenata.

Promjena inozemne pasive (Grafikon 3.12) ukazuje na nastavak trenda rasta prouzrokovanog višetromjesečnim rastom ostalih kredita nerezidenata. Osnovne promjene u inozemnoj pasivi na godišnjoj razini su, kao i u prethodnom tromjesečju, rast udjela ostalih kredita nerezidenata s jedne strane, te nastavak smanjenja udjela ostalih depozita rezidenata s druge strane. Na kraju Q4 2024. godine udio kredita nerezidenata u stranoj pasivi bio je 63,2%, a u godini uoči izbijanja pandemije korona virusa (2019) ovi nerezidentni izvori bili su samo trećina strane pasive. Na godišnjoj razini inozemna pasiva je veća za 27,5%, dok je s druge strane rast rezidentnih izvora financiranja banaka (depoziti banaka) mnogo manji (8,9%). Međutim, udio rezidentnih izvora financiranja banaka u obvezama banaka je dominantan i na kraju prosinca 2024. godine oni su iznosili 78% ukupne pasive banaka³¹. Na godišnjoj razini apsolutni rast inozemne pasive je 420 milijuna KM, a rast rezidentnih izvora financiranja je skoro sedam puta veći³². Budući da su domaći izvori financiranja u prosjeku jeftiniji, ovakva struktura pasive pozitivno utječe na rentabilnost banaka.

³¹ Na kraju prosinca 2024. godine depoziti rezidentnih sektora su iznosili 78% ukupne pasive banaka.

³² Za godinu dana depoziti su porasli za 2,76 milijardi KM.

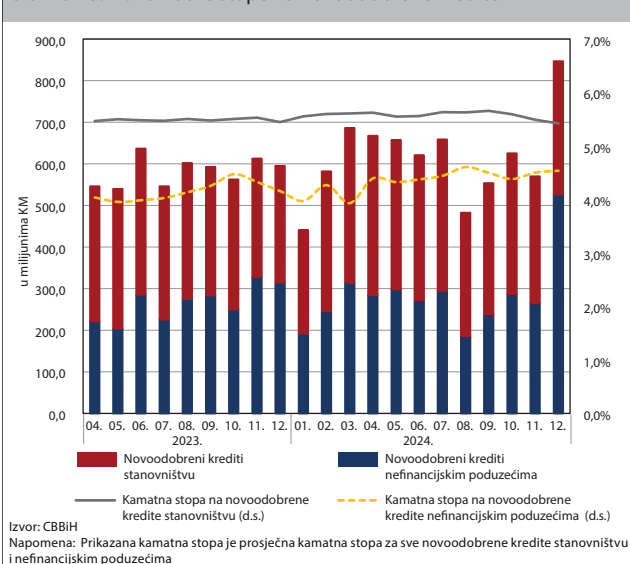
Grafikon 3.13: Inozemna pasiva banaka

3.3.4 Kamatne stope

Prosječna ponderirana kamatna stopa na ukupne novoodobrene kredite banaka je u zadnjem tromjesečju godine neznatno smanjena u odnosu na prethodno tromjesečje i krajem četvrtog tromjesečja 2024. godine njezina vrijednost je iznosila 4,87%. Kamatne stope na novougovorene kredite stanovništvu su smanjene na tromjesečnoj razini, dok su kamatne stope na novougovorene kredite nefinancijskim poduzećima ponovo, kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju, blago povećane (Grafikon 3.14). Na kraju četvrtog tromjesečja 2024. godine, kamatna stopa na novougovorene ostale, potrošačke i stambene kredite je iznosila 5,76%, 5,78% i 3,97% respektivno. Promatrano na godišnjoj razini, ukupni novoodobreni krediti stanovništvu su veći za oko 10%, a na tromjesečnoj razini su, ponovo zbog smanjenja ostalih kredita, niži za 1,2%. Kod kredita nefinancijskim poduzećima s promjenljivom kamatnom stopom nije došlo do značajnije promjene kamatne stope, kao ni kod kredita kod kojih se fiksira kamatna stopa do pet godina.

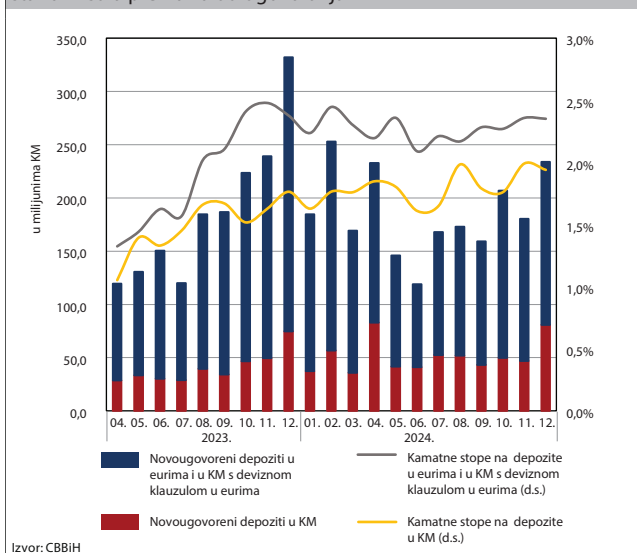
Grafikon 3.14: Kamatne stope na novoodobrene kredite

Prosječna kamatna stopa na ukupne novougovorene depozite u rujnu 2024. godine, 2,2%³³, povećana je u odnosu na prethodno tromjesečje. Kamatna stopa na novougovorene depozite u ročnom segmentu do godinu dana povećana je na 1,5%. U ročnom segmentu između jedne i dvije godine kamatna stopa na depozite nije mijenjana.

Nakon smanjenja u prva dva tromjesečja godine, te povećanja u trećem tromjesečju, prosječna ponderisana kamatna stopa na ukupne novougovorene depozite stanovništva je porasla na 2,2% (Grafikon 3.15). Vrijednosti novougovorenih depozita stanovništva se smanjivala u prvoj polovini godine, u trećem tromjesečju je ugovoreno 510 milijuna KM novih depozita, a u ovom izvještajnom razdoblju za oko četvrtinu više. Kamatne stope na novougovorene depozite u KM su rasle u svim ročnim segmentim, a najviše kod depozita ročnosti ispod jedne godine i ročnosti iznad dvije godine.

Grafikon 3.15: Kamatne stope na novougovorene depozite stanovništva prema valuti ugovoravanja

Poslije višemjesečnog rasta kamatne stope na novougovorene depozite nefinancijskih poduzeća su u ovom tromjesečju ponovo zabilježile rast. Na kraju rujna 2024. godine ova kamatna stopa je bila 1,48%, a njezina vrijednost na kraju godine je 2,19%. Porasle su kamatne stope i na novougovorene depozite u KM, kao i na novougovorene depozite u eurima. Nakon tri uzastopna tromjesečja rasta, te pada u trećem tromjesečju 2024. godine vrijednost novougovorenih depozita nefinancijskih poduzeća porasla je za 40%, a ugovoreno je 461,7 milijuna KM novih depozita.

³³ Ne postoji statistika novougovorenih depozita po viđenju, pa zbog nemogućnosti ponderiranja nisu korišteni pri izračunavanju prosječne kamatne stope. U ukupnoj strukturi depozita, njih je, u prosincu 2024. godine, bilo 58%. Novougovoreni depoziti su depoziti s dogovorenim dospjećem.

Tekstni okvir: Sustavno značajne banke i zaštitni sloj kapitala

Bosna i Hercegovina je poduzela značajne korake ka usklađivanju svog bankarskog regulatornog okvira s europskim standardima, posebice u pogledu identifikacije i regulacije sustavno značajnih banaka. U listopadu ove godine obje agencije za bankarstvo su donijele odluke u kojima su regulirale način izračunavanja zaštitnog sloja kapitala za sustavno značajne banke³⁴, čime je prvi put uspostavljena metodologija za određivanje sustavno bitne banke³⁵. Bankarska praksa je pokazala da sustavno bitne banke često imaju tendenciju raditi s relativno manje kapitala u usporedbi s onim bankama koje nisu sustavno bitne banke. To se posebice odnosi na banke s natprosječno velikom aktivom, koje dodatno preko svoje veličine produciraju svoj značaj po sustav i preko drugih pokazatelja, koji su najčešće u visokoj korelaciji s veličinom aktive. Kako bi se spriječila ova pojava, kao i kako bi se bankarski sustav (prije svega povjeritelji banaka) dodatno osigurao od rizika, uvedeni su dodatni kapitalni zahtjevi za ovu skupinu banaka u obliku zaštitnog sloja kapitala. To je regulatorni kapital koji sustavno značajna banka mora održavati u obliku redovitog osnovnog kapitala, kao najkvalitetnijeg oblika kapitala, pri čemu se ovaj kapital naravno ne može koristiti za ispunjavanje ostalih kapitalnih zahtjeva (npr. dodatni kapitalni zahtjevi po procjeni supervizora, ili preporuke za povećanje kapitala po osnovi testiranja banke na stres i drugi kapitalni zahtjevi proizašli iz Odluke o izračunavanju kapitala banaka). I banke koje nisu sustavno važne moraju održavati zaštitni sloj kapitala, iako one nisu sustavno značajne, ali razumljivo ova vrsta kapitalnih zahtjeva za ovu skupinu banaka je mnogo manja. Stopa zaštitnog sloja kapitala za sustavno bitne banke se kreće u intervalu od 0,5% do 3% ukupnog iznosa izloženosti riziku, a njena veličina (korak promjene je 0,5 pb) ovisi o vrijednosti koeficijenta sustavne značajnosti banke čije je određivanje izvršeno metodološki vrlo precizno svrstavanjem u pet skupina, s izravnom vezom između zaštitnog sloja kapitala i koeficijenta sustavne značajnosti banke.

Sustavno značajna banka se određuje na temelju četiri kriterija – veličina, povezanost s ostalim sudionicima u financijskom sektoru, zamjenljivost u financijskom sektoru i složenost poslovanja – od kojih prvi kriterij, tj. pokazatelj ukupna imovina banke, ima ponder 25%, a ponder ostalih devet pokazatelja (svaki kriterij ima po tri ekonomska pokazatelja) je 8,33%.³⁶ Pored pokazatelja ukupne neto imovine, koja je vezana uz kriterij veličina banke, postoji još devet pokazatelja koji s aspekta prethodno navedenih kriterija definiraju stupanj značaja banke za sustav.

Iskustva iz razvijenih financijskih sustava pokazuju da sustavno značajne banke ponekad preuzimaju povećane rizike kako bi ostvarile veće prinose. U slučaju nepovoljnih tržišnih kretanja i visoke razine zaduženosti, mogu nastati gubitci koji se prenose na povjeritelje banaka, što potencijalno može zahtijevati državnu intervenciju u vidu sanacije banaka proračunskim sredstvima (tzv. 'bail-out'). Kako bi se umanjio ovaj rizik, zaštitni sloj kapitala za sustavno značajne banke osigurava dodatnu razinu kapitala koja štiti ne samo banke, već i povjeritelje i cjelokupan bankarski sustav.

Europska agencija za bankarstvo (EBA) pruža smjernice za identifikaciju i regulaciju sustavno značajnih banaka unutar Europske unije. Prema EBA-inim smjernicama, nacionalna nadležna tijela su obvezna da identificiraju globalno sustavno značajne institucije (G-SII) i druge sustavno značajne institucije (O-SII) na temelju kriterija kao što su veličina, međusobna povezanost, zamjenljivost i složenost poslovanja. Samim tim implementacija ovih smjernica od strane nacionalnih regulatora doprinosi harmonizaciji bankarskih propisa unutar EU i osigurava da sustavno značajne banke posjeduju adekvatan kapital za pokriće potencijalnih gubitaka, čime se štiti stabilnost cjelokupnog financijskog sustava.

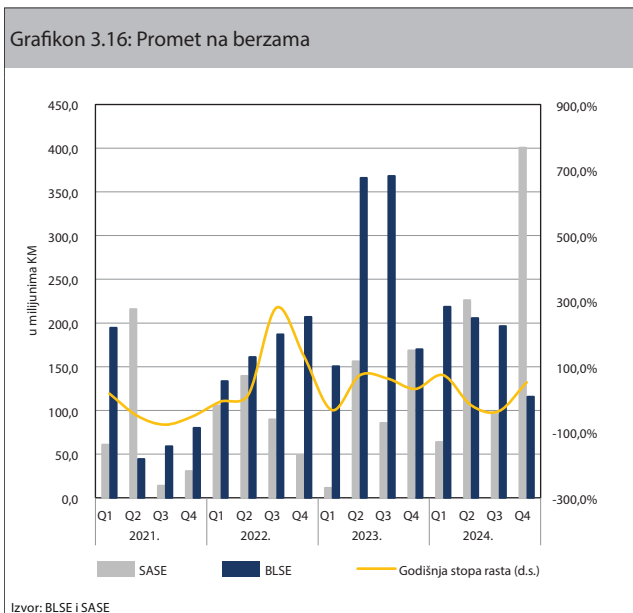
³⁴ U Republici Srpskoj to je učinjeno kroz dvije odluke ABRS koje se primjenjuju od 30.6.2025. (Odluka o zaštitnom sloju kapitala za sustavno značajne banke i Odluka o metodologiji za utvrđivanje sustavno značajnih banaka i zaštitnog sloja kapitala za sustavno značajne banke), a FBA je jednom odlukom regulirala ovaj predmet (Odluka o načinu utvrđivanja sustavno značajne banke i zaštitnog sloja kapitala).

³⁵ U izvješćima MMF-a iz siječnja 2018. godine navedena je preporuka entitetskim agencijama za bankarstvo, CBBiH i Agenciji za osiguranje depozita da se do kraja ožujka 2018. godine usuglasi zajednička metodologija za određivanje sustavno značajnih banaka, što je po mišljenju MMF-a uvjet za učinkovit nadzor banaka i prevenciju sustavnih rizika (IMF, Bosnia and Herzegovina: Letter of Intent, and Technical Memorandum of Understanding, January 29, 2018).

³⁶ Ovim ponderima se korigiraju relativne vrijednosti pokazatelja po bankama (npr. neto imovina banke u ukupnoj neto imovini bankarskog sektora Republike Srpske ili Federacije Bosne i Hercegovine).

3.4 Burze

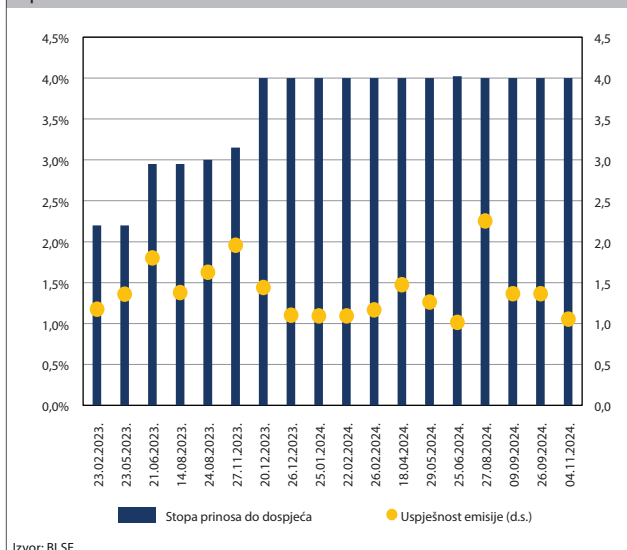
Federacija Bosne i Hercegovine je u zadnjem tromjesečju 2024. godine bila iznimno aktivna na primarnom tržištu javnog duga i zato je ukupni promet na bh. burzama bio iznimno visok, a promet na SASE jedan od najvećih od 2009. godine (Grafikon 3.16). S druge strane, promet na drugoj bh. burzi, BLSE, bio je pod utjecajem neuobičajeno malog broja emisija u ovom tromjesečju u usporedbi s frekvencijom ovih emisija u nekoliko prethodnih izvještajnih razdoblja. Tijekom četvrtog tromjesečja na burzama je prometovano vrijednosnih papira u ukupnom iznosu od 516 milijuna KM, a kao što smo prethodno naglasili tržištem su dominirale emisije javnog duga Federacije Bosne i Hercegovine, s udjelom od 78%. Ukupan promet na bh. burzama je na tromjesečnoj i godišnjoj razini u Q4 2024. godine promijenjen za 76,7% i 52,4% respektivno.

U četvrtom tromjesečju 2024. godine ukupno je izvršeno deset emisija dužničkih vrijednosnih papira entiteta. Sukladno kalendaru aukcija entitet Republika Srpska je emitirala kao i u prethodnom tromjesečju ponovo samo šestomjesečne trezorske zapise i petogodišnje obveznice. Obje emisije su bile uspješne, svi planirani iznosi emisija su realizirani, ali stupanj tražnje za emisijama javnog duga ovoga entiteta nije bio visok kao u nekim prethodnim emisijama. Na tržištu šestomjesečnih trezorskih zapisa entiteta Republike Srpske odnos između pristiglih i prihvaćenih ponuda bio je jedan na prema jedan, a na tržištu petogodišnjih obveznica samo neznatno viši. Prinosi na tržišta šestomjesečnih trezorskih zapisa (4%) ponovo nisu mijenjani (Grafikon 3.17) i isti su u zadnjih dvanaest emisija. Konstantna stopa prinosa karakteristika je i tržišta petogodišnjih obveznica entiteta Republike Srpske, s tim da ni na ovome tržišnom segmentu investitori ne ispoljavaju visoku tražnju za emisijama javnog duga.

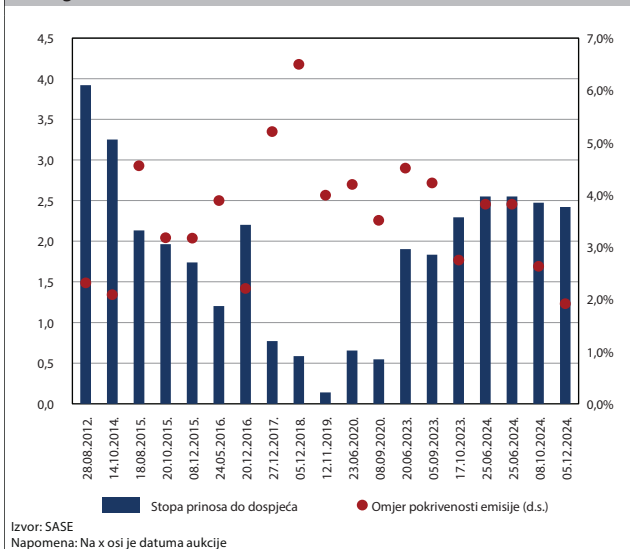
Sve emisije ove ročnosti od trećeg tromjesečja 2023. godine, s iznimkom jedne, prodane su po stopi prinosa do dospelja od 6%. Ostvareni iznos emisija Republike Srpske u trećem tromjesečju od 101 milijuna KM je za trećinu niži od onoga u prethodnom tromjesečju i za približno isto toliko i na godišnjoj razini.

Grafikon 3.17: Emisije šestomjesečnih trezorskih zapisa Republike Srpske

Entitet Federacija Bosne i Hercegovine je u izvještajnom razdoblju izvršila ukupno osam emisija i sve su bile na tržištu kapitala. Dva puta emitirane su obveznice na razdoblje od pet, sedam i osam godina, i jednom na razdoblje od tri i deset godina. Na primarnom tržištu trogodišnjih, petogodišnjih i sedmogodišnjih obveznica tražnja je bila relativno visoka, na ostalim tržištima umjerena, ili niska, a samo je kod trogodišnjih i petogodišnjih obveznica registriran pad stope prinosa do dospelja (Grafikon 3.18). Za financiranje proračuna ovog entiteta u četvrtom tromjesečju 2024. je ukupno prikupljeno 392 milijuna KM, što je do sada jedan od najvećih iznosa u povijesti tržišta javnog duga Federacije Bosne i Hercegovine. Emisija petogodišnjih obveznica nominalne vrijednosti od 150 milijuna KM uz opadajuću stopu prinosa do dospelja od 3,77% do sada je najveća emisija u povijesti tržišta javnog duga Federacije Bosne i Hercegovine. U odnosu na lipanj 2022. prinos do dospelja na tržištu desetogodišnjih obveznica viši je za 353 bb, a u odnosu na prethodnu emisiju za 42 bb. Emisija desetogodišnjih obveznica i jedna emisija osmogodišnjih obveznica nisu otkupljene u potpunosti.

Grafikon 3.18: Emisija petogodišnjih obveznica Federacije Bosne i Hercegovine

Na tromjesečnoj razini vrijednost BIRS-a nije promijenjena, a na godišnjoj razini tržišna kapitalizacija društava koja ulaze u sastav ovoga indeksa je niža za oko 5%. Dinamika tržišta akcija je popuno drugačija u drugom entitetu, na kojem su oba indeksa tržišta akcija, SASX-10 i SASX-30, porasli i na tromjesečnoj i na godišnjoj razini. Vrijednost SASX-30 je viša za 8,4% (q/q-1) odnosno za 15,2% (q/q-4).

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Vanjski sektor

4. VANJSKI SEKTOR

4.1 Platna bilanca

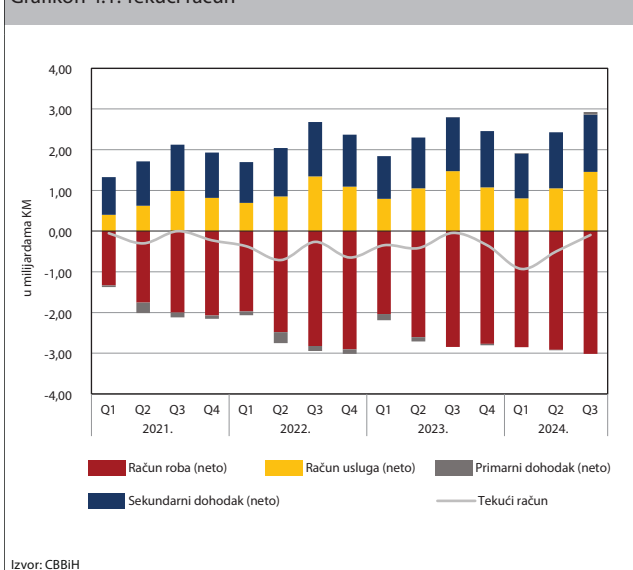
Bosna i Hercegovina tradicionalno bilježi relativno nisku razinu deficita tekućeg računa u trećem tromjesečju, poglavito kao posljedicu dobrih pokazatelja u trgovini uslugama, a tako je bilo i u trećem tromjesečju 2024. godine. Rekordan deficit na računu roba, najvećim dijelom je kompenziran neto prilivima na računu usluga i doznakama iz inozemstva. Iako, relativno niska razina deficita tekućeg računa, na godišnjoj razini je zabilježen više nego dvostruki rast istog, što je dovelo i do rasta deficita tekućeg računa izraženog u postotcima BDP-a.

4.1.1 Tekući i kapitalni račun

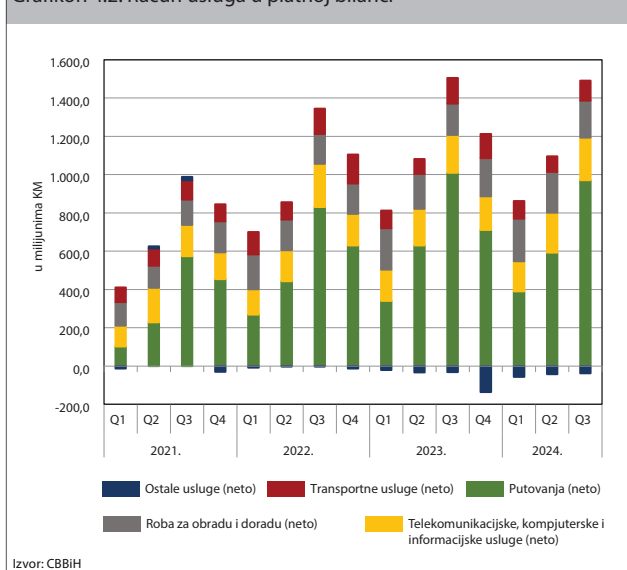
U trećem tromjesečju 2024. godine deficit tekućeg računa je iznosio 92,7 milijuna KM, što predstavlja rast od 50,2 milijuna KM u odnosu na isto razdoblje 2023. godine. Uslijed znatno viših stopa rasta uvoza u odnosu na izvoz robe, što je izravna posljedica slabe tražnje na tržištima zemalja glavnih trgovinskih partnera, u trećem tromjesečju je zabilježen rekordni trgovinski deficit na računu roba (Grafikon 4.1). S druge strane, pozitivan utjecaj na reduciranje deficita tekućeg računa zabilježili su neto prilivi po osnovi usluga, koji tradicionalno imaju visoke vrijednosti u trećem tromjesečju, kao i doznaka iz inozemstva. Više godišnje stope rasta deficita tekućeg računa u odnosu na rast nominalnog BDP-a dovele su do rasta deficita tekućeg računa izraženog u postotcima BDP-a za 4 bb do razine od 0,7% u trećem tromjesečju 2024. godine.

Neto prilivi na računu usluga, kategorija tekućeg računa koja tradicionalno pokriva najveći dio deficita na računu roba, u trećem tromjesečju 2024. godine je zabilježena u vrijednosti od 1,45 milijardi KM, što na godišnjoj razini predstavlja neznatan pad od 19,8 milijuna KM (Grafikon 4.2). Pojedinačno promatrano, najznačajniji neto priliv ostvaren je po osnovi potrošnje stranih turista (971,5 milijuna KM) koji je na godišnjoj razini zabilježio pad od 3,8%, poglavito kao posljedicu viših stopa rasta potrošnje domaćih turista u inozemstvu (20,9%) u odnosu na rast potrošnje stranih turista u BiH (2,8%) što je u konačnici reduciralo ukupne neto prilive po ovoj osnovi. Prema dostupnim podacima za četvrto tromjesečje, zabilježen je godišnji rast noćenja stranih turista od 14,6% tako da se u promatranom razdoblju mogu očekivati značajni prilivi po ovoj osnovi. Usprkos skromnoj razini ekonomske aktivnosti kao i padu opsega industrijske proizvodnje u EU, neto prilivi po osnovi usluga obrade i dorade robe (Lohn poslovi) bili su znatno iznad prošlogodišnje razine (rast 18,4%), a također i neto prilivi po osnovi telekomunikacijskih, kompjuterskih i informacijskih usluga zabilježili su godišnji rast od 12,0%. Slabi izvozni pokazatelji na tržištu roba u značajnoj mjeri su uticali na godišnji pad vrijednosti neto priliva po osnovi prijevoza robe i putnika (pad 22,6%), a značajno poboljšanje se ne može očekivati ni u četvrtom tromjesečju s obzirom na prekid željezničkog prometa prema luci Ploče, jednoj od najznačajnijih komunikacija.

Grafikon 4.1: Tekući račun

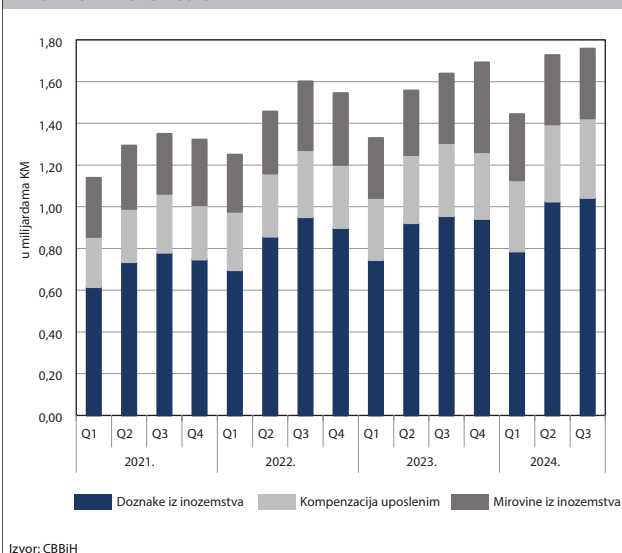

Grafikon 4.2: Račun usluga u platnoj bilanci

U trećem tromjesečju 2024. godine na računu primarnog dohotka je zabilježen pozitivan saldo u iznosu od 65,9 milijuna KM. Neto rashodi po osnovi investiranja su iznosili 326,1 milijuna KM i manji su za 32,2 milijuna KM u odnosu na isto razdoblje prethodne godine zahvaljujući rastu prihoda od kamata na rezervnu aktivu, dok su neto prilivi po osnovi naknada uposlenicima u inozemstvu iznosili 381,5 milijuna KM, što predstavlja godišnji rast od 8,9%. Nominalna usklađivanja plaća u inozemstvu uslijed istrajnih inflatornih pritisaka, rezultirala su rastom neto priliva po osnovi doznaka iz inozemstva (Grafikon 4.3). Neto prilivi po osnovi doznaka iz inozemstva zabilježeni su u vrijednosti od 1,04 milijardi KM, što predstavlja rast od 9,1% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Neto prilivi po osnovi mirovina iz inozemstva ostvareni su u iznosu od 333,8 milijuna KM, što je neznatno iznad iznosa iz trećeg tromjesečja 2023. godine.

Grafikon 4.3: Kompenzacije uposlenim u inozemstvu, doznake i mirovine iz inozemstva

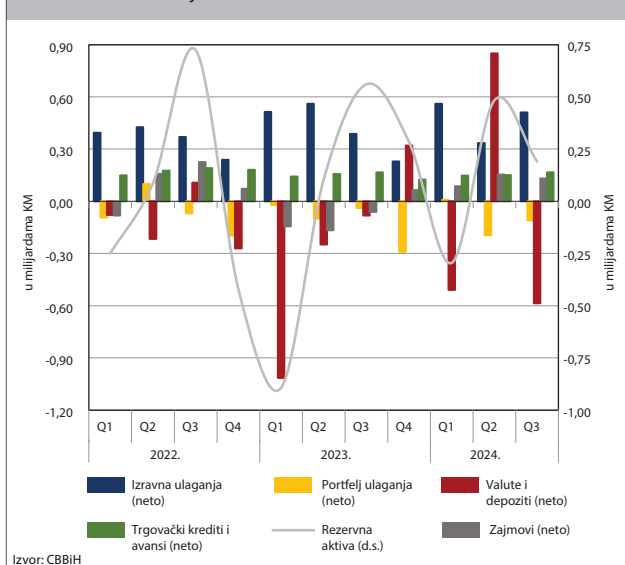

4.1.2 Financijski račun

U trećem tromjesečju 2024. godine na financijskom računu je zabilježen neto odljev sredstava u iznosu od 106,2 milijuna KM. Nedostajuća sredstva za financiranje deficita tekućeg računa najvećim dijelom su osigurana neto prilivima po osnovi izravnih inozemnih ulaganja, zaduživanjem sektora nefinancijskih poduzeća putem zajmova i trgovačkim kreditima i avansima (Grafikon 4.4). Neto prilivi po osnovi inozemnih izravnih ulaganja u trećem tromjesečju 2024. godine su iznosili 510,9 milijuna KM, što predstavlja godišnji rast od 32,2%, s tim što se više od 61,0% ove vrste priliva odnosi na reinvestiranu zaradu iz ranijeg razdoblja, dok ostatak čine inozemna ulaganja u dužničke instrumente. U promatranom razdoblju nije zabilježena značajnija investicijska aktivnost inozemnih investitora kada je u pitanju portfelj ulaganja, tako da je po ovoj osnovi zabilježen neto odljev sredstava u iznosu od 108,8 milijuna KM kao rezultat ulaganja domaćih banaka u dugoročne vrijednosne papire. Detaljnije pogledati u poglavlju 3.3.3 Inozemna aktiva i inozemna pasiva komercijalnih banaka.

U okviru ostalih ulaganja, u trećem tromjesečju je zabilježen neto odljev sredstava u vrijednosti od 318,9 milijuna KM. Promatrano detaljnije, po osnovi valuta i depozita je zabilježen neto odljev sredstava u iznosu od 585,4 milijuna KM, kao rezultat povećanja inozemne aktive bankarskog sektora. Neto prilivi sredstava po osnovi zajmova u iznosu od 130,7 milijuna KM, rezultat su poglavito zaduživanja nefinancijskih poduzeća kod međunarodnih kreditora, dok je novo zaduženje sektora vlade po osnovi dugoročnih zajmova (121,8 milijuna KM) bilo praćeno otplatom ranijeg zajma prema MMF-u (104,0 milijuna KM). Neto financiranje po osnovi trgovačkih kredita i avansa (neto priliv u iznosu od 166,3 milijuna KM) je u promatranom razdoblju bio neznatno ispod vrijednosti iz istog razdoblja 2023. godine. Neto prilivi iz inozemstva iznad razine deficita tekućeg računa u trećem tromjesečju 2024. godine rezultirali su rastom rezervne aktive od 191,0 milijuna KM. Neto devizne rezerve u četvrtom tromjesečju su se povećale za 777,2 milijuna KM. Smanjenje inozemne aktive bankarskog sektora, praćeno povećanjem pasive, kao i pozitivan saldo kupovine KM glavni su čimbenici rasta deviznih rezervi. Detaljnije pogledati u poglavlju 3.1 Devizne rezerve i monetarna kretanja.

Grafikon 4.4: Financijski račun

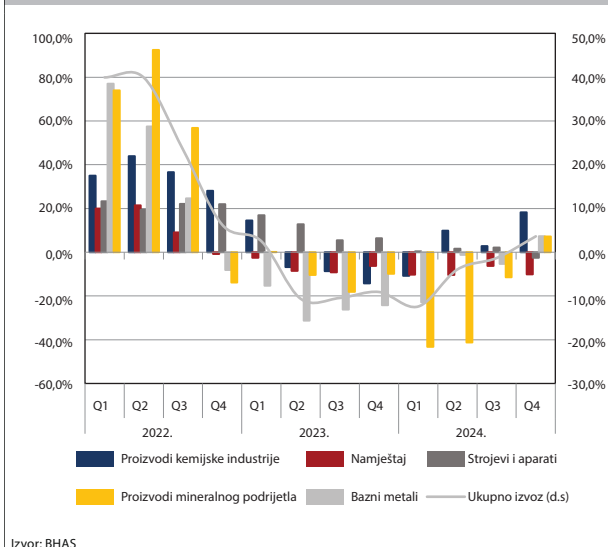

4.2 Vanjska trgovina

U četvrtom tromjesečju 2024. godine ostvarene su pozitivne godišnje stope rasta izvoza i uvoza robe, s tim što je uvoz rastao po višim stopama (Grafikoni 4.5 i 4.6), što je rezultiralo značajnim vanjskotrgovinskim robnim deficitom u vrijednosti od 3,15 milijardi KM. Nakon šest uzastopnih tromjesečja godišnjeg pada vrijednosti, izvoz robe je zabilježio godišnji rast usprkos slabim pokazateljima na tržištima zemalja glavnih trgovinskih partnera. Tržište EU tradicionalno predstavlja najznačajnije izvozno tržište za bh. proizvode (71,2% izvoza), dok je na tržište CEFTA plasirano 26,6% ukupnog izvoza.

U razdoblju listopad - prosinac 2024. godine iz BiH je izvezeno robe u vrijednosti od 4,19 milijardi KM, što predstavlja rast od 3,6% u odnosu na isto razdoblje 2023. godine. Detaljnije promatrano, proizvodi kemijske industrije i bazni metali su zabilježili godišnji rast od 18,2% i 7,3%, respektivno. Proizvodi mineralnog podrijetla, od čega najviše električna energija, zabilježili su godišnji rast vrijednosti izvoza od 7,2%. S druge strane, namještaj, kao jedna od izvozno najznačajnijih kategorija, zabilježila je pad vrijednosti izvoza od 10,1%, deveto tromjesečje u nizu. Također, strojevi i aparati su izvezeni u vrijednosti za 2,5% manjoj u odnosu na isto razdoblje 2023. godine.

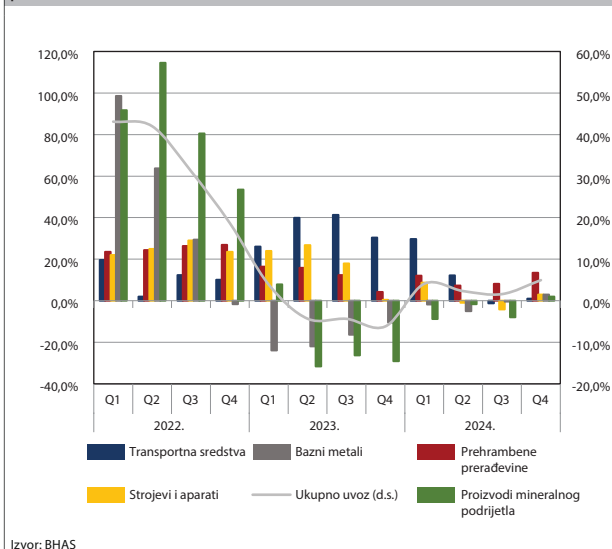
Grafikon 4.5: Godišnje promjene vrijednosti izvoza po skupinama proizvoda

Izvor: BHAS

Uvoz robe u BiH je bilježio pozitivne stope rasta tijekom cijele 2024. godine, a u četvrtom tromjesečju vrijednost uvezene robe je iznosila 7,34 milijarde KM, što predstavlja rast od 4,9% u odnosu na isto razdoblje 2023. godine. Sve najznačajnije skupine proizvoda su zabilježile godišnji rast vrijednosti uvoza: prehrambene prerađevine (13,4%), strojevi i aparati (3,0%), bazni metali (2,9%) i proizvodi mineralnog podrijetla, od čega najviše nafta i naftni derivati, (1,9%). Važno je istaknuti da je uslijed nepovoljnih hidroloških uvjeta i smanjenog opsega proizvodnje u termoelektranama u BiH, uvoz električne energije u četvrtom tromjesečju 2024. godine bio neusporedivo veći u odnosu na isto razdoblje 2023. godine (143,3 milijuna KM u usporedbi s 34,5 milijuna u četvrtom tromjesečju 2023. godine).

Grafikon 4.6: Godišnje promjene vrijednosti uvoza po skupinama proizvoda

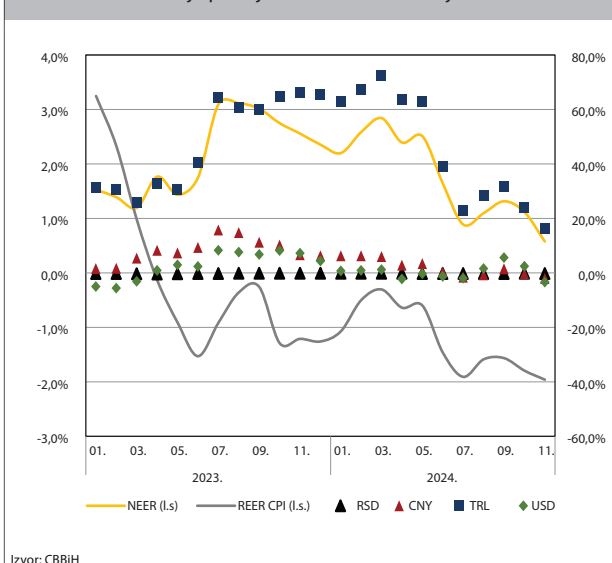

Izvor: BHAS

4.3 Nominalni i realni efektivni tečaj KM

Nominalni efektivni tečaj je u studenom 2024. godine zabilježio aprecijaciju od 0,6% u odnosu na isti mjesec prethodne godine (Grafikon 4.7). Aprecijacija NEER-a je najvećim dijelom uzrokovana značajnom nominalnom aprecijacijom eura, naše sidrene valute, prema turskoj liri koja je u studenom iznosila 16,2%, na godišnjoj razini. Također, godišnja nominalna aprecijacija u studenom je zabilježena i prema mađarskoj forinti (8,1%) i češkoj kruni (4,0%). S druge strane, realni efektivni tečaj, gdje je indeks potrošačkih cijena korišten kao deflator, u studenom je zabilježio godišnju deprecijaciju od 2,0%. Deprecijacija REER-a je posljedica prosječno viših stopa inflacije u zemljama glavnim trgovinskim partnerima u odnosu na BiH (1,5%), a poglavito u Turskoj (47,1%), Srbiji (4,4%), Hrvatskoj (4,0%) i Njemačkoj (2,4%).

Grafikon 4.7: Godišnje promjene u deviznom tečaju KM

Izvor: CBBiH

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Vladine financije

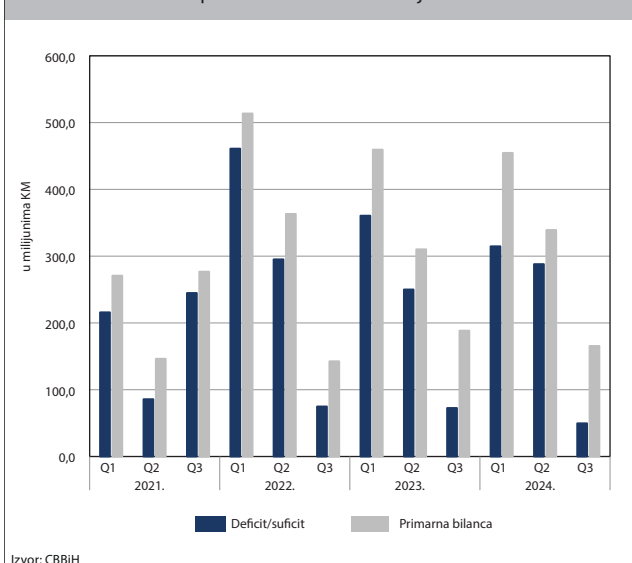
5. VLADINE FINACIJE

U četvrtom tromjesečju je zabilježena značajna naplata prihoda od neizravnih poreza. Prihodi su uglavnom korišteni za financiranje tekuće potrošnje, dok je kapitalna potrošnja i dalje na veoma niskoj razini. Rast plaća i izdvajanja za ranjive kategorije stanovništva su doveli do daljnjeg rasta proračunskih rashoda. Ukupan dug sektora opće vlade prema Mاستrihtskim kriterijima je na kraju trećeg tromjesečja iznosio 24,5% u procentima BDP-a.

5.1 Proračunska pozicija

Na kraju trećeg tromjesečja zabilježen je suficit središnje vlade³⁷ u iznosu od 49,6 milijuna KM i značajno je niži u odnosu na suficit u drugom tromjesečju (287,9 milijuna KM suficit u drugom tromjesečju). Smanjenje suficita u trećem tromjesečju je rezultat rasta izdvajanja za subvencije, korištenje roba i usluga i socijalna davanja, (52,2%, 3,7% i 2,8% respektivno) na tromjesečnoj razini. Za potrebe servisiranja kamate u trećem tromjesečju je izdvojeno 115,6 milijuna KM. Za servisiranje kamate u prvih devet mjeseci izdvojeno je 306,7 milijuna KM, što je za 32,2 milijuna KM više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Primarna fiskalna bilanca na tromjesečnoj razini je u trećem tromjesečju zabilježila suficit, ali dosta niži u odnosu na prvu polovinu godine. To je uobičajeno za drugu polovinu godine, kada se intenzivira i pojačava vladina potrošnja (Grafikon 5.1). Strategije javnih ulaganja u oba entiteta su usmjerene na intenziviranje ulaganja u infrastrukturne projekte i energetski sektor. Shodno tomu, u trećem tromjesečju 2024. godine, zabilježen je nešto veći iznos kapitalnih ulaganja u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine. Sukladno navedenom, javna ulaganja su u trećem tromjesečju veća za 19,0 milijuna KM u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. U navedenom razdoblju je realizirano 117,9 milijuna KM javnih ulaganja kroz proračune. Veći dio navedenih ulaganja je realiziran za putnu infrastrukturu i sektor zdravstva.

Grafikon 5.1: Tekuća i primarna bilanca središnje vlade BiH

Izvor: CBBiH

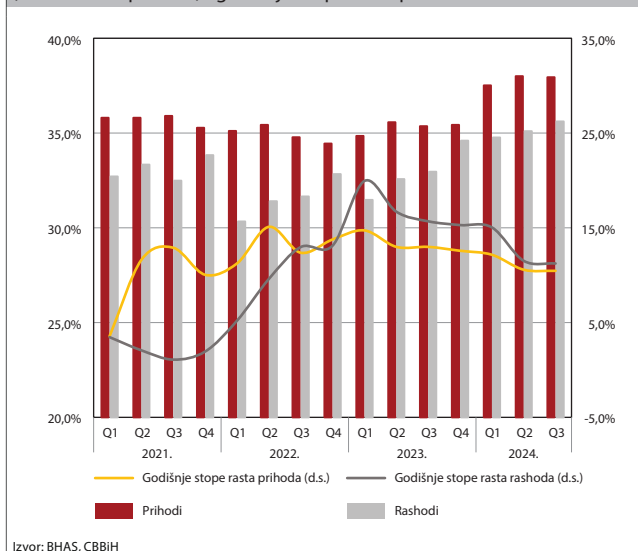
³⁷ Prema GFS metodologiji predstavlja razliku između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava, s druge strane.

U trećem tromjesečju je zabilježen tromjesečni rast prihoda za 95,9 milijuna KM ili 2,0%, što je nešto slabiji rast u odnosu na prethodno tromjesečje, kada je taj rast iznosio čak 329,4 milijuna KM na tromjesečnoj razini. S druge strane, na godišnjoj razini je zabilježen značajan rast prihoda središnje vlade u iznosu od 463,5 milijuna KM (10,2%) što je rezultat rasta prihoda od neizravnih poreza i rasta potrošnje, ali i izravnih poreza i doprinosa zbog rasta plaća. Istodobno, zabilježen je tromjesečni rast rashoda (317,6 milijuna KM ili 7,0%), dok je na godišnjoj razini zabilježen snažan rast rashoda od 467,5 milijuna KM (10,7%) uslijed većih izdvajanja za plaće, ali i redovita i izvanredna usklađivanja mirovina.

Glavni doprinos značajnom rastu prihoda na godišnjoj razini je iznimna naplata PDV-a (u prvih devet mjeseci 2024. neto naplata PDV-a je veća za 11,8% na godišnjoj razini), kao najznačajnije komponente u strukturi neizravnih poreza. Navedeni rast je rezultat visoke naplate domaćeg PDV-a, što je posljedica izraženijeg rasta domaćih cijena u BiH.

U trećem tromjesečju rashodi su bili značajni i iznosili su 4,82 milijarde KM, i u nominalnom iznosu su veći za 467,5 milijuna KM (10,7%) u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine. Promatrano u postotcima BDP-a, proračunski prihodi i rashodi središnje vlade su na kraju trećeg tromjesečja iznosili 38,0% i 35,6% respektivno (Grafikon 5.2).

Grafikon 5.2: Proračunski prihodi i rashodi opće vlade u % BDP-a (kumulativni podatci) i godišnje stope rasta prihoda i rashoda

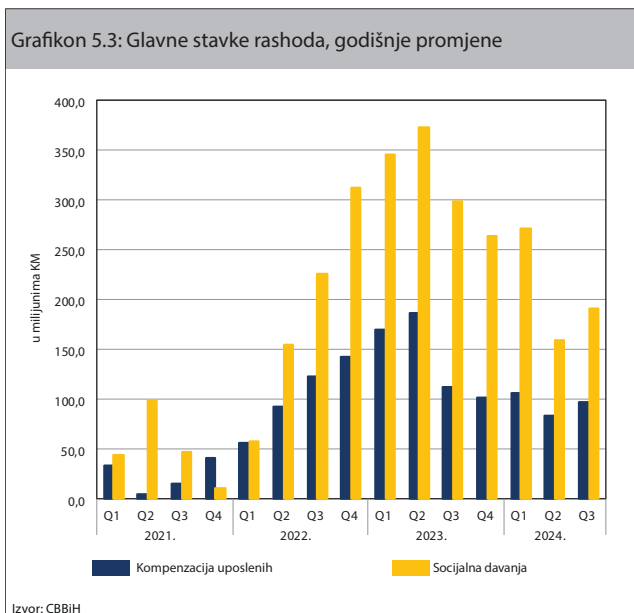

Izvor: BHAS, CBBiH

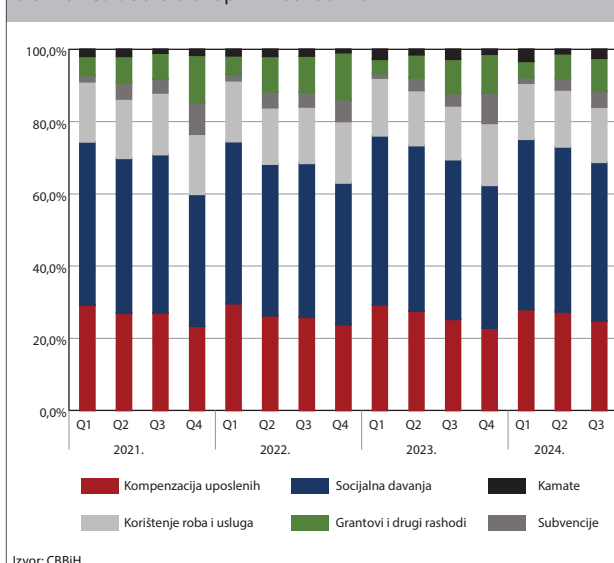
U trećem tromjesečju tekuće godine su i dalje zabilježena značajna izdvajanja u stavkama socijalnih davanja i kompenzacija uposlenih na godišnjoj razini (Grafikon 5.3). Kao dio socijalne politike, i kao odgovor na perzistirajuće visoke cijene u zemlji, vlade Federacije BiH i Republike Srpske su nastavile s provođenjem mjera ublažavanja posljedica inflacije za ranjive kategorije stanovništva.

U prosincu 2024. godine, Narodna skupština RS je usvojila Proračun RS za 2025. godinu u iznosu od 6,07 milijardi KM,³⁸ što predstavlja uvećanje od 260 milijuna KM (4,5%) u odnosu na iznos predviđen Rebalansom proračuna iz novembra 2024. godine. Predviđen je proračunski deficit od 98,4 milijuna KM za 2025. godinu. S druge strane, u siječnju 2025. godine, Zastupnički dom Parlamenta FBiH je usvojio Proračun FBiH u iznosu od 8,25 milijardi KM. Proračunom su predviđena sredstva u iznosu od 100 milijuna KM gospodarskim subjektima u svrhu prevazilaženja prijelaznog razdoblja od fiskalnih intervencija do fiskalnih reformi. Također, iz proračuna će biti izdvojeno 50 milijuna KM za područja poplavljena u listopadu 2024. godine. Nadalje, iz proračuna je planirano 332 milijuna KM za Fond PIO/MIO u 2025. godini. Vlada Federacije BiH je u prosincu 2024. godine donijela Odluku prema kojoj će minimalna plaća iznositi 1000 KM u FBiH, a koja će se primjenjivati od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. godine.³⁹ Ovo podrazumijeva da će u FBiH minimalna plata biti povećana za 381 KM. Također, da bi se prevazišli potencijalni problemi za obrtnike i mala poduzeća, Vlada Federacije BiH je predvidjela program subvencioniranja iz proračuna Federacije BiH. Naime, obrtnicima i malim poduzećima, Vlada FBiH će uplaćivati subvencije za doprinose, a kako bi sačuvali radna mjesta koja su eventualno ugrožena uslijed povećanja minimalne plaće i primanja.

U strukturi proračunske potrošnje entiteta i dalje dominira tekuća potrošnja, a najveći udjeli u navedenoj potrošnji su socijalna davanja i kompenzacije uposlenih (Grafikon 5.4).

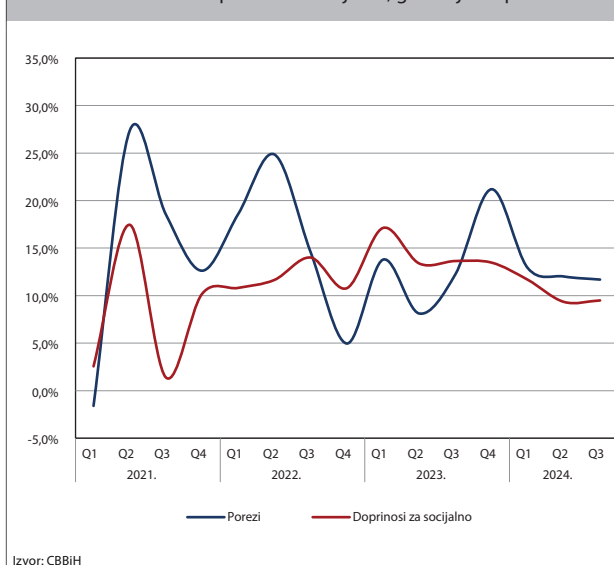

Grafikon 5.4: Udio u ukupnim rashodima

Visoki iznosi prikupljenih javnih prihoda su u značajnoj mjeri posljedica rasta nominalnih plata, zadržavanja visoke razine cijena u zemlji, ali i jačanja sektora turizma. U strukturi prihoda, porezi su zabilježili godišnji rast od 11,7% dok su doprinosi za socijalno rasli za 9,5% na godišnjoj razini u trećem tromjesečju. (Grafikon 5.5).

Grafikon 5.5: Porezi i doprinosi za socijalno, godišnje stope rasta

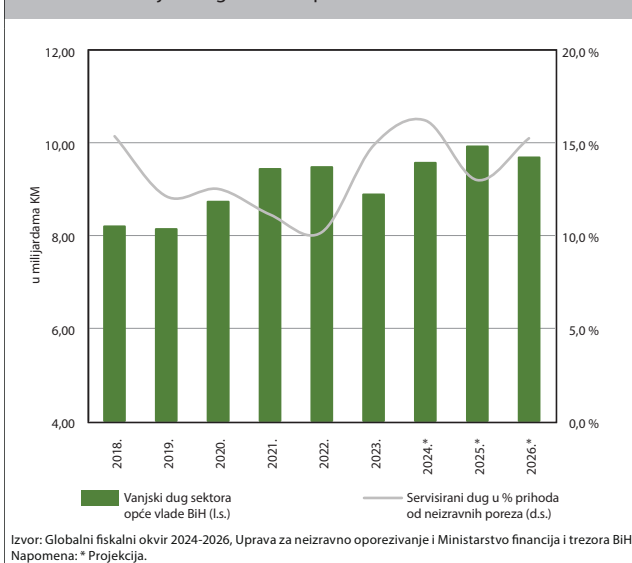

Za servisiranje vanjskog duga sektora opće vlade u 2024. izdvojeno je 1,27 milijardi KM, što je 13,4% projiciranih prihoda od neizravnih poreza za 2024. godinu (Grafikon 5.6) (u 2023. godini taj procenat je bio viši i iznosio 14,9%). Pored toga, u 2024. godini po osnovi otplate unutarnjeg duga FBiH i RS su izdvojili ukupno 947,7 milijuna KM (Federacija BiH 443,9 milijuna KM i Republika Srpska 503,8 milijuna KM), što je predstavljalo dodatni pritisak dospijevajućeg duga na financiranje.

³⁸ <https://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/vijesti/narodna-skup%C5%A1tina-usvojila-bud%C5%BEet-republike-srpske-za-2025-godinu-i-program-ekonomskih-reformi-republike-srpske-za-period-2025-2027>

³⁹ <https://fbihvlada.gov.ba/bs/vlada-fbih-radnicima-vise-plate-poslodavcima-subvencije>

Grafikon 5.6: Vanjski dug sektora opće vlade

Ukupan javni dug opće vlade na kraju trećeg tromjesečja 2024. godine prema Mastihtskim kriterijima iznosio je 13,22 milijarde KM (Grafikon 5.7) i neznatno je povećan za 9,7 milijuna KM (0,8%) na tromjesečnoj razini. Povećanje je zabilježeno u kategoriji kredita, dok je u kategoriji vrijednosnih papira zabilježen pad. S druge strane, vanjska neto zaduženost je smanjena za 57,4 milijuna KM u trećem tromjesečju. Ukupne obveze sektora opće vlade kod komercijalnih banaka iznosile su 3,87 milijardi KM na kraju četvrtog tromjesečja 2024., što predstavlja godišnje povećanje u iznosu od 456,87 milijardi KM ili 13,4%. Izloženost bankarskog sektora prema sektoru opće vlade (kredit i vrijednosni papiri) na kraju četvrtog tromjesečja tekuće godine je bila 8,2% ukupne aktive bankarskog sektora.

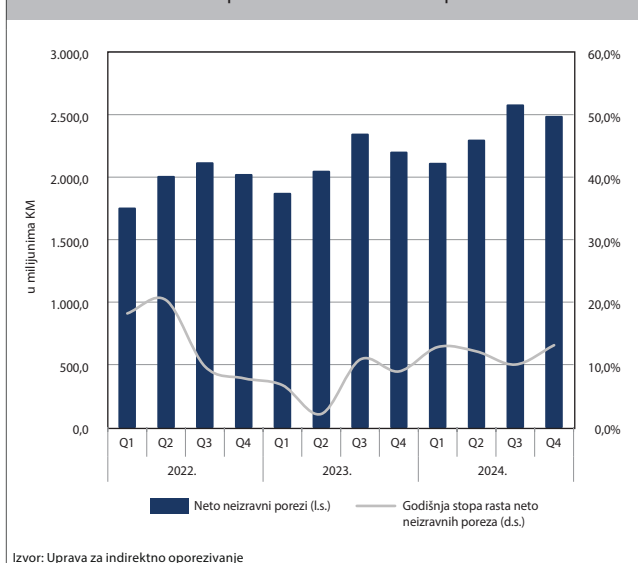
Grafikon 5.7: Ukupan javni dug sektora opće vlade i godišnje stope rasta

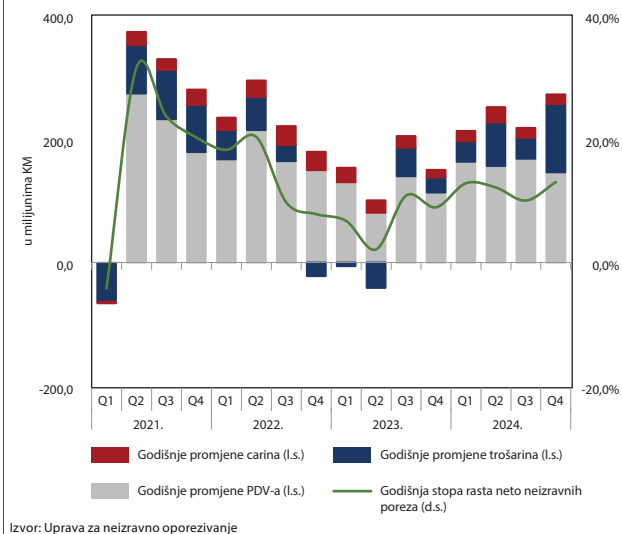
5.2. Poreski prihodi od neizravnih poreza

U četvrtom tromjesečju 2024. godine došlo je do blagog pada naplate prihoda od neizravnih poreza na tromjesečnoj razini, poglavito zbog visoke osnovice iz trećeg tromjesečja kada je zabilježen najveći iznos prihoda u jednom tromjesečju od osnivanja Uprave za neizravno oporezivanje. S druge strane, na godišnjoj razini je zabilježen snažan rast prihoda od neizravnih poreza. Iako su inflatorni pritisci u četvrtom tromjesečju niži u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, inflacija i dalje ima utjecaj na rast prihoda. Također, rast prihoda od turizma je u značajnoj mjeri utjecao na ukupne prihode, naročito u trećem i četvrtom tromjesečju. Na tromjesečnoj razini sve vrste prihoda od neto neizravnih poreza su zabilježile blagi pad u ukupnom iznosu od 90,7 milijuna KM, izuzev carina, koje su u navedenom razdoblju zabilježile blagi rast od 4,6 milijuna KM. U navedenom razdoblju prikupljeno je ukupno 2,48 milijardi KM prihoda po osnovi neto neizravnih poreza. Na godišnjoj razini, zabilježen je rast prihoda od neizravnih poreza (286,2 milijuna KM ili 13,0%). Najizraženiji rast prihoda na godišnjoj razini u nominalnom iznosu je bio po osnovi PDV-a (145,7 milijuna KM), kao rezultat jačanja privatne potrošnje uslijed rasta plaća, sektora turizma ali i zbog daljnjih efekata inflacije (Grafikon 5.7 i 5.8).

Grafikon 5.8: Razina i stopa rasta neto neizravnih poreza

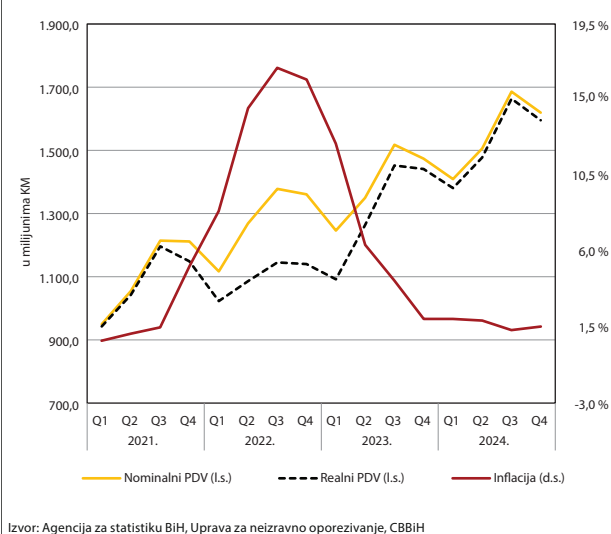

Grafikon 5.9: Promjena kretanja vodećih skupina neizravnih poreza

Na kraju četvrtog tromjesečja 2024. godine inflacija je iznosila 1,5% na godišnjoj razini. Efekti inflacije na PDV su manji s obzirom na slabljenje utjecaja inflatornih pritisaka na prihode (Grafikon 5.10).

Grafikon 5.10: Utjecaj inflacije na rast prihoda od PDV-a

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Statističke tablice

6. STATISTIČKE TABLICE

Napomene uz tablice 6, 8, 12, 13, 14, 15 i 16.

Od 1. srpnja 2017. godine je nastupila statusna promjena pripajanja supsidijarnog društva UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo društvu UniCredit Bank d.d. Mostar. U skladu s tim UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo prestaje postojati zaključno sa 30. lipnjem 2017. godine a podaci pripojenog društva se iskazuju u sklopu izvješća UniCredit Bank d.d. Mostar, počevši od izvješća za srpanj 2017. godine.

Revidirani podaci za razdoblje siječanj 2006. – studeni 2015. godine su bazirani na aktivnoj podbilanci banaka s većinskim državnim kapitalom iz Federacije BiH, pri čemu je isključena pasivna podbilanca. Kroz ovu dopunu statistike korisnicima se pruža veća analitička korisnost podataka i objektivni pokazatelji o trenutačnom poslovanju banaka u BiH. Pasivna podbilanca sadrži obveze po inozemnim kreditima i staroj deviznoj štednji građana do 31. ožujka 1992. godine, i ne odslikava aktualno poslovanje banke, te će ovu podbilancu u procesu privatizacije preuzeti Ministarstvo financija FBiH u skladu sa Zakonom o početnoj bilanci banaka i Zakonom o privatizaciji, kao što je urađeno za prethodno privatizirane banke. Izvršena revizija je u najvećoj mjeri utjecala na smanjenje kredita javnim poduzećima u stranoj valuti, smanjenje strane pasive, na smanjenje ostalih stavki aktive i pasive po osnovi stare devizne štednje, a u znatno manjim iznosima na stavke kredita vladi entiteta, fiksnu aktivu, depozite nerezidenata, dionice i kapital.

Podaci o „punoj“ bilanci, s uključenom pasivnom podbilancom, korisnicima su još uvijek dostupni na: http://statistics.cbbh.ba:4444/Panorama/novaview/SimpleLogin_bs.aspx

U studenom 2014. godine, dvije banke su izvršile prodaju i prijenos dijela kreditnog portfelja, što je za učinak imalo povećanje rezervi kod monetarnih vlasti u ukupnom iznosu od 64 milijuna KM i smanjenja sljedećih stavki: potraživanja od privatnih poduzeća za 260 milijuna KM, strane pasive za 101 milijun KM i ostalih stavki (neto) za 95 milijuna KMznosu od 180 milijuna KM u okviru računa kapitala.

T01: Tromjesečni ekonomski pokazatelji

	2022.				2023.				2024.			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Tromjesečne stope rasta												
Rast potrošačkih cijena (CPI)	3,8	6,0	2,5	2,9	0,5	0,3	0,5	0,7	0,5	0,2	-0,1	0,9
Rast ukupnih kredita	0,8	2,2	0,6	1,0	0,7	2,3	1,3	2,2	2,2	3,2	1,6	2,4
Rast ukupnih depozita	-3,6	3,6	3,2	1,9	0,1	2,1	2,7	1,5	2,1	0,7	2,6	3,2
Rast novca u užem smislu (M1) ³⁾	-0,6	3,2	5,5	2,3	-1,4	3,7	4,2	2,0	1,1	2,2	4,0	3,9
Rast novca u širem smislu (M2) ³⁾	-1,9	1,9	3,8	1,6	0	2,4	3,2	1,9	1,6	1,6	2,6	3,2
Kamatne stope na dugoročne kredite ¹⁾	3,38	3,42	3,54	4,35	4,37	4,40	4,60	4,64	4,52	4,58	4,88	4,86
Kamatne stope na dugoročne depozite ¹⁾	0,64	0,69	0,91	1,09	1,14	1,30	1,60	1,90	1,90	1,94	1,96	2,09
(u milijunima KM)												
Saldo robne razmjene ²⁾	-1.971	-2.483	-2.824	-2.906	-2.036	-2.606	-2.846	-2.772	-2.851	-2.914	-3.017	—
Izvoz	3.846	4.328	4.123	4.071	4.033	3.919	3.809	3.746	3.521	3.857	3.834	—
Uvoz	5.817	6.811	6.946	6.977	6.069	6.524	6.655	6.518	6.372	6.771	6.851	—
Bilanca tekućeg računa	-374	-713	-264	-650	-347	-418	-42	-350	-934	-501	-93	—
Devizne rezerve	-393	-58	622	-453	-859	111	598	374	-259	524	310	777
Servisiranje vanjskog duga	165	179	238	220	336	239	353	328	360	320	339	314
Tečaj KM/USD	1,7433	1,8341	1,9396	1,9207	1,8249	1,7958	1,7974	1,8186	1,8007	1,8166	1,7813	1,8317

Napomena:

¹⁾ Tromjesečne kamatne stope predstavljaju aritmetičku sredinu mjesečnih ponderiranih kamatnih stopa iz izvještajnog tromjesečja na kredite privatnim poduzećima i udrugama i oročene i štedne depozite stanovništva iskazane na godišnjoj razini.

²⁾ Saldo izvoza i uvoza robe na platnobilančnoj osnovi uključuje prilagođenja obuhvaća i vrijednosti koja se rade u svrhu izvještavanja o platnoj bilanci, u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za platnu bilancu, šesto izdanje).

³⁾ Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

- Podaci nisu dostupni

T02: Bruto domaći proizvod Bosne i Hercegovine (tekuće cijene)

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Nominalni BDP (u milijunima KM)	28.929	30.265	31.803	33.942	35.785	34.728	39.145	45.618	49.920	53.864
Nominalni BDP (u milijunima USD)	16.413	17.118	18.325	20.478	20.481	20.230	23.669	24.523	27.594	29.800
BDP po stanovniku BiH (u KM)	8.223	8.620	9.076	9.709	10.251	9.994	11.337	13.284	14.588	15.779
BDP po stanovniku BiH (u USD)	4.665	4.876	5.230	5.857	5.867	5.822	6.854	7.141	8.064	8.730
Godišnji rast realnog BDP-a (u %)	4,3	3,2	3,2	3,8	2,9	-3,0	7,4	4,2	2,0	2,4
Broj stanovnika (u tisućama)	3.518	3.511	3.504	3.496	3.491	3.475	3.453	3.434	3.422	3.414
Prosječni godišnji tečaj KM/USD	1,7626	1,7680	1,7355	1,6575	1,7472	1,7166	1,6539	1,8602	1,8091	1,8075

Izvor:
Agencija za statistiku BiH, Bruto domaći proizvod za BiH za 2023. godinu, proizvodni, dohodovni i rashodni pristup, siječanj 2025. godine.

T03: Struktura indeksa industrijske proizvodnje BiH

Godina	Mjesec	Ukupno	Rudarstvo	Prerađivačka industrija	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom
2015.		103,1	102,9	104,8	98,8
2016.		104,4	103,8	103,0	109,0
2017.		103,1	105,0	105,3	95,9
2018.		101,6	100,9	98,9	111,4
2019.		94,7	96,3	95,4	91,4
2020.		93,6	98,9	92,3	95,2
2021.		109,8	95,5	112,3	108,7
2022.		100,9	96,7	103,9	91,7
2023.		96,1	92,8	94,9	100,8
2024.		96,1	92,2	96,0	98,0
2023.	10.	98,2	99,1	97,2	102,3
	11.	92,8	85,5	90,3	103,6
	12.	91,0	94,9	87,4	99,4
2024.	01.	93,8	90,5	91,5	105,0
	02.	102,5	96,7	102,4	104,9
	03.	89,4	89,6	90,3	86,3
	04.	97,6	86,3	102,0	84,8
	05.	89,6	86,9	90,4	86,9
	06.	93,6	103,1	92,9	91,5
	07.	98,6	89,9	98,2	103,3
	08.	92,3	88,4	89,6	106,0
	09.	94,3	93,9	91,9	103,5
	10.	100,5	90,0	100,8	102,1
	11.	100,8	100,8	100,1	105,0
	12.	100,7	92,7	102,8	98,2

Izvor:

Agencija za statistiku BiH

Napomena:

Indeksi industrijske proizvodnje iskazani su za godinu u odnosu na prethodnu godinu a za mjesec u odnosu na isti mjesec prethodne godine i iskazani su prema glavnim područjima SKD-a.

T04: Struktura indeksa potrošačkih cijena za BiH (CPI)

Godina	Mjesec	Ukupno	Razdoblje/isto razdoblje prethodne godine	Hrana i bezalkoholna pića	Alkoholna pića i duhan	Odjeća i obuća	Stanovanje, voda, el. energija, plin i drugi energenti	Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće	Zdravstvo	Prijevoz	Komunikacije	Rekreacija i kultura	Obrazovanje	Restorani i hoteli	Ostala dobra i usluge
2015.		99,0		99,1	107,6	92,3	101,2	100,3	101,3	93,1	100,2	100,2	102,1	99,1	99,8
2016.		98,4		98,7	105,7	90,1	100,0	98,8	100,7	94,1	99,7	100,7	100,8	100,3	99,7
2017.		100,8		101,3	104,7	91,4	101,4	99,1	101,0	104,9	98,3	101,7	100,5	100,4	99,5
2018.		101,4		100,6	106,6	89,9	102,7	99,0	101,8	108,9	98,8	101,1	100,1	100,4	99,6
2019.		100,6		101,1	105,1	89,3	102,3	99,6	101,2	101,0	99,5	101,2	100,5	100,9	99,6
2020.		98,9		101,0	104,5	90,0	99,6	98,9	101,0	91,4	100,5	100,5	100,1	102,1	100,0
2021.		102,0		103,5	101,9	91,1	101,3	100,2	100,7	105,9	99,7	100,6	100,2	101,0	100,6
2022.		114,0		121,5	101,7	94,0	114,0	108,9	101,5	125,4	100,9	108,1	101,1	109,3	105,9
2023.		106,1		110,6	104,8	94,0	107,4	109,3	103,1	96,0	101,6	107,2	102,3	108,1	109,5
2024.		101,7		102,1	104,2	92,5	100,1	101,2	103,6	99,2	101,2	103,6	101,4	107,2	105,3
2023.	10.	102,1	107,0	104,9	104,6	92,9	97,2	106,9	103,2	94,4	102,2	105,1	102,2	106,7	109,2
	11.	101,7	106,5	104,1	104,8	91,7	99,0	105,7	103,2	92,4	102,2	104,8	102,1	107,3	108,9
	12.	102,2	106,1	103,3	104,8	93,8	99,7	105,2	103,4	96,4	102,3	104,6	102,1	107,0	108,4
2024.	01.	102,0	102,0	102,9	104,8	93,8	99,5	104,3	103,0	96,7	102,2	104,2	101,9	106,6	108,2
	02.	102,1	102,0	102,1	104,6	93,6	100,4	103,2	102,7	99,4	102,3	104,3	101,8	108,0	108,1
	03.	102,0	102,0	101,2	103,8	93,4	100,3	103,6	103,2	101,5	102,3	104,3	102,1	108,3	106,5
	04.	102,0	102,0	101,2	103,9	92,7	99,8	102,2	103,5	103,1	101,7	104,5	102,1	108,8	105,7
	05.	102,0	102,0	100,9	103,9	92,6	100,8	101,6	103,3	104,5	101,6	104,2	102,0	107,1	105,0
	06.	101,6	102,0	100,3	104,0	91,1	101,1	100,8	103,3	103,2	101,6	104,2	101,9	107,3	105,2
	07.	101,8	101,9	100,8	104,6	90,6	101,3	101,1	103,7	103,2	101,2	103,4	102,0	107,3	104,3
	08.	101,3	101,9	101,4	104,5	92,4	101,2	100,5	103,6	98,1	101,2	102,8	101,3	107,1	104,6
	09.	100,8	101,7	102,5	104,4	92,1	99,9	99,7	103,7	93,6	100,1	102,6	100,3	106,8	104,6
	10.	100,9	101,7	103,4	104,5	92,1	98,9	99,6	104,0	93,4	100,2	103,0	100,4	106,7	103,9
	11.	101,5	101,6	104,2	103,9	92,9	98,8	99,5	104,3	95,7	100,3	103,1	100,4	106,2	103,9
	12.	102,2	101,7	104,9	104,0	92,2	98,8	98,9	104,4	98,7	100,3	103,0	100,4	106,3	103,6

Izvor:

Agencija za statistiku BiH

Napomena:

Indeksi potrošačkih cijena iskazani su za godinu u odnosu na prethodnu godinu a za mjesec u odnosu na isti mjesec prethodne godine

T05: Prosječne bruto i neto plaće i mirovine

- u KM -

Godina	Mjesec	Bruto plaće				Neto plaće				Mirovine		
		FBiH	RS	Brčko	BiH	FBiH	RS	Brčko	BiH	FBiH	RS	Brčko
2015.		1.269	1.339	1.275	1.289	830	831	821	830	368	343	327
2016.		1.283	1.343	1.290	1.301	839	836	830	838	370	342	326
2017.		1.318	1.331	1.304	1.321	860	831	838	851	372	344	326
2018.		1.365	1.358	1.363	1.363	889	857	872	879	395	361	342
2019.		1.427	1.407	1.432	1.421	928	906	915	921	415	378	358
2020.		1.472	1.485	1.477	1.478	956	956	948	957	423	394	367
2021.		1.543	1.546	1.489	1.542	996	1.004	961	997	428	408	375
2022.		1.724	1.730	1.600	1.722	1.114	1.144	1.051	1.122	461	460	412
2023.		1.959	1.937	1.759	1.947	1.261	1.274	1.180	1.263	570	540	491
2024.		2.140	2.146	1.974	2.138	1.373	1.404	1.329	1.381	620	593	540
2023.	10.	1.995	1.963	1.823	1.981	1.285	1.290	1.228	1.285	584	541	500
	11.	2.037	1.974	1.867	2.012	1.310	1.296	1.253	1.304	583	541	500
	12.	2.018	1.988	1.848	2.004	1.296	1.304	1.241	1.297	583	541	501
2024.	01.	2.083	2.001	1.905	2.052	1.338	1.312	1.279	1.328	612	592	537
	02.	2.045	2.129	1.903	2.068	1.315	1.392	1.281	1.338	612	592	537
	03.	2.078	2.130	1.908	2.090	1.335	1.394	1.285	1.353	615	592	538
	04.	2.125	2.140	1.929	2.125	1.364	1.400	1.296	1.374	623	593	539
	05.	2.160	2.146	1.943	2.150	1.384	1.403	1.308	1.388	623	593	541
	06.	2.108	2.182	1.967	2.128	1.351	1.426	1.329	1.374	623	593	542
	07.	2.163	2.165	1.993	2.160	1.387	1.416	1.341	1.395	622	593	541
	08.	2.159	2.157	1.995	2.154	1.384	1.411	1.343	1.392	622	593	541
	09.	2.135	2.159	2.028	2.140	1.369	1.412	1.364	1.382	622	594	541
	10.	2.210	2.171	2.035	2.193	1.415	1.420	1.373	1.415	622	594	540
	11.	2.182	2.172	2.037	2.175	1.401	1.420	1.373	1.406	622	594	541
	12.	2.231	2.202	2.048	2.217	1.428	1.438	1.377	1.430	623	594	541

Izvor:

Agencija za statistiku BiH, Federalni zavod za statistiku FBiH, Republički zavod za statistiku RS

Napomena:

Od 1.1.2006. godine bruto i neto plaće za razinu BiH uključuju i Brčko distrikt.

T06: Monetarni pregled

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

AKTIVA												
Godina	Mjesec	Neto strana aktiva			Potraživanja od domaćih sektora							Ukupno
		Strana aktiva	Strana pasiva	5 = 3+4	Potraživanja od središnje vlade (neto)	Potraživanja od kantona i općina	Potraživanja od nefinancijskih javnih poduzeća	Potraživanja od nefinancijskih privatnih poduzeća	Potraživanja od ostalih financijskih institucija	Potraživanja od ostalih domaćih sektora	12 = 6+...+11	
1	2	3	4	5 = 3+4	6	7	8	9	10	11	12 = 6+...+11	13 = 5+12
2015.	12.	11.107,9	-2.614,6	8.493,3	160,1	537,2	400,0	7.452,6	74,6	7.875,3	16.499,8	24.993,1
2016.	12.	12.199,0	-2.476,4	9.722,6	101,8	517,8	375,6	7.743,9	67,2	8.155,8	16.962,0	26.684,6
2017.	12.	13.372,4	-2.589,5	10.782,9	-148,7	511,5	406,2	8.354,5	96,5	8.689,3	17.909,4	28.692,2
2018.	12.	15.505,5	-3.041,1	12.464,4	-463,7	496,0	427,0	8.654,6	136,8	9.306,3	18.556,9	31.021,4
2019.	12.	17.069,9	-3.120,0	13.949,9	-679,3	506,7	509,3	9.070,9	152,2	10.024,9	19.584,7	33.534,6
2020.	12.	18.340,2	-2.326,3	16.013,9	-236,3	538,1	540,8	8.618,1	155,0	9.937,9	19.553,6	35.567,5
2021.	12.	21.065,4	-1.949,0	19.116,3	-804,4	583,5	532,3	8.812,6	164,1	10.478,3	19.766,3	38.882,7
2022.	12.	21.084,4	-1.813,4	19.271,1	-509,1	592,0	652,8	9.197,6	180,2	11.027,6	21.141,1	40.412,2
2023.	12.	22.027,1	-1.530,1	20.497,0	125,1	645,6	644,9	9.828,3	231,8	11.847,1	23.322,8	43.819,8
2024.	12.	24.235,5	-1.949,8	22.285,7	637,4	751,0	734,5	10.713,7	300,0	12.933,9	26.070,5	48.356,2
2023.	10.	21.900,4	-1.452,7	20.447,6	-112,0	631,9	623,1	9.622,2	228,2	11.764,3	22.757,7	43.205,3
	11.	21.793,6	-1.457,3	20.336,3	2,7	632,5	625,9	9.679,8	212,2	11.820,5	22.973,6	43.309,9
	12.	22.027,1	-1.530,1	20.497,0	125,1	645,6	644,9	9.828,3	231,8	11.847,1	23.322,8	43.819,8
2024.	01.	22.081,0	-1.462,6	20.618,4	154,3	641,2	635,8	9.776,1	221,2	11.864,8	23.293,4	43.911,9
	02.	22.112,2	-1.466,7	20.645,4	224,0	637,2	622,6	9.920,9	218,8	11.944,6	23.568,0	44.213,4
	03.	22.283,7	-1.419,2	20.864,5	86,4	642,6	625,3	10.118,3	243,6	12.082,4	23.798,7	44.663,2
	04.	22.305,3	-1.444,0	20.861,4	165,5	642,7	607,5	10.256,2	249,6	12.195,7	24.117,2	44.978,6
	05.	22.022,8	-1.486,8	20.536,0	222,5	655,3	607,2	10.364,6	245,3	12.323,2	24.418,2	44.954,2
	06.	22.622,0	-1.884,5	20.737,5	179,8	661,2	605,5	10.509,0	271,7	12.426,7	24.653,9	45.391,4
	07.	23.126,7	-1.844,8	21.281,9	19,3	679,7	620,1	10.503,8	268,8	12.550,9	24.642,5	45.924,4
	08.	23.364,5	-1.846,4	21.518,1	105,3	684,9	603,9	10.482,7	268,8	12.639,3	24.784,9	46.303,0
	09.	23.532,2	-1.867,1	21.665,0	220,9	690,8	609,2	10.542,4	304,7	12.718,5	25.086,6	46.751,6
	10.	23.700,0	-1.881,7	21.818,3	194,9	736,6	595,8	10.576,9	264,0	12.809,9	25.178,2	46.996,5
	11.	23.965,0	-1.942,6	22.022,4	169,3	753,1	612,2	10.650,6	287,3	12.882,5	25.355,0	47.377,4
	12.	24.235,5	-1.949,8	22.285,7	637,4	751,0	734,5	10.713,7	300,0	12.933,9	26.070,5	48.356,2

Napomena:

Monetarni pregled prikazuje konsolidirane podatke Bilance stanja CBBiH - monetarnih vlasti (tablica 10) i Konsolidirane bilance komercijalnih banaka BiH (tablica 11). Neto strana aktiva predstavlja razliku između zbroja stranih aktiva CBBiH - monetarnih vlasti i komercijalnih banaka BiH i zbroja stranih pasiva CBBiH - monetarnih vlasti i komercijalnih banaka BiH. Potraživanja od domaćih sektora predstavljaju potraživanja komercijalnih banaka od svih domaćih sektora, uz napomenu da su potraživanja od središnje vlade iskazana u neto iznosu, tj. umanjena za depozite središnje vlade kod CBBiH i kod komercijalnih banaka BiH. Središnja vlada predstavlja institucije BiH, vlade entiteta, entitetske fondove socijalne sigurnosti i Brčko distrikta. Prema novoj metodologiji, fondovi socijalne sigurnosti/zaštite se klasificiraju na razinu središnje vlade kao entitetski izvanproračunski fondovi, što se izravno odražava na podatke o neto potraživanjima od središnje vlade u Monetarnom pregledu.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, poslovne banke su od 1. siječnja 2020. godine izvršile preknjžavanje određenih potraživanja iz bilance na izvanbilančnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 milijuna KM u sektorima privatnih poduzeća i stanovništva. Od siječnja 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture financijskih instrumenata (kredit, depoziti, vrijednosni papiri) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvješćima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i financijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 43.

T06: Monetarni pregled

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

		PASIVA												
		Novčana masa (M2)												
		Novac (M1)			Kvazi-novac (QM)									
Godina	Mjesec	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti		Prenosivi depoziti u stranoj valuti	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Ostali depoziti u stranoj valuti			Vrijednosnice	Kredit	Dionice i drugi kapital	Ostale stavke (neto)	Ukupno
1	2	3	4	5=3+4	6	7	8	9=6+7+8	10=5+9	11	12	13	14	15=10+...+14
2015.	12.	3.055,3	5.125,6	8.180,9	1.360,4	3.562,6	5.543,3	10.466,3	18.647,2	8,0	599,2	4.148,0	1.590,7	24.993,1
2016.	12.	3.401,2	5.899,8	9.301,0	1.535,6	3.883,0	5.478,0	10.896,6	20.197,6	8,0	510,0	4.440,4	1.528,6	26.684,6
2017.	12.	3.648,1	6.924,4	10.572,5	1.816,2	4.091,6	5.636,1	11.543,8	22.116,3	8,0	460,0	4.659,5	1.448,4	28.692,2
2018.	12.	3.978,6	8.166,4	12.145,1	1.961,4	4.302,2	5.782,4	12.046,0	24.191,1	8,0	467,5	4.849,8	1.505,0	31.021,4
2019.	12.	4.330,1	8.921,1	13.251,2	2.490,3	2.998,0	7.593,2	13.081,5	26.332,7	8,0	532,4	5.228,3	1.433,2	33.534,6
2020.	12.	5.043,4	10.011,8	15.055,2	2.902,5	3.034,7	7.256,6	13.193,8	28.249,0	0,0	606,7	5.306,9	1.404,9	35.567,5
2021.	12.	5.540,0	12.387,6	17.927,5	3.300,1	3.044,2	7.243,8	13.588,1	31.515,6	0,0	638,5	5.287,3	1.441,4	38.882,7
2022.	12.	6.126,2	13.752,5	19.878,6	3.583,9	2.878,7	6.898,8	13.361,3	33.240,0	0,0	622,8	5.208,0	1.341,4	40.412,2
2023.	12.	6.550,5	15.064,1	21.614,6	3.974,6	2.891,3	7.310,3	14.176,2	35.790,8	3,7	643,4	6.012,6	1.369,3	43.819,8
2024.	12.	6.868,2	17.244,5	24.112,7	4.083,5	3.173,7	7.765,1	15.022,2	39.135,0	3,4	608,0	7.298,1	1.311,8	48.356,2
2023.	10.	6.338,6	14.766,2	21.104,8	4.032,7	2.952,2	7.094,3	14.079,2	35.184,0	0,0	681,7	5.981,3	1.358,2	43.205,3
	11.	6.289,4	14.859,2	21.148,6	4.050,8	2.946,0	7.074,9	14.071,6	35.220,2	3,7	648,0	6.080,8	1.357,2	43.309,9
	12.	6.550,5	15.064,1	21.614,6	3.974,6	2.891,3	7.310,3	14.176,2	35.790,8	3,7	643,4	6.012,6	1.369,3	43.819,8
2024.	01.	6.378,3	14.998,9	21.377,2	4.191,7	2.943,3	7.257,7	14.392,6	35.769,8	3,7	643,2	6.134,6	1.360,6	43.911,9
	02.	6.430,9	15.155,0	21.585,9	4.009,5	2.907,5	7.475,0	14.392,0	35.977,9	3,7	654,1	6.222,2	1.355,6	44.213,4
	03.	6.553,1	15.303,8	21.856,9	4.038,1	2.934,4	7.519,3	14.491,9	36.348,8	0,0	669,0	6.323,4	1.322,0	44.663,2
	04.	6.672,9	15.423,3	22.096,2	4.100,8	2.927,1	7.542,5	14.570,3	36.666,6	3,4	652,1	6.396,1	1.260,4	44.978,6
	05.	6.609,7	15.483,3	22.093,0	4.060,7	2.945,9	7.526,3	14.532,9	36.625,9	3,4	653,9	6.436,1	1.234,9	44.954,2
	06.	6.723,3	15.602,9	22.326,3	4.037,4	2.998,0	7.574,6	14.610,0	36.936,3	3,4	657,2	6.552,3	1.242,3	45.391,4
	07.	6.791,3	15.971,5	22.762,8	4.127,9	2.981,5	7.484,8	14.594,2	37.357,0	3,4	663,9	6.705,4	1.194,8	45.924,4
	08.	6.863,7	16.208,8	23.072,5	4.047,8	3.022,6	7.503,9	14.574,3	37.646,8	3,4	664,3	6.837,5	1.150,9	46.303,0
	09.	6.804,6	16.408,7	23.213,3	4.065,6	3.076,7	7.554,1	14.696,3	37.909,6	3,4	606,7	7.026,3	1.205,6	46.751,6
	10.	6.789,9	16.502,9	23.292,9	3.982,3	3.115,2	7.678,9	14.776,5	38.069,3	3,4	607,6	7.133,6	1.182,6	46.996,5
	11.	6.800,2	16.574,7	23.374,8	4.070,9	3.107,6	7.722,0	14.900,5	38.275,4	3,4	608,2	7.268,5	1.221,9	47.377,4
	12.	6.868,2	17.244,5	24.112,7	4.083,5	3.173,7	7.765,1	15.022,2	39.135,0	3,4	608,0	7.298,1	1.311,8	48.356,2

Napomena:

Novac M1 čine gotovina izvan banaka i prenosivi depoziti u domaćoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita središnje vlade). Kvazi-novac QM obuhvaća ostale depozite u domaćoj valuti, prenosive i ostale depozite u inozemnoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita središnje vlade). Novčanu masu M2 čine monetarni agregati, novac M1 i kvazi-novac QM. Ostalu pasivu čine vrijednosni papiri, krediti, dionice i drugi kapital i ostale stavke (neto). Prema novoj metodologiji, kao posebni financijski instrumenti na strani pasive se iskazuju krediti (uz koje se dodaje obračunana kamata), kao i dionice i drugi kapital. Ostale stavke (neto) su nelocirane (neraspoređene) stavke pasive umanjene za nelocirane (neraspoređene) stavke aktive. U ostale stavke (neto) su također uključeni i ograničeni depoziti, protustavke fondova i vladini fondovi za kreditiranje.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, poslovne banke su od 1. siječnja 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilance na izvanbilančnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 milijuna KM u sektorima privatnih poduzeća i stanovništva. Od siječnja 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture financijskih instrumenata (kredit, depoziti, vrijednosni papiri) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvješćima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i financijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 43.

T07: Bilanca stanja CBBiH

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

Godina	Mjesec	AKTIVA			PASIVA								
					Rezervni novac								
		Strana aktiva	Potraživanja od domaćih sektora	Ukupno	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti komercijalnih banaka kod monetarnih vlasti	Depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti	Ukupno	Strana pasiva	Depoziti središnje vlade	Dionice i drugi kapital	Ostale stavke (neto)	Ukupno
1	2	3	4	5=3+4	6	7	8	9=6+7+8	10	11	12	13	14=9+...+13
2015.	12.	8.634,1	1,5	8.635,7	3.499,5	4.063,5	51,7	7.614,7	1,3	449,9	593,7	-24,0	8.635,7
2016.	12.	9.559,0	1,5	9.560,4	4.066,8	4.269,1	52,0	8.387,9	2,2	538,4	667,4	-35,5	9.560,4
2017.	12.	10.584,4	2,2	10.586,6	4.319,4	5.033,1	76,1	9.428,5	1,6	548,6	652,6	-44,8	10.586,6
2018.	12.	11.651,0	2,1	11.653,1	4.750,6	5.523,3	125,5	10.399,4	1,8	583,9	719,8	-51,8	11.653,1
2019.	12.	12.624,9	2,2	12.627,1	5.199,9	5.743,6	176,6	11.120,2	1,7	704,0	856,5	-55,4	12.627,1
2020.	12.	13.895,8	2,0	13.897,9	6.172,5	5.901,1	231,8	12.305,4	1,7	665,2	982,3	-56,8	13.897,9
2021.	12.	16.376,0	2,6	16.378,5	6.923,8	7.219,6	304,9	14.448,3	2,3	1.124,7	861,4	-58,3	16.378,5
2022.	12.	16.093,7	2,8	16.096,5	7.436,1	7.217,4	272,7	14.926,2	2,6	685,5	545,4	-63,3	16.096,5
2023.	12.	16.317,7	2,8	16.320,5	7.565,1	7.083,2	16,9	14.665,2	2,5	736,0	911,3	5,5	16.320,5
2024.	12.	17.670,0	2,9	17.672,9	7.959,2	7.455,4	15,3	15.429,9	2,5	844,8	1.455,8	-60,1	17.672,9
2023.	10.	15.795,6	1,8	15.797,5	7.604,3	6.612,6	16,4	14.233,3	3,0	753,0	869,2	-61,1	15.797,5
	11.	15.712,6	2,0	15.714,6	7.473,4	6.631,4	15,5	14.120,3	2,7	733,6	918,7	-60,8	15.714,6
	12.	16.317,7	2,8	16.320,5	7.565,1	7.083,2	16,9	14.665,2	2,5	736,0	911,3	5,5	16.320,5
2024.	01.	15.935,7	1,7	15.937,3	7.533,2	6.679,3	34,3	14.246,9	2,3	734,1	949,3	4,7	15.937,3
	02.	16.057,9	2,0	16.059,9	7.568,3	6.807,6	31,8	14.407,7	2,8	689,5	959,4	0,5	16.059,9
	03.	16.058,7	2,4	16.061,0	7.628,2	6.638,8	29,3	14.296,3	2,6	739,5	1.021,7	1,0	16.061,0
	04.	15.898,7	2,0	15.900,7	7.791,7	6.337,6	10,8	14.140,1	2,4	773,0	1.048,7	-63,3	15.900,7
	05.	15.794,8	2,2	15.797,0	7.754,9	6.206,1	11,0	13.971,9	2,7	799,9	1.085,0	-62,5	15.797,0
	06.	16.583,1	2,5	16.585,6	7.823,6	6.860,1	8,7	14.692,5	2,5	818,0	1.134,4	-61,8	16.585,6
	07.	16.461,4	2,1	16.463,4	7.969,2	6.500,0	13,2	14.482,4	2,8	826,2	1.213,2	-61,2	16.463,4
	08.	16.708,9	2,2	16.711,1	8.036,0	6.663,0	11,9	14.710,9	2,7	795,0	1.262,7	-60,2	16.711,1
	09.	16.892,9	2,4	16.895,3	8.006,8	6.809,7	13,4	14.829,9	2,4	789,5	1.333,4	-59,9	16.895,3
	10.	17.067,4	2,0	17.069,5	7.989,3	6.897,7	33,2	14.920,2	2,6	841,1	1.365,1	-59,6	17.069,5
	11.	17.234,8	2,2	17.237,0	7.975,2	7.037,8	11,0	15.024,1	2,9	836,9	1.432,5	-59,5	17.237,0
	12.	17.670,0	2,9	17.672,9	7.959,2	7.455,4	15,3	15.429,9	2,5	844,8	1.455,8	-60,1	17.672,9

Napomena:

Strana aktiva CBBiH – monetarnih vlasti obuhvaća zlato, devize u blagajni CBBiH, devizne depozite kod inozemnih banaka, raspolaganje SDR, inozemne vrijednosne papire i ostalo. Potraživanja od domaćih sektora predstavljaju potraživanja od radnika CBBiH za dane dugoročne kredite i potraživanja od komercijalnih banaka po osnovi računa poravnanja. Rezervni novac (primarni novac ili monetarna baza) čine gotov novac izvan monetarnih vlasti, depoziti komercijalnih banaka i depoziti ostalih domaćih sektora (osim središnje vlade) kod monetarnih vlasti. Gotovina izvan banaka predstavlja gotov novac u optjecaju izvan središnje banke (monetarnih vlasti) i gotov novac izvan komercijalnih banaka.

Strana pasiva CBBiH obuhvaća kratkoročne obveze prema nerezidentima, depozite nerezidenata i ostale kratkoročne obveze prema nerezidentima i obveze prema MMF-u (računi 1 i 2). Depoziti središnje vlade kod CBBiH predstavljaju prenosive i ostale depozite institucija BiH, vlada entiteta, entitetskih fondova socijalne sigurnosti i Brčko distrikta u domaćoj valuti. Dionice i drugi kapital obuhvaćaju dionički kapital, rezultat tekuće godine, opće i posebne rezerve i prilagođavanje/ponovno utvrđivanje vrijednosti. Ostale stavke (neto) su nelocirane (neraspoređene) stavke pasive umanjene za nelocirane (neraspoređene) stavke aktive.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

T08: Konsolidirana bilanca komercijalnih banaka BiH

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

		AKTIVA							
Godina	Mjesec	Rezerve	Strana aktiva	Potraživanja od opće vlade	Potraživanja od nefinancijskih javnih poduzeća	Potraživanja od nefinancijskih privatnih poduzeća	Potraživanja od ostalih financijskih institucija	Potraživanja od ostalih domaćih sektora	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 = 3+...+9
2015.	12.	4.511,7	2.473,8	2.161,1	400,0	7.452,6	74,6	7.874,7	24.948,5
2016.	12.	4.936,6	2.640,0	2.179,1	375,6	7.743,9	67,2	8.155,4	26.097,7
2017.	12.	5.711,7	2.787,9	2.197,0	406,2	8.354,5	96,5	8.688,8	28.242,7
2018.	12.	6.296,9	3.854,5	2.281,9	427,0	8.654,6	136,8	9.305,9	30.957,6
2019.	12.	6.627,0	4.445,0	2.551,9	509,3	9.070,9	152,2	10.024,5	33.380,9
2020.	12.	7.099,6	4.444,3	3.015,4	540,8	8.618,1	155,0	9.937,6	33.810,8
2021.	12.	8.608,0	4.689,4	3.095,4	532,3	8.812,6	164,1	10.478,0	36.379,7
2022.	12.	8.541,6	4.990,8	3.171,7	652,8	9.197,6	180,2	11.027,3	37.761,9
2023.	12.	8.116,2	5.709,4	3.440,2	644,9	9.828,3	231,8	11.846,8	39.817,7
2024.	12.	8.405,9	6.565,5	3.903,8	734,5	10.713,7	300,0	12.933,6	43.556,9
2024.	10.	7.887,4	6.104,7	3.362,3	623,1	9.622,2	228,2	11.764,2	39.592,2
	11.	7.826,9	6.081,0	3.421,0	625,9	9.679,8	212,2	11.820,3	39.667,1
	12.	8.116,2	5.709,4	3.440,2	644,9	9.828,3	231,8	11.846,8	39.817,7
2024.	01.	7.852,9	6.145,4	3.448,1	635,8	9.776,1	221,2	11.864,7	39.944,1
	02.	7.978,6	6.054,3	3.448,9	622,6	9.920,9	218,8	11.944,4	40.188,5
	03.	7.740,8	6.225,1	3.516,8	625,3	10.118,3	243,6	12.082,1	40.552,0
	04.	7.473,0	6.406,6	3.546,1	607,5	10.256,2	249,6	12.195,6	40.734,6
	05.	7.367,5	6.228,0	3.580,8	607,2	10.364,6	245,3	12.323,0	40.716,4
	06.	7.985,5	6.039,8	3.501,6	605,5	10.509,0	271,7	12.426,4	41.339,5
	07.	7.706,0	6.665,3	3.532,1	620,1	10.503,8	268,8	12.550,7	41.846,8
	08.	7.875,4	6.655,7	3.482,1	603,9	10.482,7	268,8	12.639,1	42.007,6
	09.	8.049,2	6.639,3	3.495,5	609,2	10.542,4	304,7	12.718,2	42.358,6
	10.	8.125,0	6.632,5	3.606,1	595,8	10.576,9	264,0	12.809,8	42.610,2
	11.	8.233,6	6.730,2	3.609,8	612,2	10.650,6	287,3	12.882,3	43.005,9
	12.	8.405,9	6.565,5	3.903,8	734,5	10.713,7	300,0	12.933,6	43.556,9

Napomena:

Konsolidirana bilanca komercijalnih banaka obuhvaća konsolidirane bilance komercijalnih banaka Glavne jedinice Sarajevo, Glavne jedinice Mostar, Glavne banke Republike Srpske, Brčko distrikta (od srpnja 2001. do studenog 2002), NBRB (do prosinca 1998) i NBBiH (do studenog 2002). Konsolidirana su međusobna potraživanja i obveze između komercijalnih banaka. Rezerve banaka sastoje se od gotovine u blagajnama banaka i depozita banaka kod CBBiH.

Strana aktiva komercijalnih banaka obuhvaća: devize u blagajnama, prenosive i ostale depozite u stranoj valuti kod nerezidenata, kredite nerezidentima, vrijednosne papire nerezidenata u inozemnoj valuti i ostala potraživanja od nerezidenata. Potraživanja od opće vlade obuhvaćaju potraživanja od svih razina vlada: središnje vlade (institucije BiH, vlade entiteta, entitetskih fondova socijalne sigurnosti i Brčko distrikta) i nesredišnje vlade (vlada kantona i općinskih vlada). Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju: potraživanja od nefinancijskih javnih poduzeća, nefinancijskih privatnih poduzeća, ostalih financijskih institucija i ostalih domaćih sektora (stanovništva, neprofitnih institucija i ostalih neklasificiranih sektora). Bilanca stanja komercijalnih banaka Federacije BiH sadrži pored aktivne podbilance i podatke pasivne podbilance. Pasivna podbilanca sadrži obveze po stranim kreditima i staroj deviznoj štednji građana do 31. ožujka 1992. Ove obveze će preuzeti Ministarstvo financija Federacije BiH u procesu privatizacije u skladu s entitetskim Zakonom o početnoj bilanci poduzeća i banaka i Zakonom o privatizaciji.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, poslovne banke su od 1. siječnja 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilance na izvanbilančnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 milijuna KM u sektorima privatnih poduzeća i stanovništva.

Od siječnja 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture financijskih instrumenata (krediti, depoziti, vrijednosni papiri) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvješćima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i financijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 43.

T08: Konsolidirana bilanca komercijalnih banaka BiH

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

		PASIVA										
Godina	Mjesec	Depoziti središnje vlade	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora u stranoj valuti	Ostali depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj valuti	Ostali depoziti drugih domaćih sektora u stranoj valuti	Vrijednosnice	Kredit	Strana pasiva	Dionice i drugi kapital	Ostale stavke (neto)	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=3+...+12
2015.	12.	1.014,1	5.073,9	1.360,4	3.562,6	5.543,3	8,0	599,2	2.613,3	3.554,3	1.619,5	24.948,5
2016.	12.	1.021,3	5.847,8	1.535,6	3.883,0	5.478,0	8,0	510,0	2.474,2	3.773,0	1.566,9	26.097,7
2017.	12.	1.285,6	6.848,3	1.816,2	4.091,6	5.636,1	8,0	460,0	2.587,9	4.006,8	1.502,2	28.242,7
2018.	12.	1.665,9	8.040,9	1.961,4	4.302,2	5.782,4	8,0	467,5	3.039,2	4.130,0	1.560,0	30.957,6
2019.	12.	2.020,5	8.744,5	2.490,3	2.998,0	7.593,2	8,0	532,4	3.118,3	4.371,8	1.504,0	33.380,9
2020.	12.	2.048,4	9.780,0	2.902,5	3.034,7	7.256,6	0,0	606,7	2.324,6	4.324,6	1.532,7	33.810,8
2021.	12.	2.191,8	12.082,7	3.300,1	3.044,2	7.243,8	0,0	638,5	1.946,7	4.425,8	1.506,2	36.379,7
2022.	12.	2.403,2	13.479,7	3.583,9	2.878,7	6.898,8	0,0	622,8	1.810,8	4.662,6	1.421,5	37.761,9
2023.	12.	1.933,6	15.047,2	3.974,6	2.891,3	7.310,3	3,7	643,4	1.527,6	5.101,3	1.384,6	39.817,7
2024.	12.	1.670,7	17.229,2	4.083,5	3.173,7	7.765,1	3,4	608,0	1.947,4	5.842,2	1.233,8	43.556,9
2024.	10.	2.089,4	14.749,8	4.032,7	2.952,2	7.094,3	0,0	681,7	1.449,7	5.112,1	1.430,2	39.592,2
	11.	2.052,2	14.843,6	4.050,8	2.946,0	7.074,9	3,7	648,0	1.454,5	5.162,1	1.431,3	39.667,1
	12.	1.933,6	15.047,2	3.974,6	2.891,3	7.310,3	3,7	643,4	1.527,6	5.101,3	1.384,6	39.817,7
2024.	01.	1.918,5	14.964,6	4.191,7	2.943,3	7.257,7	3,7	643,2	1.460,3	5.185,3	1.375,9	39.944,1
	02.	1.898,4	15.123,1	4.009,5	2.907,5	7.475,0	3,7	654,1	1.463,9	5.262,8	1.390,4	40.188,5
	03.	2.048,4	15.274,5	4.038,1	2.934,4	7.519,3	0,0	669,0	1.416,7	5.301,8	1.349,8	40.552,0
	04.	1.965,0	15.412,6	4.100,8	2.927,1	7.542,5	3,4	652,1	1.441,6	5.347,5	1.342,1	40.734,6
	05.	1.903,1	15.472,3	4.060,7	2.945,9	7.526,3	3,4	653,9	1.484,2	5.351,1	1.315,5	40.716,4
	06.	1.842,6	15.594,2	4.037,4	2.998,0	7.574,6	3,4	657,2	1.882,0	5.417,9	1.332,2	41.339,5
	07.	2.006,9	15.958,4	4.127,9	2.981,5	7.484,8	3,4	663,9	1.841,9	5.492,2	1.285,9	41.846,8
	08.	1.896,9	16.196,9	4.047,8	3.022,6	7.503,9	3,4	664,3	1.843,8	5.574,8	1.253,2	42.007,6
	09.	1.794,3	16.395,3	4.065,6	3.076,7	7.554,1	3,4	606,7	1.864,8	5.692,9	1.304,8	42.358,6
	10.	1.833,5	16.469,7	3.982,3	3.115,2	7.678,9	3,4	607,6	1.879,1	5.768,4	1.272,0	42.610,2
	11.	1.850,4	16.563,7	4.070,9	3.107,6	7.722,0	3,4	608,2	1.939,7	5.835,9	1.304,0	43.005,9
	12.	1.670,7	17.229,2	4.083,5	3.173,7	7.765,1	3,4	608,0	1.947,4	5.842,2	1.233,8	43.556,9

Napomena:

Depoziti središnje vlade uključuju prenosive i ostale depozite u domaćoj i inozemnoj valuti institucija BiH, vlada entiteta, entitetskih fondova socijalne sigurnosti i Brčko distrikta. Prenosivi i ostali depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj i inozemnoj valuti predstavljaju obveze banaka prema nesredišnjoj vladi (kantona i općina), nefinancijskim javnim poduzećima, nefinancijskim privatnim poduzećima, ostalim financijskim institucijama i ostalim domaćim sektorima (stanovništvu, neprofitnim institucijama i ostalim neklasificiranim sektorima). Inozemna pasiva komercijalnih banaka obuhvaća obveze banaka prema nerezidentima po osnovi prenosivih i ostalih depozita, kredita, vrijednosnih papira, trgovinskih kredita i avansa i ostalih računa dugovanja.

Prema novoj metodologiji, krediti na strani pasive su prikazani kao poseban financijski instrument, uz koje se dodaje obračunana kamata. Dionice i drugi kapital obuhvaćaju dionički kapital, zadržani prihod, rezultat tekuće godine, opće i posebne rezerve i prilagođavanje/ponovno utvrđivanje vrijednosti. Ostale stavke (neto) su nelocirane (neraspoređene) stavke pasive umanjene za nelocirane (neraspoređene) stavke aktive. Ostale stavke (neto) također obuhvaćaju i ograničene depozite.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, poslovne banke su od 1. siječnja 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilance na izvanbilančnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 milijuna KM u sektorima privatnih poduzeća i stanovništva.

Od siječnja 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture financijskih instrumenata (kredit, depoziti, vrijednosni papiri) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvješćima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i financijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 43.

T09: Kamatne stope na kredite stanovništvu

- u postocima, na godišnjoj razini-

		Kamatne stope na kredite u KM						Kamatne stope na kredite u KM s valutnom klauzulom						Kamatne stope na kredite u KM*		Kamatne stope na kredite u KM s valutnom klauzulom	
		Stambeni krediti				Ostali krediti		Stambeni krediti				Ostali krediti		Revolving krediti, prekoračenja i kreditne kartice *			
Godina	Razdoblje	Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Preko 10 godina IPFKS	Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Preko 10 godina IPFKS	Promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Prekoračenja	Kreditna kartica s produženim kreditom	Prekoračenja
Ponderirani mjesečni prosjeci																	
2020.	12.	3,643	...	...	3,676	5,885	5,845	3,671	4,582	3,902	3,835	5,864	5,678	6,380	11,936	13,606	9,815
2021.	12.	3,095	2,861	3,244	4,054	5,377	5,164	3,338	4,570	3,868	3,743	5,375	4,822	5,415	11,773	13,965	9,157
2022.	12.	3,903	3,454	3,474	3,596	5,943	5,322	4,384	...	3,811	3,696	5,673	4,842	5,200	11,993	14,129	8,119
2023.	12.	4,918	3,695	3,440	3,793	6,329	5,854	4,074	...	4,050	3,844	6,889	5,985	5,951	12,114	14,312	7,110
2024.	12.	4,280	3,703	3,541	3,918	6,284	5,335	4,827	5,299	4,304	3,930	6,978	5,960	5,496	10,096	14,336	6,531
2023.	10.	4,803	3,697	3,366	3,891	6,797	5,689	4,013	...	4,071	3,827	6,812	6,521	5,918	12,666	14,313	7,393
	11.	4,476	3,568	3,427	3,995	6,729	5,768	4,083	...	4,250	3,835	6,725	6,327	5,994	12,232	14,306	7,377
	12.	4,918	3,695	3,440	3,793	6,329	5,854	4,074	...	4,050	3,844	6,889	5,985	5,951	12,114	14,312	7,110
2024.	01.	4,803	3,681	3,380	3,933	6,957	5,858	4,632	...	4,326	3,850	6,937	5,877	5,941	12,159	14,345	7,020
	02.	4,969	3,448	3,431	3,916	6,743	5,878	4,467	...	4,194	3,900	6,939	5,918	6,074	12,083	14,323	7,015
	03.	4,968	3,489	3,596	3,842	6,717	5,748	4,372	...	4,539	3,806	6,747	6,566	6,022	12,007	14,400	7,001
	04.	5,033	3,349	3,373	3,838	6,085	5,746	4,378	...	4,393	3,970	6,685	6,823	6,021	11,898	14,400	6,985
	05.	...	3,536	3,568	4,014	6,268	5,698	4,087	...	4,142	3,807	6,487	6,378	5,798	11,426	14,402	6,817
	06.	...	3,608	3,521	3,926	6,677	5,747	4,204	...	4,040	3,862	6,943	6,637	5,748	11,226	14,443	6,661
	07.	5,428	3,715	3,725	3,933	6,658	5,831	4,297	...	4,306	3,663	6,996	6,359	5,856	11,133	14,341	6,827
	08.	5,055	3,952	3,672	4,000	6,263	5,851	4,235	...	4,455	3,831	6,880	6,927	5,970	11,129	14,448	6,815
	09.	5,116	3,761	3,779	4,001	6,181	5,882	4,443	...	4,408	4,022	6,967	6,969	5,913	11,074	14,391	6,787
	10.	5,253	3,559	3,664	4,003	6,430	5,566	4,400	...	4,388	3,833	6,934	6,814	5,584	10,980	14,447	6,682
	11.	4,431	3,223	3,637	3,931	6,300	5,524	4,251	...	4,114	4,037	7,061	6,824	5,577	10,484	14,396	6,629
	12.	4,280	3,703	3,541	3,918	6,284	5,335	4,827	5,299	4,304	3,930	6,978	5,960	5,496	10,096	14,336	6,531
Iznosi kredita (novi poslovi)																	
- u tisućama KM -																	
2020.	12.	3.468	...	...	532	39.970	19.333	16.057	265	3.729	5.229	38.688	7.916	19.056	547.793	61.370	112.952
2021.	12.	9.615	380	5.576	2.194	47.483	36.773	17.697	412	2.471	4.695	53.132	1.717	9.332	547.070	67.171	102.693
2022.	12.	3.424	520	8.644	6.406	24.729	50.661	9.425	...	7.216	12.724	35.988	5.104	9.605	607.534	56.629	114.669
2023.	12.	4.100	772	5.807	22.009	12.192	48.969	4.071	...	3.281	16.362	5.350	13.908	8.555	711.407	61.450	191.861
2024.	12.	2.665	681	10.741	29.962	20.021	63.795	5.728	482	983	9.822	9.051	11.650	6.242	862.766	65.888	259.334
2023.	10.	929	1.161	6.412	19.130	11.231	63.827	3.500	...	4.491	11.900	5.700	2.965	9.527	778.202	59.425	164.160
	11.	1.184	1.027	4.692	18.556	8.393	54.578	4.071	...	3.086	8.614	5.636	5.451	8.602	778.437	61.392	179.226
	12.	4.100	772	5.807	22.009	12.192	48.969	4.071	...	3.281	16.362	5.350	13.908	8.555	711.407	61.450	191.861
2024.	01.	1.301	618	5.931	18.647	8.307	48.395	4.156	...	2.298	13.433	3.726	2.605	7.063	790.866	60.272	211.418
	02.	1.969	1.055	7.109	23.673	15.437	66.387	3.994	...	2.481	18.750	4.647	2.560	9.971	800.468	58.855	218.763
	03.	2.116	702	7.293	26.117	14.199	76.728	4.564	...	1.074	18.590	7.322	6.162	13.732	814.724	58.776	299.102
	04.	1.519	2.131	7.481	26.766	20.720	77.144	4.280	...	2.125	14.028	11.415	7.627	13.422	822.243	59.216	293.767
	05.	...	1.748	7.102	23.158	12.326	74.705	4.566	...	2.022	15.140	8.644	8.682	14.924	857.252	60.215	298.797
	06.	...	3.585	5.614	22.964	13.093	67.763	7.669	...	4.300	17.738	11.454	4.949	15.054	828.802	57.723	275.590
	07.	1.091	937	7.007	22.769	16.299	72.652	6.898	...	3.679	17.805	10.299	6.128	9.117	853.421	62.218	281.144
	08.	1.511	723	7.457	21.597	14.754	61.731	6.719	...	2.803	13.092	7.977	3.592	4.475	855.183	62.340	287.831
	09.	2.507	849	8.907	26.020	12.447	66.163	6.646	...	1.739	10.502	8.468	5.642	7.368	890.155	62.778	292.697
	10.	1.797	2.729	8.818	26.392	21.692	74.071	6.891	...	2.357	12.077	9.918	4.066	8.095	891.358	64.051	282.517
	11.	3.360	1.486	11.815	27.079	24.102	60.425	6.732	...	1.157	11.663	8.366	4.128	8.288	896.623	64.781	284.137
	12.	2.665	681	10.741	29.962	20.021	63.795	5.728	482	983	9.822	9.051	11.650	6.242	862.766	65.888	259.334

Napomena:

*Kamatne stope u tablici za revolving kredite i kreditne kartice i iznosi tih kredita se odnose na postojeće poslove (preostala stanja).

IPFKS - inicijalno razdoblje fiksne kamatne stope

... nedovoljan broj podataka za objavljivanje

U sklopu kamatnih stopa na revolving kredite i kreditne kartice prikupljaju se i podaci o kreditnim karticama s kreditnom pogodnosti. S obzirom da kreditne kartice s kreditnom pogodnosti podrazumijevaju beskamatnu odgodu plaćanja (0% ks), iste se i ne publiciraju

Nema podataka za kamatne stope na kredite u stranoj valuti po kreditnim karticama i prekoračenjima stanovništvu

T10: Kamatne stope na kredite nefinancijskim poduzećima

- u postocima, na godišnjoj razini -

		Kamatne stope na kredite u KM				Kamatne stope na kredite u KM s valutnom klauzulom							Revolving krediti i prekoračenja*	
		Do iznosa od 0,25 mil EUR		Preko 0,25 mil EUR do 1 mil EUR	Preko iznosa 1 mil EUR	Do iznosa od 0,25 mil EUR			Preko 0,25 mil EUR do 1 mil EUR		Preko iznosa 1 mil EUR			
Godina	Razdoblje	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Preko 1 do 5 godina IPFKS	Preko 5 godina IPFKS	Promjenjljiva stopa i do 1 godine IPFKS	Kamatne stope na kredite u KM	Kamatne stope na kredite u KM s valutnom klauzulom
Ponderirani mjesečni prosjeci														
2020.	12.	3,901	3,990	2,871	2,871	4,402	4,013	3,707	4,090	3,566	3,702	3,193	2,940	2,962
2021.	12.	3,708	4,040	3,058	2,297	4,115	3,358	3,382	3,613	3,018	3,228	3,292	2,852	3,139
2022.	12.	4,128	4,219	4,006	3,582	5,042	4,782	...	4,471	4,783	5,080	3,817	2,837	3,210
2023.	12.	4,766	4,651	3,942	4,192	5,340	5,267	...	4,503	4,636	4,840	4,008	2,937	3,610
2024.	12.	4,700	5,163	4,305	4,933	6,608	6,191	3,989	6,387	4,792	4,066	...	3,012	3,805
2023.	10.	4,694	4,590	3,901	4,613	4,935	5,687	4,806	5,077	...	4,629	4,791	2,981	3,576
	11.	4,622	4,728	3,587	4,030	4,671	5,329	4,756	5,151	4,317	4,435	4,691	2,953	3,589
	12.	4,766	4,651	3,942	4,192	5,340	5,267	...	4,503	4,636	4,840	4,008	2,937	3,610
2024.	01.	4,446	4,741	3,264	...	...	5,491	4,705	4,557	...	4,138	4,729	3,046	3,563
	02.	4,731	4,933	3,935	...	5,275	5,268	4,513	4,048	4,736	4,834	4,070	3,033	3,598
	03.	4,853	4,793	4,035	...	5,521	5,081	...	...	4,022	3,445	...	3,020	3,614
	04.	4,958	4,731	4,629	4,947	5,646	5,849	4,705	4,611	4,650	4,431	...	2,994	3,629
	05.	4,699	4,898	4,354	...	5,907	5,521	4,490	4,591	4,574	4,031	...	2,879	3,665
	06.	4,918	4,773	4,163	5,010	5,998	5,531	4,708	4,692	4,312	4,678	4,879	3,001	3,655
	07.	4,860	4,935	4,584	4,364	...	5,720	4,890	...	4,743	4,231	4,729	3,019	3,464
	08.	4,978	4,683	4,844	4,339	5,759	5,251	4,922	...	4,026	4,398	...	3,042	3,524
	09.	4,784	4,542	4,275	4,014	5,962	5,181	4,932	5,576	4,823	4,677	...	3,040	3,485
	10.	4,579	4,882	4,018	4,280	6,088	5,961	4,962	5,840	4,490	4,418	...	3,040	3,498
	11.	4,560	4,990	4,128	3,557	6,475	5,175	...	5,893	4,953	4,569	5,356	3,126	3,713
	12.	4,700	5,163	4,305	4,933	6,608	6,191	3,989	6,387	4,792	4,066	...	3,012	3,805
Iznosi kredita (novi poslovi)														
- u tisućama KM -														
2020.	12.	53.146	15.109	52.781	78.165	13.827	8.360	3.090	20.556	8.376	13.742	83.128	2.649.665	341.675
2021.	12.	63.293	24.688	79.908	74.493	7.495	9.168	1.528	19.152	5.892	5.801	15.900	2.778.808	198.275
2022.	12.	37.582	19.350	40.221	11.000	4.913	8.499	...	14.311	4.718	3.588	21.946	2.289.023	99.344
2023.	12.	27.448	27.538	34.425	32.932	3.001	10.683	...	11.344	12.702	6.992	34.818	2.981.947	79.722
2024.	12.	30.309	26.354	41.245	139.362	9.652	6.314	2.670	13.176	20.405	10.298	...	3.531.396	29.083
2023.	10	26.182	22.474	35.766	14.829	3.247	5.984	2.499	10.297	...	6.667	36.200	2.832.570	83.558
	11.	21.329	22.742	24.255	21.432	3.130	6.674	2.278	18.359	6.447	7.750	35.325	2.911.314	81.529
	12.	27.448	27.538	34.425	32.932	3.001	10.683	...	11.344	12.702	6.992	34.818	2.981.947	79.722
2024.	01.	19.751	16.099	15.519	...	...	3.920	3.370	7.123	...	2.839	28.976	2.982.959	81.821
	02.	26.940	31.415	24.086	...	1.108	10.521	2.392	4.211	3.540	7.137	28.657	3.109.848	76.756
	03.	27.396	33.889	28.172	...	4.855	11.725	...	...	10.757	9.175	...	3.211.765	72.568
	04.	27.665	41.148	35.924	16.273	3.853	9.259	1.771	11.534	11.357	3.396	...	3.311.015	71.556
	05.	22.044	29.371	34.048	...	2.874	7.984	4.102	5.554	8.983	6.438	...	3.343.883	69.455
	06.	20.197	30.552	35.691	31.818	2.312	4.997	2.025	11.055	8.430	3.886	9.231	3.405.503	65.561
	07.	26.364	35.340	25.928	10.341	...	7.120	2.773	...	6.967	8.914	25.089	3.408.261	60.879
	08.	21.312	33.779	17.776	9.212	1.890	6.863	4.744	...	7.833	10.921	...	3.360.760	56.024
	09.	25.398	40.083	23.677	9.578	245	10.231	3.716	3.056	4.847	5.267	...	3.416.957	57.195
	10.	28.297	31.259	29.718	13.651	1.570	7.918	3.086	7.063	4.042	16.702	...	3.443.427	56.373
	11.	21.794	29.643	17.702	10.362	3.234	7.916	...	8.510	8.097	12.794	13.415	3.473.442	46.724
	12.	30.309	26.354	41.245	139.362	9.652	6.314	2.670	13.176	20.405	10.298	...	3.531.396	29.083

Napomena:

* Kamatne stope u tablici za revolving kredite i kreditne kartice i iznosi tih kredita se odnose na postojeće poslove (preostala stanja).

IPFKS - inicijalno razdoblje fiksne kamatne stope

... nedovoljan broj podataka za objavljivanje

U sklopu kamatnih stopa na revolving kredite i kreditne kartice prikupljaju se i podaci o kreditnim karticama s kreditnom pogodnosti. S obzirom da kreditne kartice s kreditnom pogodnosti podrazumijevaju beskatnatu odgodu plaćanja (0% ks), iste se i ne publiciraju. Nema podataka za kamatne stope na kredite u stranoj valuti po kreditnim karticama i prekoračenjima nefinancijskim poduzećima.

T11: Kamatne stope na depozite stanovništva

- u postocima, na godišnjoj razini -

		Depoziti u KM				Depoziti u EUR i depoziti u KM sa valutnom klauzulom vezanom za EUR				Depoziti u stranoj valuti (osim EUR) i depoziti u KM sa valutnom klauzulom vezanom za stranu valutu (osim EUR)	
		S dogovorenim dospijećem				S dogovorenim dospijećem					
Godina	Razdoblje	Do 1 godine	Preko 1 i do 2 godine	Preko 2 godine	Depoziti po viđenju (prekonoćni) *	Do 1 godine	Preko 1 i do 2 godine	Preko 2 godine	Depoziti po viđenju (prekonoćni) *	S dogovorenim dospijećem	Depoziti po viđenju (prekonoćni) *
Ponderirani mjesečni prosjeci											
2020.	12.	0,178	1,027	1,139	0,070	0,176	1,155	1,273	0,049	0,525	0,035
2021.	12.	0,098	0,466	0,619	0,045	0,231	0,945	0,930	0,055	0,208	0,031
2022.	12.	0,521	0,905	1,534	0,046	0,370	1,128	1,743	0,046	0,155	0,027
2023.	12.	0,630	1,846	1,913	0,044	1,316	2,472	2,736	0,046	0,869	0,021
2024.	12.	1,216	2,026	2,398	0,045	1,630	2,481	2,374	0,044	1,210	0,020
2023.	10.	0,543	1,528	1,757	0,044	1,114	2,614	2,402	0,047	0,766	0,021
	11.	0,526	1,687	1,894	0,044	1,270	2,558	2,609	0,048	0,913	0,021
	12.	0,630	1,846	1,913	0,044	1,316	2,472	2,736	0,046	0,869	0,021
2024.	01.	0,636	1,651	1,849	0,045	1,071	2,413	2,395	0,046	0,883	0,021
	02.	0,654	1,772	1,943	0,044	1,391	2,487	2,691	0,045	0,846	0,021
	03.	0,616	1,632	2,157	0,044	1,314	2,316	2,477	0,045	0,945	0,020
	04.	0,649	1,874	2,264	0,043	1,552	2,357	2,324	0,045	1,064	0,020
	05.	0,781	1,757	2,374	0,043	1,532	2,342	2,600	0,045	1,065	0,020
	06.	0,734	1,665	2,045	0,044	1,315	2,164	2,194	0,045	1,023	0,020
	07.	0,792	1,774	2,088	0,043	1,283	2,258	2,357	0,045	1,105	0,020
	08.	0,837	1,880	2,372	0,043	1,238	2,222	2,387	0,044	1,058	0,020
	09.	0,936	1,924	2,042	0,044	1,215	2,377	2,390	0,044	1,225	0,020
	10.	1,089	1,956	2,143	0,045	1,338	2,399	2,433	0,044	1,496	0,020
	11.	1,150	2,050	2,247	0,045	1,264	2,432	2,470	0,045	1,214	0,020
	12.	1,216	2,026	2,398	0,045	1,630	2,481	2,374	0,044	1,210	0,020
Iznos depozita (novi poslovi)										- u tisućama KM -	
2020.	12.	7.866	35.574	21.887	5.176.206	6.995	40.426	37.131	1.952.225	4.433	368.081
2021.	12.	8.431	17.683	15.228	6.218.427	9.432	33.280	38.855	2.151.732	1.896	444.055
2022.	12.	5.877	7.610	14.596	6.498.743	23.362	39.664	39.759	2.655.705	1.157	537.828
2023.	12.	7.120	29.097	38.640	7.972.376	47.412	94.123	115.713	2.796.667	3.869	600.628
2024.	12.	19.477	37.253	24.011	9.203.118	17.189	87.639	48.321	2.770.555	1.492	665.169
2023.	10.	5.021	21.932	19.586	7.767.407	12.358	81.995	82.593	2.874.154	6.579	606.317
	11.	7.295	15.612	26.755	7.773.946	15.023	87.887	86.609	2.824.787	2.627	596.057
	12.	7.120	29.097	38.640	7.972.376	47.412	94.123	115.713	2.796.667	3.869	600.628
2024.	01.	4.543	13.609	19.136	8.021.733	18.488	69.782	59.154	2.781.558	2.907	615.440
	02.	3.714	30.436	22.551	8.249.868	25.293	73.099	97.862	2.765.205	6.875	604.985
	03.	3.845	15.643	16.278	8.449.209	11.431	63.415	58.673	2.801.773	7.627	602.049
	04.	12.823	35.237	34.986	8.612.036	28.316	82.214	39.144	2.791.710	2.650	603.335
	05.	6.354	22.081	13.270	8.485.198	9.718	57.179	37.441	2.695.397	5.346	602.182
	06.	6.891	23.227	10.964	8.610.160	7.580	48.479	21.785	2.701.880	1.469	615.696
	07.	9.880	32.182	10.411	8.668.974	10.097	60.173	45.066	2.700.803	2.611	618.874
	08.	7.155	18.496	26.223	8.770.363	13.890	62.869	44.296	2.715.447	3.120	621.871
	09.	7.982	17.118	18.032	8.635.366	9.760	71.530	34.643	2.685.780	3.508	630.727
	10.	14.398	20.277	15.121	8.706.895	20.202	98.808	37.985	2.712.664	3.387	645.584
	11.	6.593	24.030	16.414	8.798.750	9.597	84.589	39.102	2.731.344	1.340	647.236
	12.	19.477	37.253	24.011	9.203.118	17.189	87.639	48.321	2.770.555	1.492	665.169

Napomena:

Korigovani nazivi u zaglavlju tablice za kamatne stope na depozite stanovništva retroaktivno počevši od podataka za lipanj 2020. godine, kao što je dato u objašnjenju:

-od lipnja 2020. godine Depoziti u KM, do lipnja 2020. godine Depoziti u KM i depoziti u KM sa valutnom klauzulom

-od lipnja 2020. godine Depoziti u EUR i depoziti u KM sa valutnom klauzulom vezanom za EUR, do lipnja 2020. godine Depoziti u EUR

-od lipnja 2020. godine Depoziti u stranoj valuti (osim EUR) i depoziti u KM sa valutnom klauzulom vezanom za stranu valutu (osim EUR), do lipnja 2020. godine.

Depoziti u stranoj valuti (neuključujući depozite u EUR).

Ostali elementi naziva zaglavlja navedenih tablica ostaju isti kao i podaci u kolonama.

* Kamatne stope na depozite po viđenju i iznosi tih depozita se odnose na postojeće poslove (preostala stanja).

Kamatne stope na depozite s dogovorenim dospijecem i iznosi tih depozita se odnose na nove poslove.

Depoziti u stranoj valuti obuhvaćaju sve strane valute osim EUR

T12: Kamatne stope na depozite nefinancijskih poduzeća

- u postocima, na godišnjoj razini -

		Depoziti u KM				Depoziti u EUR i depoziti u KM sa valutnom klauzulom vezanom za EUR				Depoziti u stranoj valuti (osim EUR) i depoziti u KM sa valutnom klauzulom vezanom za stranu valutu (osim EUR)
		S dogovorenim dospeljećem				S dogovorenim dospeljećem				
Godina	Razdoblje	Do 1 godine	Preko 1 i do 2 godine	Preko 2 godine	Depoziti po viđenju (prekonoćni)*	Do 1 godine	Preko 1 i do 2 godine	Preko 2 godine	Depoziti po viđenju (prekonoćni)*	Depoziti po viđenju (prekonoćni)*
Ponderirani mjesećni prosjeci										
2020.	12.	0,922	1,358	1,474	0,028	0,372	1,267	1,218	0,010	0,025
2021.	12.	0,234	0,244	...	0,018	0,434	0,305	0,953	0,006	0,043
2022.	12.	0,350	1,059	1,289	0,051	0,455	1,209	1,503	0,005	0,032
2023.	12.	0,564	1,741	1,776	0,053	1,031	1,580	2,734	0,010	0,030
2024.	12.	1,455	2,162	2,745	0,078	1,743	2,426	3,017	0,014	0,036
2023.	10.	0,577	1,468	1,922	0,046	0,844	1,916	2,485	0,008	0,038
	11.	0,546	1,579	1,806	0,047	0,804	1,811	2,167	0,009	0,038
	12.	0,564	1,741	1,776	0,053	1,031	1,580	2,734	0,010	0,030
2024.	01.	0,587	1,652	1,953	0,058	0,796	1,940	3,134	0,010	0,031
	02.	0,528	1,870	2,115	0,051	1,391	2,108	2,633	0,012	0,029
	03.	0,625	1,863	1,980	0,059	1,692	1,963	2,428	0,011	0,032
	04.	0,665	1,857	2,275	0,069	1,638	2,023	2,758	0,009	0,035
	05.	0,537	1,958	2,241	0,073	1,752	2,419	2,656	0,011	0,035
	06.	0,719	2,011	2,297	0,072	1,610	2,415	2,678	0,011	0,032
	07.	0,606	2,326	2,355	0,069	1,793	2,545	2,760	0,012	0,033
	08.	0,703	2,371	2,088	0,071	1,668	2,759	2,794	0,012	0,033
	09.	0,697	2,162	2,067	0,077	1,571	2,420	2,781	0,012	0,034
	10.	0,931	2,013	2,020	0,078	1,422	2,605	2,816	0,012	0,038
	11.	1,084	2,014	2,026	0,076	1,953	2,761	2,660	0,012	0,038
	12.	1,455	2,162	2,745	0,078	1,743	2,426	3,017	0,014	0,036
Iznos depozita (novi poslovi)										u tisućama KM
2020.	12.	22.325	20.927	14.571	3.753.355	7.259	117.688	8.458	919.880	130.453
2021.	12.	13.950	9.133	...	4.768.468	24.403	25.153	25.554	1.158.011	89.918
2022.	12.	25.805	5.906	5.436	4.653.682	28.241	52.781	25.400	1.270.533	238.166
2023.	12.	25.704	14.739	22.071	5.520.447	12.137	12.546	6.764	1.466.316	176.691
2024.	12.	55.088	32.109	8.177	6.182.214	34.013	13.284	64.240	1.468.883	154.625
2023.	10.	3.509	16.336	14.771	5.387.602	5.161	30.861	23.377	1.569.912	175.980
	11.	24.923	25.184	5.043	5.492.146	14.181	22.980	7.239	1.556.076	174.984
	12.	25.704	14.739	22.071	5.520.447	12.137	12.546	6.764	1.466.316	176.691
2024.	01.	26.532	5.381	4.362	5.600.304	1.703	15.653	22.297	1.683.226	156.747
	02.	4.669	10.342	22.434	5.539.393	34.573	55.911	7.850	1.563.019	164.735
	03.	17.094	40.315	10.926	5.452.922	19.479	40.739	8.156	1.456.329	152.061
	04.	26.490	13.698	21.381	5.365.431	72.201	33.570	23.391	1.568.283	155.382
	05.	4.343	23.408	15.312	5.516.163	21.989	29.509	15.998	1.570.953	177.469
	06.	11.302	5.347	8.431	5.521.252	13.463	61.353	2.353	1.572.776	177.010
	07.	16.120	2.641	11.207	5.786.225	25.564	40.480	47.075	1.628.649	167.939
	08.	9.437	9.509	14.531	5.919.722	6.720	36.177	4.546	1.521.426	189.132
	09.	55.655	15.865	1.107	5.824.225	4.341	13.465	14.634	1.500.809	185.954
	10.	23.247	7.818	230	5.937.949	115.740	22.994	2.264	1.438.801	178.895
	11.	4.810	8.609	6.314	5.890.866	34.028	22.565	4.087	1.557.863	166.241
	12.	55.088	32.109	8.177	6.182.214	34.013	13.284	64.240	1.468.883	154.625

Napomena:

Korigovani nazivi u zaglavlju tablice za kamatne stope na depozite nefinancijskih poduzeća retroaktivno počevši od podataka za lipanj 2020. godine, kao što je dato u objašnjenju:

-od lipnja 2020. godine Depoziti u KM, do lipnja 2020. godine Depoziti u KM i depoziti u KM sa valutnom klauzulom

-od lipnja 2020. godine Depoziti u EUR i depoziti u KM sa valutnom klauzulom vezanom za EUR, do lipnja 2020. godine Depoziti u EUR

-od lipnja 2020. godine Depoziti u stranoj valuti (osim EUR) i depoziti u KM sa valutnom klauzulom vezanom za stranu valutu (osim EUR), do lipnja 2020. godine.

Depoziti u stranoj valuti (neuključujući depozite u EUR).

Ostali elementi naziva zaglavlja navedenih tablica ostaju isti kao i podaci u kolonama.

*Kamatne stope na depozite po viđenju i iznosi tih depozita se odnose na postojeće poslove (preostala stanja).

Kamatne stope na depozite s dogovorenim dospjećem i iznosi tih depozita se odnose na nove poslove.

... nedovoljan broj podataka za objavljivanje

Depoziti u stranoj valuti obuhvaćaju sve strane valute osim EUR

T13: Ukupni depoziti i krediti komercijalnih banaka

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

Godina	Mjesec	Depoziti			Krediti		
		Prenosivi depoziti	Ostali depoziti	Ukupni depoziti	Kratkoročni krediti	Dugoročni krediti	Ukupni krediti
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8=(6+7)
2015.	12.	7.038,7	9.492,1	16.530,8	4.164,9	12.701,9	16.866,8
2016.	12.	8.056,6	9.695,5	17.752,1	4.152,6	13.048,5	17.201,1
2017.	12.	9.558,1	10.111,0	19.669,1	4.261,5	14.160,9	18.422,4
2018.	12.	11.318,5	10.431,3	21.749,8	4.289,8	15.196,1	19.485,8
2019.	12.	12.566,6	11.253,8	23.820,4	4.651,2	16.121,5	20.772,8
2020.	12.	13.851,5	11.130,7	24.982,2	4.295,1	16.052,3	20.347,4
2021.	12.	16.762,9	11.069,7	27.832,6	4.396,9	16.680,4	21.077,3
2022.	12.	18.710,9	10.518,3	29.229,2	4.623,0	17.445,0	22.068,0
2023.	12.	20.060,8	11.066,0	31.126,8	4.925,0	18.599,1	23.524,1
2024.	12.	22.301,0	11.569,8	33.870,8	5.255,7	20.570,3	25.825,9
2023.	10.	19.955,4	10.933,0	30.888,4	4.884,4	18.302,5	23.186,9
	11.	20.051,1	10.886,4	30.937,5	4.901,6	18.399,1	23.300,7
	12.	20.060,8	11.066,0	31.126,8	4.765,5	18.758,6	23.524,1
2024.	01.	20.198,6	11.047,0	31.245,6	4.739,1	18.727,8	23.466,9
	02.	20.299,3	11.084,0	31.383,3	4.821,1	18.843,3	23.664,4
	03.	20.756,8	11.027,7	31.784,5	4.966,8	19.082,2	24.049,0
	04.	20.872,7	11.045,0	31.917,7	5.057,1	19.216,7	24.273,8
	05.	20.843,7	11.034,6	31.878,3	5.098,6	19.432,4	24.531,0
	06.	20.835,8	11.161,0	31.996,8	5.136,4	19.674,8	24.811,3
	07.	21.323,4	11.186,1	32.509,5	5.115,1	19.904,5	25.019,7
	08.	21.408,7	11.239,3	32.648,0	5.089,9	19.964,7	25.054,5
	09.	21.495,7	11.338,9	32.834,5	5.172,0	20.041,6	25.213,6
	10.	21.541,5	11.486,8	33.028,3	5.165,9	20.202,6	25.368,4
	11.	21.746,0	11.517,2	33.263,2	5.153,5	20.421,6	25.575,1
	12.	22.301,0	11.569,8	33.870,8	5.255,7	20.570,3	25.825,9

Napomena:

Ukupni depoziti predstavljaju obveze komercijalnih banaka BiH prema svim domaćim institucionalnim sektorima u domaćoj i inozemnoj valuti. Ukupni krediti predstavljaju potraživanja komercijalnih banaka BiH od svih institucionalnih sektora, u domaćoj i inozemnoj valuti.

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, poslovne banke su od 1. siječnja 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilance na izvanbilančnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 milijuna KM u sektorima privatnih poduzeća i stanovništva.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 43.

T14: Sektorska struktura depozita kod komercijalnih banaka

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

DEPOZITI DOMAĆIH INSTITUCIONALNIH SEKTORA													
Godina	Mjesec	Depoziti institucija BiH	Depoziti Vlada entiteta	Depoziti Vlada kantona	Depoziti Vlada općina	Depoziti fondova socijalne zaštite	Depoziti ostalih finansijskih institucija	Depoziti nefinansijskih javnih poduzeća	Depoziti nefinansijskih privatnih poduzeća	Depoziti neprofitnih organizacija	Depoziti stanovništva	Ostali depoziti	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 = 3+...+13
2015.	12.	231,8	693,0	337,0	245,5	65,8	891,7	1.187,6	2.606,7	365,7	9.864,8	41,2	16.530,8
2016.	12.	168,3	746,6	426,0	277,9	92,8	961,5	1.219,9	2.787,8	374,5	10.661,1	35,6	17.752,1
2017.	12.	267,3	856,7	599,5	340,2	152,9	1.047,0	1.384,8	3.329,9	384,1	11.271,1	35,4	19.669,1
2018.	12.	185,4	1.199,7	733,7	403,1	277,7	1.147,5	1.482,4	3.723,1	398,8	12.146,5	51,8	21.749,8
2019.	12.	173,8	1.467,9	914,6	446,3	352,7	1.155,4	1.510,7	4.052,6	447,5	13.240,9	58,0	23.820,4
2020.	12.	219,1	1.631,1	832,1	423,5	158,2	1.131,2	1.556,0	4.706,9	500,1	13.760,7	63,4	24.982,2
2021.	12.	136,1	1.838,7	1.245,2	612,1	187,0	1.159,6	1.804,1	5.535,4	543,1	14.695,5	75,7	27.832,6
2022.	12.	280,5	1.939,6	1.501,7	719,2	167,9	1.195,8	2.014,0	6.144,9	573,4	14.575,4	116,9	29.229,2
2023.	12.	237,9	1.480,6	1.667,3	728,5	184,9	1.038,0	1.895,0	7.088,5	645,4	16.058,7	102,1	31.126,8
2024.	12.	256,6	1.167,7	1.792,9	737,7	195,1	1.075,2	2.004,0	8.103,2	760,6	17.651,3	126,6	33.870,8
2023.	10.	262,4	1.614,0	1.795,3	710,1	183,1	1.066,9	1.925,2	6.916,3	656,9	15.666,1	92,2	30.888,4
	11.	246,7	1.578,9	1.767,7	704,4	196,6	1.050,9	1.923,4	7.042,1	654,7	15.675,0	97,0	30.937,5
	12.	237,9	1.480,6	1.667,3	728,5	184,9	1.038,0	1.895,0	7.088,5	645,4	16.058,7	102,1	31.126,8
2024.	01.	267,8	1.439,2	1.549,1	706,0	181,3	1.022,0	1.965,0	7.221,5	675,2	16.117,1	101,4	31.245,6
	02.	328,6	1.378,0	1.556,6	716,0	161,6	1.013,8	2.008,6	7.094,2	677,3	16.352,3	96,4	31.383,3
	03.	275,7	1.583,5	1.623,5	735,0	158,9	1.012,9	2.038,9	7.011,9	682,5	16.565,2	96,6	31.784,5
	04.	306,6	1.460,8	1.669,3	714,7	167,4	1.007,2	2.029,7	7.037,1	705,0	16.727,5	92,6	31.917,7
	05.	250,8	1.458,7	1.665,9	714,9	163,6	1.034,7	2.037,6	7.229,3	702,7	16.501,9	118,2	31.878,3
	06.	238,5	1.406,1	1.648,7	722,7	148,0	1.052,1	2.005,7	7.328,6	680,0	16.643,2	123,1	31.996,8
	07.	415,3	1.365,8	1.646,3	737,0	175,9	1.084,8	1.968,8	7.594,4	699,7	16.701,1	120,5	32.509,5
	08.	358,6	1.349,4	1.644,4	731,9	168,9	1.075,0	2.005,5	7.642,7	693,5	16.854,3	123,8	32.648,0
	09.	346,8	1.238,7	1.688,7	796,7	157,4	1.129,5	1.955,5	7.723,6	724,4	16.937,4	135,8	32.834,5
	10.	350,1	1.263,6	1.667,1	779,1	168,3	1.076,4	1.996,0	7.783,4	715,7	17.108,1	120,5	33.028,3
	11.	306,1	1.309,7	1.675,7	759,1	183,3	1.088,5	1.949,2	7.909,4	713,6	17.238,1	130,4	33.263,2
	12.	256,6	1.167,7	1.792,9	737,7	195,1	1.075,2	2.004,0	8.103,2	760,6	17.651,3	126,6	33.870,8

Napomena:

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od siječnja 2006. godine. Depoziti domaćih institucionalnih sektora predstavljaju obveze komercijalnih banaka prema svim institucionalnim sektorima. Depoziti na razini BiH predstavljaju depozite kod banaka koje pokriva Glavna podružnica Sarajevo, Glavna podružnica Mostar i Glavna banka Republike Srpske CBBiH Banja Luka.

Vidi napomenu na strani 43.

T15: Sektorska struktura kredita kod komercijalnih banaka

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

KREDITI DOMAĆIM INSTITUCIONALNIM SEKTORIMA													
Godina	Mjesec	Kredit institucijama BiH	Kredit vladama entiteta	Kredit vladama kantona	Kredit vladama općina	Kredit fondovima socijalne zaštite	Kredit ostalim finansijskim institucijama	Kredit nefinansijskim javnim poduzećima	Kredit nefinansijskim privatnim poduzećima	Kredit neprofitnim organizacijama	Kredit stanovništvu	Ostali krediti	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 = 3+...+13
2015.	12.	0,0	490,2	230,3	303,7	138,4	60,1	396,7	7.418,2	16,7	7.784,2	28,2	16.866,8
2016.	12.	0,0	343,5	233,2	281,8	104,2	52,4	371,9	7.703,3	19,1	8.076,3	15,4	17.201,1
2017.	12.	0,0	378,0	209,3	292,0	87,3	83,4	401,6	8.319,8	21,8	8.613,7	15,6	18.422,4
2018.	12.	0,0	388,7	186,8	292,1	174,2	125,7	421,3	8.623,0	20,3	9.241,3	12,5	19.485,8
2019.	12.	0,0	416,5	168,7	313,5	199,5	144,7	497,6	9.034,0	20,6	9.975,5	2,2	20.772,8
2020.	12.	11,6	422,1	142,2	374,1	211,2	144,8	535,7	8.588,4	20,5	9.894,8	2,0	20.347,4
2021.	12.	16,1	407,0	187,2	375,8	194,2	152,7	510,7	8.776,8	20,3	10.435,5	1,1	21.077,3
2022.	12.	8,9	358,7	203,7	380,9	170,6	159,9	626,3	9.155,5	23,3	10.978,4	1,8	22.068,0
2023.	12.	5,9	283,6	266,7	373,5	180,5	206,0	617,1	9.767,7	34,6	11.786,0	2,5	23.524,1
2024.	12.	3,8	315,8	304,2	441,0	227,5	275,8	696,8	10.648,7	30,1	12.879,7	2,5	25.825,9
2023.	10.	6,5	289,9	263,8	361,3	172,6	188,4	597,8	9.564,6	34,0	11.706,4	1,7	23.186,9
	11.	6,0	291,6	261,2	364,5	168,9	184,4	600,6	9.623,0	32,9	11.765,8	1,8	23.300,7
	12.	5,9	283,6	266,7	373,5	180,5	206,0	617,1	9.767,7	34,6	11.786,0	2,5	23.524,1
2024.	01.	5,9	282,4	264,9	371,1	177,9	199,1	607,4	9.714,1	33,1	11.809,4	1,5	23.466,9
	02.	5,9	278,1	263,6	368,1	173,4	196,7	594,9	9.860,0	33,6	11.888,7	1,6	23.664,4
	03.	5,8	301,7	258,5	378,6	170,2	219,8	597,6	10.056,6	33,0	12.025,3	2,0	24.049,0
	04.	5,8	296,4	256,8	380,8	167,1	217,7	579,7	10.195,6	33,6	12.138,6	1,6	24.273,8
	05.	3,3	288,4	255,3	394,7	184,3	219,4	579,4	10.304,9	34,6	12.265,3	1,5	24.531,0
	06.	3,4	289,2	249,8	406,1	181,5	244,7	577,5	10.447,4	35,6	12.372,4	3,6	24.811,3
	07.	3,4	316,7	248,9	425,3	213,9	242,0	592,1	10.442,7	35,0	12.497,0	2,8	25.019,7
	08.	3,5	291,2	248,4	430,8	225,9	242,7	576,8	10.422,9	33,8	12.575,7	2,8	25.054,5
	09.	3,6	298,9	242,2	442,6	227,7	245,2	571,6	10.482,9	32,1	12.664,0	2,8	25.213,6
	10.	3,6	284,4	290,2	441,1	243,4	237,9	558,1	10.517,2	30,1	12.760,1	2,3	25.368,4
	11.	3,7	291,6	308,1	439,3	240,0	261,8	574,3	10.590,4	30,6	12.832,5	2,6	25.575,1
	12.	3,8	315,8	304,2	441,0	227,5	275,8	696,8	10.648,7	30,1	12.879,7	2,5	25.825,9

Napomena:

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i finansijsku statistiku, 2000.), od siječnja 2006. godine.

Kredit domaćim institucionalnim sektorima predstavljaju potraživanja komercijalnih banaka od svih institucionalnih sektora. Kredit na razini BiH uključuju kredite plasirane preko komercijalnih banaka koje pokriva Glavna podružnica Sarajevo, Glavna podružnica Mostar i Glavna banka Republike Srpske CBBiH Banja Luka.

Vidi napomenu na strani 43.

T16: Valutna struktura depozita i kredita komercijalnih banaka

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

Godina	Mjesec	DEPOZITI				KREDITI			
		KM	EUR	Ostala inozemna valuta	Ukupno u KM	KM	EUR	Ostala inozemna valuta	Ukupno u KM
		3	4	5	6 = 3+4+5	7	8	9	10 = 7+8+9
2014.	12.	8.696,0	6.062,5	616,8	15.375,2	16.246,1	218,6	8,7	16.473,5
2015.	12.	9.513,6	6.347,0	670,2	16.530,8	16.642,8	217,5	6,5	16.866,8
2016.	12.	10.607,5	6.458,1	686,4	17.752,0	16.990,4	205,6	5,1	17.201,1
2017.	12.	12.022,8	6.949,5	696,7	19.669,1	18.285,4	132,6	4,4	18.422,4
2018.	12.	13.807,3	7.222,2	720,3	21.749,8	19.386,2	98,2	1,4	19.485,8
2019.	12.	13.306,9	9.547,3	984,0	23.838,2	9.896,0	10.833,1	29,0	20.758,1
2020.	12.	14.374,7	9.776,7	830,8	24.982,2	9.855,4	10.471,5	20,5	20.347,4
2021.	12.	16.732,4	10.257,3	842,9	27.832,6	11.174,0	9.893,6	9,7	21.077,3
2022.	12.	18.209,1	10.073,0	947,1	29.229,2	13.086,0	8.979,5	2,6	22.068,0
2023.	12.	19.182,7	11.048,0	896,0	31.126,8	15.113,0	8.410,2	0,9	23.524,1
2023.	07.	18.801,8	10.434,3	929,8	30.165,8	14.296,8	8.512,7	1,3	22.810,8
	08.	18.999,7	10.597,5	911,8	30.509,0	14.355,1	8.502,2	1,3	22.858,5
	09.	19.038,2	10.706,7	915,8	30.660,7	14.573,8	8.453,9	1,0	23.028,6
	10.	19.108,2	10.877,6	902,6	30.888,4	14.742,3	8.443,7	0,9	23.186,9
	11.	19.160,8	10.891,2	885,4	30.937,5	14.876,2	8.423,7	0,8	23.300,7
	12.	19.182,7	11.048,0	896,0	31.126,8	15.113,0	8.410,2	0,9	23.524,1
2024.	01.	19.166,2	11.181,0	898,4	31.245,6	15.124,0	8.342,1	0,8	23.466,9
	02.	19.284,0	11.211,6	887,7	31.383,3	15.391,5	8.272,1	0,8	23.664,4
	03.	19.696,0	11.214,4	874,2	31.784,5	15.774,6	8.273,6	0,8	24.049,0
	04.	19.733,6	11.305,7	878,4	31.917,7	16.059,1	8.213,9	0,7	24.273,8
	05.	19.785,8	11.192,4	900,1	31.878,3	16.302,7	8.227,6	0,7	24.531,0
	06.	19.910,0	11.173,4	913,5	31.996,8	16.658,4	8.152,2	0,7	24.811,3
	07.	20.264,5	11.329,9	915,1	32.509,5	16.905,9	8.113,0	0,7	25.019,7
	08.	20.523,1	11.185,6	939,3	32.648,0	17.013,0	8.040,8	0,7	25.054,5
	09.	20.664,3	11.232,1	938,1	32.834,5	17.241,2	7.971,6	0,7	25.213,6

Napomena:

U skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, poslovne banke su od 1. siječnja 2020. godine izvršile preknjižavanje određenih potraživanja iz bilance na izvanbilančnu evidenciju, što se reflektovalo na smanjenje potraživanja (kredita) od oko 400 milijuna KM u sektorima privatnih poduzeća i stanovništva.

Od siječnja 2019. godine izvršena je reklasifikacija valutne strukture financijskih instrumenata (kredit, depoziti, vrijednosni papiri) iskazanih originalno u KM sa valutnom klauzulom sa pozicija domaće valute na pozicije strane valute u izvješćima monetarne statistike u skladu sa preporukama iz MMF-ovog Priručnika i Vodiča za kompilaciju monetarne i financijske statistike iz 2016. godine.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

Vidi napomenu na strani 43.

T17: Kupovina i prodaja konvertibilne marke - u tisućama KM -

Godina	Mjesec	Prodaja	Kupovina	Saldo	Kumulativ salda
1	2	3	4	5=(3-4)	6
2015.		5.470.552	4.699.060	771.492	7.599.818
2016.		7.485.849	6.622.039	863.811	8.463.629
2017.		8.476.378	7.421.186	1.055.192	9.518.821
2018.		10.792.432	9.780.514	1.011.918	10.530.740
2019.		11.385.556	10.533.525	852.031	11.223.633
2020.		11.344.462	10.184.558	1.159.904	12.542.676
2021.		9.872.890	7.399.673	2.473.217	15.015.893
2022.		6.291.277	6.075.689	215.588	15.231.481
2023.		10.891.324	11.128.647	-237.323	14.994.158
2024.		16.579.730	16.327.122	252.608	15.246.766
2023.	10.	1.036.034	1.269.657	-233.623	14.574.036
	11.	885.488	994.493	-109.006	14.465.030
	12.	1.569.408	1.040.280	529.128	14.994.158
2024.	01.	923.995	1.476.724	-552.729	14.441.428
	02.	1.268.309	1.146.704	121.605	14.563.034
	03.	1.261.289	1.290.283	-28.994	14.534.040
	04.	1.197.819	1.346.211	-148.392	14.385.648
	05.	1.080.066	1.255.863	-175.797	14.209.851
	06.	1.500.904	1.006.172	494.732	14.704.583
	07.	1.308.750	1.433.509	-124.759	14.579.825
	08.	1.589.906	1.394.415	195.492	14.775.316
	09.	1.434.881	1.279.883	154.998	14.930.314
	10.	1.690.986	1.608.684	82.302	15.012.616
	11.	1.529.848	1.561.822	-31.974	14.980.641
	12.	1.792.977	1.526.852	266.125	15.246.766

T18: Prosječne obvezne rezerve

- u tisućama KM -

Godina	Mjesec	Osnovica za obračun obvezne rezerve*	Prosječne obvezne rezerve	Prosječan saldo računa obveznih rezervi kod CBBiH	Razlika
1	2	3	4	5	6=5-4
2015.		16.664.525	1.432.593	3.770.500	2.337.907
2016.		18.494.243	1.734.081	4.057.613	2.323.532
2017.		21.224.853	2.122.485	4.303.340	2.180.855
2018.		23.537.084	2.353.708	5.205.234	2.851.526
2019.		25.752.968	2.575.297	5.589.021	3.013.724
2020.		26.950.173	2.695.017	5.409.751	2.714.733
2021.		28.677.192	2.867.719	6.302.482	3.434.762
2022.		30.175.606	3.017.561	6.694.300	3.676.739
2023.		31.917.917	3.191.792	6.209.280	3.017.489
2024.		34.288.506	3.428.851	5.868.504	2.439.654
2023.	10.	32.555.632	3.255.563	6.110.871	2.855.308
	11.	32.807.882	3.280.788	6.152.713	2.871.924
	12.	32.883.489	3.288.349	6.195.645	2.907.296
2024.	01.	33.155.290	3.315.529	6.099.126	2.783.596
	02.	33.258.883	3.325.888	6.067.446	2.741.558
	03.	33.426.731	3.342.673	6.118.268	2.775.595
	04.	33.702.390	3.370.239	5.868.899	2.498.660
	05.	33.811.734	3.381.173	5.775.844	2.394.670
	06.	33.795.446	3.379.545	5.750.648	2.371.104
	07.	34.366.614	3.436.661	5.710.881	2.274.219
	08.	34.837.268	3.483.727	5.813.333	2.329.606
	09.	35.000.753	3.500.075	5.863.661	2.363.586
	10.	35.088.969	3.508.897	5.662.527	2.153.630
	11.	35.310.747	3.531.075	5.727.856	2.196.781
	12.	35.707.247	3.570.725	5.963.562	2.392.837

Napomena:

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) donijela je Odluku o povećanju naknada na obveznu rezervu koje plaća komercijalnim bankama, s ciljem usklađivanja sa politikom Europske središnje banke (ECB) i ublažavanja utjecaja rasta referentne kamatne stope ECB-a na poslovanje banaka u BiH. Ovom odlukom se na sredstva obvezne rezerve po osnovi osnovice u domaćoj valuti KM, isplaćuje komercijalnim bankama naknada po stopi od 50 baznih poena (0,50%), na sredstva obvezne rezerve po osnovi osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom - isplaćuje naknada po stopi od 30 baznih poena (0,30%). Na sredstva iznad obvezne rezerve, naknada se ne obračunava. Prilikom donošenja odluka o obveznoj rezervi CBBiH razmotreni su svi relevantni čimbenici, uključujući odluke ECB-a, te kretanja ključnih makroekonomskih i pokazatelja financijskog sektora, vodeći prvenstveno računa o stabilnosti valutnog odbora. Primjena ove odluke počinje 1. 7. 2023. godine. Od 1. srpnja 2016. godine stopa obvezne rezerve koju primjenjuje CBBiH na osnovicu za obračun obvezne rezerve iznosi 10%.

Od 1. srpnja 2016. godine CBBiH primjenjuje nove stope za obračun naknade na sredstva na računu rezervi banaka: Centralna banka BiH na računu rezervi komercijalne banke u obračunskom razdoblju ne obračunava naknadu na iznos sredstava obvezne rezerve, a na iznos sredstava iznad obvezne rezerve obračunava naknadu po stopi koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Europska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate).

Od 1. svibnja 2015. godine Centralna banka obračunava naknadu banci na iznos sredstava te banke na računu rezervi kod Centralne banke u obračunskom razdoblju, kako slijedi:

- na iznos obvezne rezerve – prosjek EONIA-e koja je u istom razdoblju zabilježen na tržištu umanjena za 10 baznih bodova, ili minimum nula,
- na iznos sredstava iznad obvezne rezerve – nulta stopa naknade.

Nulta stopa naknade na obveznu rezervu primjenjuje se u slučaju da je prosječna EONIA umanjena za 10 baznih bodova imala negativnu vrijednost.

Od 1. rujna 2014. godine stopa naknade se utvrđuje na osnovu ponderiranog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju na tržištu ostvarila Centralna banka na depozite investirane do mjesec dana, s tim da se na iznos obvezne rezerve obračunava 70% ili minimum nula, a na iznos sredstava iznad obvezne rezerve 90% od navedene stope ili minimum nula.

T19: Obvezne rezerve po obračunskim razdobljima

- u tisućama KM -

Osnovica za obračun obvezne rezerve*										
Mjesec	Obračunsko razdoblje	KM	KM sa valutnom klauzulom	Strane valute	Ukupno	Prosječna obvezna rezerva	Prosječna salda na računu obveznih rezervi	Razlika	Obračunata naknada	Kaznena kamata
1	2	3	4	5	6=(3+4+5)	7=(6*OR)	8	9=(8-7)	10	11
10.2023.	28	19.108.497	3.456.806	9.992.942	32.558.246	3.255.825	6.242.059	2.986.235	377,5	0,0
	29	19.124.427	3.487.555	9.960.445	32.572.427	3.257.243	5.903.297	2.646.054	377,7	0,0
	30	19.032.736	3.502.144	10.001.344	32.536.224	3.253.622	6.187.258	2.933.636	414,6	0,0
11.	31	19.148.728	3.520.745	10.100.023	32.769.496	3.276.950	6.228.706	2.951.757	379,5	0,0
	32	19.183.279	3.581.856	10.088.989	32.854.124	3.285.412	6.079.616	2.794.204	380,4	0,0
	33	19.184.399	3.565.495	10.050.132	32.800.026	3.280.003	6.149.815	2.869.813	379,9	0,0
12.	34	19.238.452	3.565.308	10.049.427	32.853.187	3.285.319	6.312.800	3.027.481	380,7	0,0
	35	19.221.168	3.601.194	10.065.648	32.888.010	3.288.801	6.060.901	2.772.100	380,9	0,0
	36	19.230.412	3.590.609	10.088.250	32.909.271	3.290.927	6.213.234	2.922.307	419,2	0,0
01.2024.	1	19.390.760	13.771.104		33.161.863	3.316.186	6.095.527	2.905.846	384,1	0,0
	2	19.374.782	13.853.005		33.227.788	3.322.779	5.832.501	2.636.527	384,5	0,0
	3	19.270.296	13.805.924		33.076.220	3.307.622	6.003.785	2.808.416	421,0	0,0
02.	4	19.339.793	13.821.956		33.161.749	3.316.175	6.125.237	2.917.020	383,8	0,0
	5	19.426.741	13.863.187		33.289.928	3.328.993	5.780.520	2.556.924	385,3	0,0
	6	19.373.024	13.951.947		33.324.971	3.332.497	5.973.919	2.750.730	346,8	0,0
03.	7	19.484.870	13.930.330		33.415.200	3.341.520	6.141.502	2.909.813	386,7	0,0
	8	19.514.195	13.868.360		33.382.554	3.338.255	5.886.024	2.655.242	386,6	0,0
	9	19.553.898	13.928.542		33.482.440	3.348.244	6.001.764	2.761.728	426,4	0,0
04.	10	19.713.749	13.913.509		33.627.258	3.362.726	5.968.428	2.714.408	389,7	0,0
	11	19.892.622	13.851.868		33.744.490	3.374.449	5.576.929	2.311.684	391,7	0,0
	12	19.815.074	13.920.350		33.735.423	3.373.542	5.729.226	2.469.887	391,2	0,0
05.	13	19.911.011	13.960.824		33.871.835	3.387.183	5.762.899	2.489.936	392,9	0,0
	14	19.878.194	13.944.815		33.823.008	3.382.301	5.561.872	2.294.483	392,3	0,0
	15	19.846.498	13.893.860		33.740.358	3.374.036	5.641.874	2.399.592	430,6	0,0
06.	16	19.916.291	13.868.303		33.784.594	3.378.459	5.625.986	2.426.667	392,2	0,0
	17	19.927.705	13.882.306		33.810.011	3.381.001	5.369.252	2.214.989	392,5	0,0
	18	19.826.409	13.965.325		33.791.734	3.379.173	5.576.306	2.471.656	391,7	0,0
07.	19	20.027.778	14.113.224		34.141.002	3.414.100	5.583.678	2.464.656	395,8	0,0
	20	20.266.596	14.332.140		34.598.736	3.459.874	5.297.209	2.086.304	400,9	0,0
	21	20.105.671	14.254.433		34.360.104	3.436.010	5.438.169	2.271.698	437,8	0,0
08.	22	20.283.274	14.380.261		34.663.535	3.466.353	5.575.388	2.389.728	401,5	0,0
	23	20.480.334	14.421.351		34.901.685	3.490.168	5.457.512	2.221.498	404,6	0,0
	24	20.535.359	14.411.226		34.946.585	3.494.659	5.605.260	2.377.592	445,8	0,0
09.	25	20.656.805	14.320.140		34.976.946	3.497.695	5.807.619	2.552.802	406,2	0,0
	26	20.696.339	14.344.777		35.041.116	3.504.112	5.494.164	2.167.094	407,0	0,0
	27	20.590.492	14.393.707		34.984.199	3.498.420	5.684.865	2.370.862	405,9	0,0
10.	28	20.742.285	14.428.998		35.171.283	3.517.128	5.697.544	2.339.011	408,3	0,0
	29	20.746.585	14.256.818		35.003.402	3.500.340	5.336.508	1.965.351	407,0	0,0
	30	20.715.685	14.376.537		35.092.222	3.509.222	5.509.021	2.156.527	448,3	0,0
11.	31	20.966.531	14.335.913		35.302.443	3.530.244	5.756.714	2.407.658	410,7	0,0
	32	20.979.232	14.385.985		35.365.217	3.536.522	5.415.438	2.013.823	411,3	0,0
	33	20.849.739	14.414.842		35.264.581	3.526.458	5.504.533	2.168.862	409,7	0,0
12.	34	20.878.677	14.553.724		35.432.400	3.543.240	5.745.682	2.407.098	411,3	0,0
	35	21.157.994	14.645.914		35.803.908	3.580.391	5.596.066	2.155.098	415,9	0,0
	36	21.270.356	14.615.076		35.885.432	3.588.543	5.917.910	2.616.315	458,9	0,0

Napomena:

Vidi napomenu uz tablicu T18.

*Osnovicu za obračun obvezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira u kojoj se valuti sredstva izraze. Osnovicu u domaćoj valuti za obračun obvezne rezerve u KM čine depoziti i pozajmljena sredstva u KM. Od siječnja 2024. godine deviznu osnovicu za obračun obvezne rezerve u EUR čine depoziti i pozajmljena sredstva u KM sa valutnom klauzulom i depoziti i pozajmljena sredstva u inozemnim valutama.

T20: Promet vrijednosnih papira na burzama BiH

		Banjalučka burza			Sarajevska burza		
Godina	Mjesec	Vlasničke vrijednosnice	Dužničke vrijednosnice	Ukupno vrijednosnice	Vlasničke vrijednosnice	Dužničke vrijednosnice	Ukupno vrijednosnice
Promet (u KM)							
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8=(6+7)
2015.		84.755.363	475.851.240	560.606.603	583.555.637	636.027.944	1.219.583.581
2016.		50.060.378	575.098.271	625.158.649	229.052.543	526.159.208	755.211.751
2017.		49.731.565	437.142.705	486.874.270	200.324.425	332.282.930	532.607.355
2018.		102.148.845	326.022.020	428.170.864	166.388.975	121.807.256	288.196.231
2019.		76.553.140	395.580.201	472.133.341	195.685.121	235.239.354	430.924.475
2020.		112.624.363	621.394.835	734.019.198	157.601.307	383.430.414	541.031.721
2021.		100.519.856	277.277.214	377.797.070	131.073.731	190.020.920	321.094.651
2022.		62.433.309	625.991.183	688.424.491	119.843.227	263.894.760	383.737.987
2023.		93.924.290	960.780.274	1.054.704.564	34.021.676	387.868.856	421.890.532
2024.		116.021.209	620.099.123	736.120.332	44.683.872	741.026.504	785.710.376
2023.	10.	3.271.772	1.286.492	4.558.264	6.690.830	79.911.121	86.601.951
	11.	1.068.446	52.421.854	53.490.301	879.766	39.541.509	40.421.275
	12.	3.639.897	108.327.834	111.967.731	2.550.759	38.979.413	41.530.172
2024.	01.	687.664	11.727.417	12.415.082	440.627	0	440.627
	02.	13.226.712	80.458.871	93.685.583	1.847.288	0	1.847.288
	03.	65.314.351	47.018.944	112.333.295	2.957.280	58.488.084	61.445.363
	04.	7.097.718	29.833.400	36.931.118	16.104.948	49.612.156	65.717.104
	05.	13.971.099	52.035.757	66.006.856	1.409.901	58.323.757	59.733.657
	06.	4.462.638	98.108.341	102.570.979	1.421.014	99.134.945	100.555.958
	07.	5.290.363	8.003.204	13.293.567	8.698.901	0	8.698.901
	08.	1.874.932	56.088.966	57.963.898	1.916.749	4.369.575	6.286.324
	09.	2.226.650	122.984.378	125.211.028	1.790.591	78.817.891	80.608.482
	10.	372.720	1.005.474	1.378.194	3.064.810	124.384.233	127.449.043
	11.	629.615	25.161.864	25.791.479	2.776.789	17.978.531	20.755.320
	12.	866.746	87.672.507	88.539.253	2.254.974	249.917.333	252.172.307

Izvor:

Burze u Sarajevu i Banjoj Luci

T21: Transakcije u platnom prometu

- u milijunima KM -

Godina	Mjesec	BPRV		ŽIROKLIRING		UKUPNO	
		Br. transakcija	Iznos	Br. transakcija	Iznos	Br. transakcija	Iznos
		3	4	5	6	7=3+5	8=4+6
2015.		874.575	70.655	38.212.073	14.451	39.086.648	85.106
2016.		935.319	72.876	39.068.883	15.509	40.004.202	88.380
2017.		996.043	79.855	40.111.318	16.388	41.107.361	96.243
2018.		1.067.256	85.393	41.266.770	17.277	42.334.026	102.670
2019.		1.105.320	104.826	42.496.286	18.221	43.601.606	123.056
2020.		1.072.023	87.108	42.702.383	18.024	43.774.406	105.132
2021.		1.236.315	102.287	46.735.411	20.116	47.971.726	122.403
2022.		1.435.980	123.370	48.264.255	22.456	49.700.235	145.825
2023.		1.523.992	139.164	49.298.196	23.932	50.822.188	163.096
2024.		1.706.358	157.141	51.691.850	25.901	53.398.208	183.042
2023.	10.	135.630	12.608	4.306.579	2.139	4.442.209	14.747
	11.	130.778	12.420	4.101.688	2.056	4.232.466	14.476
	12.	144.642	13.394	4.343.258	2.249	4.487.900	15.643
2024.	01.	119.586	11.045	3.883.552	1.848	4.003.138	12.893
	02.	131.959	11.815	4.149.441	2.018	4.281.400	13.833
	03.	135.486	12.244	4.128.819	2.042	4.264.305	14.286
	04.	147.625	13.338	4.472.522	2.248	4.620.147	15.586
	05.	139.259	12.301	4.272.406	2.104	4.411.665	14.405
	06.	135.004	12.755	4.083.930	2.031	4.218.934	14.786
	07.	151.789	13.827	4.661.804	2.325	4.813.593	16.152
	08.	141.501	13.167	4.216.653	2.166	4.358.154	15.333
	09.	141.330	13.155	4.264.088	2.145	4.405.418	15.300
	10.	152.821	13.687	4.605.546	2.328	4.758.367	16.015
	11.	142.571	12.869	4.199.482	2.162	4.342.053	15.032
	12.	167.427	16.937	4.753.607	2.484	4.921.034	19.421

T22: Platna bilanca BiH

- u milijunima KM -

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Q1 2023.	Q2 2023.	Q3 2023.	Q4 2023.	Q1 2024.	Q2 2024.	Q3 2024.
TEKUĆI RAČUN	-1.520	-1.094	-927	-980	-579	-2.001	-347	-418	-42	-350	-934	-501	-93
Roba - saldo	-7.417	-7.521	-7.963	-6.268	-7.170	-10.183	-2.036	-2.606	-2.846	-2.772	-2.851	-2.914	-3.017
Izvoz robe	9.341	10.418	10.180	9.423	12.710	16.368	4.033	3.919	3.809	3.746	3.521	3.857	3.834
Uvoz robe	16.758	17.940	18.143	15.691	19.880	26.551	6.069	6.524	6.655	6.518	6.372	6.771	6.851
Usluge - saldo	2.329	2.612	2.797	1.636	2.827	3.983	792	1.049	1.473	1.077	806	1.053	1.454
Izvoz usluga	3.484	3.832	4.149	2.590	4.053	5.669	1.158	1.508	2.172	1.586	1.212	1.601	2.320
Uvoz usluga	1.154	1.220	1.352	954	1.226	1.686	366	459	698	509	406	548	866
Primarni dohodak - saldo	-263	-195	-60	-192	-499	-598	-152	-109	9	-36	10	-13	66
Potražuje	969	1.026	1.197	935	1.193	1.437	395	465	528	560	556	610	606
Duguje	1.233	1.221	1.258	1.128	1.692	2.034	548	574	519	596	545	623	540
Sekundarni dohodak - saldo	3.831	4.010	4.299	3.844	4.263	4.798	1.049	1.248	1.321	1.381	1.101	1.373	1.405
Potražuje	4.192	4.404	4.711	4.277	4.727	5.305	1.198	1.396	1.474	1.556	1.285	1.562	1.579
Duguje	362	394	412	433	464	508	149	149	154	175	185	189	174
KAPITALNI RAČUN	342	305	384	361	350	325	69	76	99	79	77	84	100
Potražuje	342	311	386	369	354	328	72	77	101	80	79	85	101
Duguje	0	6	2	8	4	4	3	1	2	1	2	2	2
FINANCIJSKI RAČUN	-898	-801	-590	-878	-159	-1.555	-356	-139	237	-158	-594	-815	106
Izravna ulaganja	-717	-960	-739	-699	-1.098	-1.429	-513	-560	-386	-229	-560	-335	-511
Neto finansijska sredstva	173	32	38	138	150	146	-14	32	18	147	33	60	3
Neto finansijske obveze	890	992	777	837	1.248	1.575	499	593	405	375	593	395	514
Portfeljna investicije	157	256	214	4	82	261	21	99	39	290	-8	196	109
Neto finansijska sredstva	92	254	179	-26	349	246	22	60	40	287	-14	196	109
Neto finansijske obveze	-64	-2	-35	-30	267	-15	0	-39	1	-3	-6	0	0
Financijski derivativi	1	-5	-1	0	1	0	3	-1	0	0	0	1	-2
Neto finansijska sredstva	-4	-7	-12	-7	-3	-4	0	-1	0	-1	0	0	-2
Neto finansijske obveze	-5	-2	-11	-7	-4	-4	-3	0	0	-1	0	-1	-1
Ostale investicije	-1.473	-1.205	-999	-1.430	-1.839	-530	1.028	221	24	-503	269	-1.160	319
Neto finansijska aktiva	-690	286	-12	-218	-76	722	915	141	258	-179	485	-363	735
Valuta i depoziti	-547	-59	-28	-272	-220	315	733	178	84	-253	432	-470	585
Zajmovi	-289	223	-90	-13	-2	71	76	-80	44	3	-18	22	53
Osiguranje i mirovine	20	30	22	25	37	38	-8	9	8	4	4	9	8
Trgovinski krediti i avansi	100	98	73	60	117	242	80	81	86	78	74	82	85
Ostala finansijska sredstva	26	-6	10	-17	-7	56	33	-47	36	-12	-5	-5	5
Neto finansijske obveze	783	1.491	987	1.212	1.764	1.252	-113	-79	234	323	216	797	416
Valuta i depoziti	69	393	75	-811	-294	-143	-282	-71	2	67	-78	380	-1
Zajmovi	127	463	318	1.429	655	442	-69	-246	-17	67	68	176	183
Osiguranje i mirovine	-5	-10	-10	-5	-5	-9	-2	-3	-5	-5	-2	-4	-5
Trgovinski krediti i avansi	582	618	619	582	795	937	223	238	253	203	220	233	251
Ostale finansijske obveze (uključujući i SDR)	10	27	-15	16	613	24	17	3	0	-9	9	12	-13
Rezervna aktiva	1.136	1.114	935	1.246	2.695	142	-894	102	560	284	-295	483	191
Monetarno zlato	0	0	0	0	0	-162	0	0	0	0	0	0	0
Valuta i depoziti	-230	253	238	549	441	4.432	-379	-117	407	26	-1.558	189	253
Vrijednosnice	1.367	860	699	696	2.254	-4.126	-517	220	153	257	1.262	294	-63
Ostala pričuvna sredstva	-1	1	-2	1	0	-2	1	0	0	0	1	0	0
NETO GREŠKE I PROPUSTI	281	-12	-46	-259	69	121	-78	203	181	113	263	-397	99

Napomena:

Platna bilanca BiH urađena je sukladno metodologiji MMF-a (Priručnik za platnu bilancu i međunarodnu investicijsku poziciju, šesto izdanje – BPM6). Kompilacija platne bilance uključuje i redovitu reviziju objavljenih tromjesečnih podataka za prethodne četiri godine i prvo tromjesečje tekuće godine, sukladno sa uputom EU za izvještavanje.

Detaljnija metodologijska pojašnjenja se nalaze na web stranici, www.cbbh.ba pod statistika.

T23: Međunarodna investicijska pozicija (MIP)

- u milijunima KM -

	2017.	2018.	2019.	2020	2021	2022.	Q1 2023.	Q2 2023.	Q3 2023.	Q4 2023.	Q1 2024.	Q2 2024.	Q3 2024.
NETO POZICIJA	-14.545	-14.100	-13.172	-11.633	-11.325	-11.898	-11.874,2	-11.827,7	-11.454,6	-11.128,5	-11.586,3	-12.346,1	-12.044,3
SREDSTVA	17.045	19.326	21.021	22.339	25.305	26.332	26.530,0	26.930,8	27.801,7	28.474,2	28.724,9	29.157,5	30.236,7
Izravna ulaganja	1.157	1.268	1.245	1.389	1.536	1.682	1.667,4	1.700,5	1.717,1	1.862,4	1.895,6	1.956,2	1.957,9
Vlasničke vrijednosnice i dionice u investicijskim fondovima	427	468	622	758	811	911	921,9	949,5	965,5	1.062,3	1.079,3	1.117,8	1.124,9
Zaduženje (razni dužnički instrumenti)	730	799	623	631	726	771	745,5	751,0	751,6	800,1	816,3	838,4	833,0
Portfeljna ulaganja	764	1.018	1.203	1.180	1.519	1.762	1.783,0	1.842,0	1.881,6	2.168,7	2.155,4	2.353,0	2.460,6
Vlasničke vrijednosnice i dionice u investicijskim fondovima	44	41	39	38	82	97	99,9	101,9	98,6	92,0	92,2	88,3	89,3
Zaduženje (razni dužnički instrumenti)	720	977	1.164	1.141	1.437	1.665	1.683,1	1.740,1	1.783,0	2.076,7	2.063,3	2.264,7	2.371,3
Financijski derivativi	0	0	1	0	0	0	0,5	0,5	4,9	7,5	7,7	3,3	5,0
Ostala ulaganja	4.509	5.415	5.975	5.901	5.899	6.819	7.868,6	8.066,8	8.278,3	8.142,1	8.632,2	8.287,6	8.945,2
Ostali vlasnički kapital	52	54	53	68	66	66	65,5	65,5	65,2	66,4	66,2	66,0	65,8
Valuta i Depoziti	3.191	3.952	4.350	4.297	4.244	4.807	5.683,8	5.917,1	5.977,3	5.789,6	6.259,4	5.865,3	6.444,8
Zajmovi	176	249	210	195	214	280	362,9	278,0	321,3	322,8	311,2	333,0	384,9
Osiguranje, mirovine i ostali standardizirani sustavi osiguranja	92	89	94	105	111	149	139,9	151,6	151,3	143,4	157,2	158,3	158,8
Trgovinski krediti i avansi	943	1.021	1.199	1.195	1.227	1.422	1.491,1	1.561,1	1.635,5	1.702,7	1.726,5	1.757,8	1.781,9
Ostala potraživanja/obveze	55	49	69	40	36	95	125,5	93,5	127,7	117,1	111,7	107,2	109,1
Pričuva sredstva	10.614	11.626	12.598	13.869	16.350	16.069	15.210,5	15.321,0	15.919,7	16.293,4	16.034,0	16.557,4	16.868,1
Valuta i depoziti	2.935	3.188	3.426	3.975	4.416	8.847	8.468,3	8.351,0	8.758,4	8.784,3	7.226,9	7.416,1	7.667,4
Vrijednosnice	7.474	8.225	8.917	9.601	11.630	7.061	6.569,4	6.802,3	6.994,5	7.330,8	8.609,3	8.933,4	8.974,0
Ostala rezervna aktiva	205	212	254	293	305	161	172,8	167,7	166,8	178,4	197,9	207,9	226,6
OBVEZE	31.590	33.426	34.193	33.972	36.629	38.229	38.404,2	38.758,5	39.256,3	39.602,7	40.311,2	41.503,6	42.281,0
Izravna ulaganja	14.166	14.957	15.535	15.882	17.126	18.117	18.619,2	19.203,3	19.570,8	19.727,7	20.311,0	20.700,8	21.178,3
Vlasničke vrijednosnice i dionice u investicijskim fondovima	10.517	11.364	11.663	11.842	13.865	14.473	14.884,5	15.105,2	15.429,9	15.746,2	16.168,5	16.540,0	16.969,3
Zaduženje (razni dužnički instrumenti)	3.649	3.592	3.872	4.039	3.261	3.644	3.734,8	4.098,2	4.140,9	3.981,5	4.142,6	4.160,7	4.209,0
Portfeljna ulaganja	240	246	207	189	479	438	434,2	426,1	416,4	407,6	393,2	403,5	392,1
Vlasničke vrijednosnice i dionice u investicijskim fondovima	93	98	99	121	167	121	117,3	109,2	106,1	97,4	91,7	91,7	91,4
Zaduženje (razni dužnički instrumenti)	147	148	107	69	312	317	316,9	316,9	310,4	310,1	301,5	311,8	300,7
Financijski derivativi	0	0	1	2	0	0	0,6	0,0	0,0	0,3	0,0	2,4	17,3
Ostala ulaganja	17.184	18.223	18.451	17.899	19.024	19.674	19.350,1	19.129,0	19.269,1	19.467,1	19.606,9	20.397,0	20.693,4
Ostali vlasnički kapital	29	36	47	48	78	118	115,3	109,4	107,7	98,6	98,5	98,5	98,1
Valuta i Depoziti	1.554	2.751	2.825	2.015	1.742	1.598	1.316,6	1.246,2	1.249,0	1.316,2	1.227,3	1.607,8	1.607,0
Zajmovi	12.890	12.494	12.527	12.785	13.445	14.028	13.890,5	13.656,3	13.678,8	13.751,5	13.840,4	14.096,6	14.254,4
Osiguranje, mirovine i ostali standardizirani sustavi osiguranja	22	23	24	27	30	33	31,1	34,3	32,5	32,9	35,1	36,0	36,6
Trgovinski krediti i avansi	2.243	2.435	2.550	2.551	2.621	2.760	2.851,1	2.950,4	3.053,0	3.138,4	3.263,9	3.398,4	3.563,1
Ostale obveze	73	102	88	101	104	120	138,6	141,6	138,0	141,2	148,0	161,6	149,1
Specijalna prava vučenje (Neto stvorene financijske obveze)	374	382	389	373	1.005	1.017	1.006,9	990,9	1.010,1	988,4	993,8	998,1	985,1

Napomena:

Međunarodna investicijska pozicija (IIP) za BiH kompilirana je sukladno najnovijoj metodologiji Međunarodnog monetarnog fonda za kompilaciju statistike platne bilance (BOP) i međunarodne investicijske pozicije, šesto izdanje (BPM6). Kompilacija međunarodne investicijske pozicije uključuje i redovitu reviziju objavljenih tromjesečnih podataka za prethodne četiri godine i prvo tromjesečje tekuće godine, sukladno sa uputom EU za izvještavanje. Skraćena verzija primijenjene metodologije za kompilaciju IIP za BiH dostupna je na web stranici CBBiH.

T24: Devizne rezerve CBBiH

- na kraju razdoblja, u milijunima KM -

Bruto devizne rezerve											
Godina	Mjesec	Zlato	Držanje SDR	Inozemna valuta u blagajni CBBiH	Devizni depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Ulaganja u vrijednosne papire	9=3+...+8	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto strana aktiva CBBiH
1	2	3	4	5	6	7	8	9=3+...+8	10	11	12=10-11
2015.	12.	182,3	3,8	128,5	1.003,6	0,0	7.288,1	8.606,3	8.605,0	8.064,6	540,4
2016.	12.	205,1	2,6	194,8	2.970,4	0,0	6.158,2	9.531,1	9.529,0	8.926,3	602,6
2017.	12.	203,9	1,5	236,4	2.698,6	0,0	7.416,1	10.556,6	10.555,0	9.977,1	577,8
2018.	12.	210,0	2,2	274,1	2.911,4	0,0	8.225,4	11.623,2	11.621,4	10.983,3	638,1
2019.	12.	254,1	0,2	322,6	3.102,8	0,0	8.917,4	12.597,1	12.595,4	11.824,2	771,2
2020.	12.	291,6	0,9	142,2	3.832,1	0,0	9.601,3	13.868,0	13.866,3	12.970,6	895,7
2021.	12.	302,0	1,9	469,6	3.945,1	0,0	11.629,6	16.348,1	16.345,8	15.573,0	772,8
2022.	12.	160,0	0,1	572,0	8.273,2	0,0	7.060,5	16.065,9	16.063,3	15.611,7	451,5
2023.	12.	175,5	2,1	455,2	8.326,6	0,0	7.330,6	16.289,9	16.287,4	15.401,2	886,2
2024.	12.	555,2	4,8	526,0	6.787,4	0,0	9.768,9	17.642,2	17.639,7	16.274,7	1.365,0
2023.	10.	176,0	22,2	457,9	8.199,9	0,0	6.911,9	15.767,8	15.764,8	14.986,4	778,5
	11.	175,6	2,1	374,5	8.278,3	0,0	6.854,3	15.684,7	15.682,0	14.853,9	828,1
	12.	175,5	2,1	455,2	8.326,6	0,0	7.330,6	16.289,9	16.287,4	15.401,2	886,2
2024.	01.	176,8	21,6	454,9	7.052,1	0,0	8.202,5	15.907,9	15.905,6	14.981,0	924,6
	02.	177,6	2,7	454,9	6.891,7	0,0	8.503,3	16.030,1	16.027,2	15.097,2	930,1
	03.	194,3	2,7	455,7	6.769,0	0,0	8.609,1	16.030,8	16.028,3	15.035,8	992,5
	04.	201,2	20,3	456,2	6.514,8	0,0	8.678,4	15.870,9	15.868,6	14.913,0	955,5
	05.	201,5	3,1	458,1	6.218,7	0,0	8.885,6	15.767,0	15.764,4	14.771,8	992,5
	06.	203,8	3,2	464,0	6.951,1	0,0	8.933,2	16.555,3	16.552,8	15.510,5	1.042,4
	07.	212,3	19,7	463,9	6.721,6	0,0	9.016,0	16.433,6	16.430,7	15.308,6	1.122,1
	08.	212,7	3,6	464,0	6.900,0	0,0	9.100,7	16.681,1	16.678,4	15.505,9	1.172,5
	09.	222,1	3,6	464,0	7.201,5	0,0	8.973,8	16.865,0	16.862,7	15.619,4	1.243,3
	10.	236,7	18,4	463,9	6.877,3	0,0	9.443,4	17.039,6	17.037,1	15.761,4	1.275,7
	11.	235,6	4,7	463,9	6.837,4	0,0	9.665,5	17.207,0	17.204,1	15.861,0	1.343,1
	12.	555,2	4,8	526,0	6.787,4	0,0	9.768,9	17.642,2	17.639,7	16.274,7	1.365,0

Napomena:

Bruto devizne rezerve čine stanja bilančnih pozicija kratkoročne inozemne aktive CBBiH (zlato, raspolaganje CBBiH SDR, devize u trezoru CBBiH, prenosivi depoziti u inozemnoj valuti kod nerezidentnih banaka i ostalo) i investiranja u vrijednosne papire od srpnja 2006. godine po odluci Investicijskog komiteta CBBiH. Neto devizne rezerve predstavljaju razliku između bruto deviznih rezervi i obveza prema nerezidentima. Monetarnu pasivu CBBiH čine novac izvan monetarnih vlasti i depoziti rezidenata kod monetarnih vlasti. Neto inozemna aktiva CBBiH predstavlja razliku između neto deviznih rezervi i monetarne pasive CBBiH.

Monetarni podaci ažurirani u skladu s metodologijom MMF-a (Priručnik za monetarnu i financijsku statistiku 2000.), od siječnja 2006. godine.

T25: BiH - Izvoz prema zemlji destinacije

- u tisućama KM -

Godina	Mjesec	Njemačka	Hrvatska	Italija	Srbija	Slovenija	Austrija	Turska	Crna Gora	Ostale zemlje	Ukupno
2015.		1.412.906	925.166	1.214.930	770.695	748.870	743.062	354.630	262.844	2.554.212	8.987.315
2016.		1.479.411	985.360	1.131.096	822.846	807.200	730.590	401.047	240.751	2.819.806	9.418.109
2017.		1.595.704	1.284.200	1.209.035	1.093.685	973.397	899.235	431.094	352.507	3.216.524	11.055.383
2018.		1.741.537	1.464.002	1.352.791	1.251.474	1.057.052	1.020.991	323.223	402.113	3.287.069	11.900.251
2019.		1.675.709	1.399.922	1.300.534	1.308.885	1.006.226	1.089.881	292.554	407.303	3.011.551	11.492.564
2020.		1.630.844	1.362.907	1.015.184	1.152.068	954.078	1.005.509	314.249	293.645	2.792.675	10.521.159
2021.		2.137.576	1.864.306	1.608.291	1.722.477	1.219.184	1.284.935	358.064	394.449	3.684.248	14.273.529
2022.		2.666.194	2.676.624	1.991.386	2.363.435	1.421.819	1.710.354	311.638	576.469	4.255.821	17.973.740
2023.		2.680.393	2.548.638	1.449.652	2.087.129	1.356.297	1.715.316	261.586	689.771	3.910.942	16.699.723
2024.		2.457.026	2.593.726	1.267.809	1.838.962	1.325.462	1.574.881	318.704	596.041	4.102.241	16.074.851
2023.	10.	233.268	209.911	129.254	180.804	112.466	140.426	22.842	47.862	332.002	1.408.837
	11.	224.458	198.361	118.635	197.272	125.396	143.528	20.857	49.961	335.017	1.413.485
	12.	172.341	185.407	99.664	151.337	94.579	111.537	25.667	49.025	330.538	1.220.095
2024.	01.	208.157	169.979	97.369	108.145	104.025	118.008	30.789	48.243	285.293	1.170.006
	02.	222.453	205.911	107.713	134.759	117.457	130.162	42.143	44.341	331.644	1.336.583
	03.	204.244	218.123	104.740	150.854	116.523	132.620	32.512	47.777	339.603	1.346.995
	04.	225.277	242.761	113.769	164.808	117.298	148.025	26.132	48.442	383.265	1.469.776
	05.	199.240	222.413	110.374	136.000	113.303	129.863	22.251	44.257	342.950	1.320.650
	06.	206.302	218.459	119.383	132.218	112.928	128.764	23.139	45.740	336.261	1.323.195
	07.	201.786	231.535	126.671	148.910	111.511	140.787	19.920	48.911	364.357	1.394.387
	08.	175.131	189.076	62.220	165.030	87.415	120.796	19.267	53.900	291.206	1.164.043
	09.	214.854	214.848	114.577	171.038	118.601	140.130	21.901	52.518	312.533	1.361.001
	10.	221.819	247.511	109.266	189.759	116.362	146.044	24.048	58.261	394.746	1.507.815
	11.	216.127	206.182	116.938	163.197	116.100	139.393	26.363	50.917	380.783	1.416.001
	12.	161.637	226.927	84.790	174.245	93.939	100.291	30.238	52.734	339.600	1.264.400

Napomena:

Kriterij za prikazivanje pojedinačnih zemalja je udio izvoza iz te zemlje u ukupnom izvozu BiH u trogodišnjem razdoblju (2016., 2017., 2018. godine). U skladu s navedenim, sve zemlje sa udjelom većim od 3,0% iskazane su pojedinačno, dok su ostale zemlje uključene u kategoriju "Ostale zemlje".

T26: BiH - Uvoz prema zemlji podrijetla

- u tisućama KM -

Godina	Mjesec	Njemačka	Italija	Srbija	Hrvatska	Kina	Slovenija	Ruska Federacija	Turska	Austrija	Ostale zemlje	Ukupno
2015.		1.914.123	1.758.287	1.728.431	1.673.068	1.091.670	773.503	910.072	644.698	560.859	4.797.152	15.851.863
2016.		1.998.877	1.899.582	1.828.142	1.617.713	1.091.966	831.403	729.427	687.349	556.399	4.920.158	16.161.014
2017.		2.103.758	2.062.127	2.029.997	1.828.432	1.186.073	912.704	907.315	766.728	618.743	5.769.765	18.185.642
2018.		2.297.072	2.170.785	2.070.768	1.915.158	1.339.232	917.011	892.371	874.490	672.990	6.124.091	19.273.968
2019.		2.337.802	2.333.081	2.150.219	2.020.597	1.449.423	906.606	451.193	964.624	721.547	6.163.492	19.498.584
2020.		2.074.858	1.949.017	1.895.718	1.523.371	1.355.872	840.875	359.084	896.725	682.570	5.308.196	16.886.285
2021.		2.566.643	2.600.538	2.427.344	1.922.537	1.702.427	984.015	629.494	1.269.716	823.775	6.670.410	21.596.900
2022.		2.992.889	3.540.600	3.057.570	2.844.749	2.327.506	1.113.095	658.099	1.675.148	1.003.269	9.423.523	28.636.447
2023.		3.337.298	3.871.009	2.830.013	2.095.023	2.629.129	1.073.664	461.880	1.540.892	997.183	8.931.476	27.767.566
2024.		3.381.120	3.705.368	2.954.583	2.138.641	2.760.200	1.083.020	332.896	1.664.098	1.013.072	9.621.487	28.654.486
2023.	10.	291.276	361.713	245.875	181.822	238.723	93.608	25.096	135.661	82.593	744.566	2.400.932
	11.	305.031	354.682	215.922	176.708	222.918	82.197	20.092	138.114	86.106	723.417	2.325.187
	12.	285.850	328.569	226.741	153.881	195.193	84.445	35.947	128.812	71.153	759.807	2.270.398
2024.	01.	235.898	254.048	174.957	121.494	154.854	78.031	38.674	117.268	65.532	665.593	1.906.350
	02.	312.875	310.714	234.181	147.844	210.472	88.949	52.792	140.597	89.576	772.446	2.360.446
	03.	310.111	357.125	235.063	151.283	243.587	100.653	40.267	159.162	86.178	860.707	2.544.135
	04.	280.832	301.999	242.456	154.740	214.918	93.656	33.368	150.795	87.422	920.571	2.480.756
	05.	287.150	355.655	225.204	172.190	225.874	89.506	23.469	149.932	84.627	777.361	2.390.969
	06.	262.692	328.471	256.238	173.597	239.065	91.283	15.979	123.862	85.325	792.447	2.368.959
	07.	308.230	346.422	275.450	196.264	260.473	103.058	17.462	148.569	82.286	825.632	2.563.846
	08.	260.472	280.113	265.052	206.290	229.269	77.338	18.132	143.867	86.120	766.965	2.333.618
	09.	284.433	292.053	253.285	187.337	230.647	94.542	14.284	144.308	82.956	779.381	2.363.226
	10.	283.450	311.370	274.230	224.018	257.069	97.637	21.383	139.420	90.698	856.133	2.555.410
	11.	279.101	288.543	253.389	190.713	243.580	86.572	24.091	117.095	90.829	794.336	2.368.247
	12.	275.876	278.855	265.077	212.873	250.392	81.796	32.995	129.223	81.525	809.914	2.418.524

Napomena:

Kriterij za prikazivanje pojedinačnih zemalja je udio uvoza iz te zemlje u ukupnom uvozu BiH u trogodišnjem razdoblju (2016., 2017., 2018. godine). U skladu s navedenim, sve zemlje sa udjelom većim od 3,0% iskazane su pojedinačno, dok su ostale zemlje uključene u kategoriju "Ostale zemlje".

T27: Struktura izvoza robe

Razdoblje Skupina proizvoda	siječanj - prosinac 2024.	siječanj - prosinac 2024.		Postotak promjene u odnosu na isto razdoblje prethodne godine
	Iznos u tisućama KM	Iznos u tisućama KM	Postotak udjela	
Životinje i proizvodi životinjskog podrijetla	226.153	232.484	1,4	2,8
Proizvodi biljnog podrijetla	196.938	234.661	1,5	19,2
Masti i ulja životinjskog podrijetla i biljnog podrijetla	133.191	139.664	0,9	4,9
Prehrambene prerađevine	491.694	538.622	3,4	9,5
Proizvodi mineralnog podrijetla	1.837.540	1.371.143	8,5	-25,4
Proizvodi kemijske industrije ili srodnih industrija	1.263.993	1.328.554	8,3	5,1
Plastične mase, guma i kaučuk	800.243	790.315	4,9	-1,2
Koža i krzno	97.857	77.799	0,5	-20,5
Drvo i proizvodi od drveta	984.517	924.781	5,8	-6,1
Celuloza, papir i karton i njihovi proizvodi	409.346	430.663	2,7	5,2
Tekstil i tekstilni proizvodi	861.820	821.167	5,1	-4,7
Obuća, šeširi, kape i slični proizvodi	861.020	726.152	4,5	-15,7
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa i sličnih materijala, keramički proizvodi, staklo i stakleni proizvodi	236.636	220.451	1,4	-6,8
Biseri, plemeniti metali i njihovi proizvodi, drago i poludrago kamenje	35.296	44.718	0,3	26,7
Bazni metali i proizvodi od baznih metala	3.081.433	2.886.428	18,0	-6,3
Strojevi, aparati, mehanički i električni uređaji	2.740.229	2.752.049	17,1	0,4
Transportna sredstva i njihovi dijelovi	609.833	683.451	4,3	12,1
Satovi, mjerni, glazbeni i medicinski instrumenti	77.450	120.861	0,8	56,0
Oružje i municija; njihovi dijelovi i pribor	320.096	407.573	2,5	27,3
Razni proizvodi	1.434.019	1.342.443	8,4	-6,4
Umjetnička dijela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	243	767	0,0	215,9
Nerazvrstano	178	106	0,0	-40,6
Ukupno	16.699.723	16.074.851	100,0	-3,7

Napomena:

Izvor ovih podataka je Agencija za statistiku BiH i zbog toga se ukupan izvoz i uvoz robe razlikuju od vrijednosti iskazanih u statistici platne bilance koja uključuje razne prilagodbe.

Podaci su klasificirani prema Harmoniziranom sustavu kodova Svjetske trgovinske organizacije.

T27: Struktura uvoza robe

Razdoblje Skupina proizvoda	siječanj - prosinac 2024.	siječanj - prosinac 2024.		Postotak promjene u odnosu na isto razdoblje prethodne godine
	Iznos u tisućama KM	Iznos u tisućama KM	Postotak udjela	
Životinje i proizvodi životinjskog podrijetla	908.441	1.017.256	3,6	12,0
Proizvodi biljnog podrijetla	1.022.174	1.083.728	3,8	6,0
Masti i ulja životinjskog podrijetla i biljnog podrijetla	169.697	207.173	0,7	22,1
Prehrambene preradevine	2.505.690	2.759.720	9,6	10,1
Proizvodi mineralnog podrijetla	3.839.927	3.674.479	12,8	-4,3
Proizvodi kemijske industrije ili srodnih industrija	2.328.985	2.526.197	8,8	8,5
Plastične mase, guma i kaučuk	1.762.681	1.861.341	6,5	5,6
Koža i krzno	308.499	265.253	0,9	-14,0
Drvo i proizvodi od drveta	444.123	401.804	1,4	-9,5
Celuloza, papir i karton i njihovi proizvodi	565.188	593.086	2,1	4,9
Tekstil i tekstilni proizvodi	1.625.353	1.640.697	5,7	0,9
Obuća, šeširi, kape i slični proizvodi	411.127	398.218	1,4	-3,1
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa i sličnih materijala, keramički proizvodi, staklo i stakleni proizvodi	551.951	579.454	2,0	5,0
Biseri, plemeniti metali i njihovi proizvodi, drago i poludrago kamenje	59.621	69.794	0,2	17,1
Bazni metali i proizvodi od baznih metala	3.777.363	3.732.707	13,0	-1,2
Strojevi, aparati, mehanički i električni uređaji	4.321.062	4.378.845	15,3	1,3
Transportna sredstva i njihovi dijelovi	2.109.446	2.301.556	8,0	9,1
Satovi, mjerni, glazbeni i medicinski instrumenti	382.210	419.668	1,5	9,8
Oružje i municija; njihovi dijelovi i pribor	26.431	37.501	0,1	41,9
Razni proizvodi	643.907	704.655	2,5	9,4
Umjetnička dijela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	3.689	1.353	0,0	-63,3
Nerazvrstano	0	0	0,0	0,0
Ukupno	27.767.566	28.654.486	100,0	3,2

Napomena:

Izvor ovih podataka je Agencija za statistiku BiH i zbog toga se ukupan izvoz i uvoz robe razlikuju od vrijednosti iskazanih u statistici platne bilance koja uključuje razne prilagodbe.

Podaci su klasificirani prema Harmoniziranom sustavu kodova Svjetske trgovinske organizacije.

T28: Pregled prosječnih srednjih tečajeva konvertibilne marke

		EMU	Hrvatska	Češka R.	Mađarska	Japan	Švicarska	Turska	V. Britanija	SAD	Kina	Srbija
		EUR	HRK	CZK	HUF	JPY	CHF	TRY	GBP	USD	CNY	RSD
Godina	Mjesec	1	100	1	100	100	1	1	1	1	1	100
2015.		1,955830	25,688577	0,071687	0,631327	1,456462	1,832914	0,650180	2,694477	1,762605	0,280568	1,619915
2016.		1,955830	25,960428	0,072346	0,627987	1,628845	1,794449	0,586378	2,396405	1,768011	0,266189	1,588875
2017.		1,955830	26,205454	0,074317	0,632480	1,546889	1,761597	0,476205	2,232882	1,735482	0,256628	1,611317
2018.		1,955830	26,365492	0,076267	0,613697	1,500585	1,693763	0,351884	2,210985	1,657498	0,250633	1,653621
2019.		1,955830	26,365089	0,076197	0,601572	1,603053	1,758109	0,307940	2,230125	1,747204	0,252963	1,659447
2020.		1,955830	25,946780	0,074002	0,557563	1,607387	1,827419	0,247515	2,201320	1,716607	0,248658	1,663431
2021.		1,955830	25,977234	0,076253	0,545671	1,506596	1,808910	0,191301	2,274685	1,653851	0,256382	1,663495
2022.		1,955830	25,957036	0,079629	0,501501	1,420249	1,948176	0,113256	2,294933	1,860152	0,276500	1,665037
2023.		1,955830		0,081507	0,512335	1,290900	2,013360	0,078526	2,248887	1,809093	0,255630	1,668038
2024.		1,955830		0,077871	0,495036	1,194513	2,053678	0,055106	2,310145	1,807525	0,251198	1,670415
2023.	10.	1,955830		0,079582	0,507166	1,238316	2,048382	0,066516	2,254437	1,852004	0,253391	1,668980
	11.	1,955830		0,079881	0,515854	1,208830	2,029642	0,063294	2,245301	1,812228	0,250458	1,668916
	12.	1,955830		0,079909	0,512360	1,243921	2,070920	0,061585	2,268969	1,791708	0,250974	1,669124
2024.	01.	1,955830		0,079146	0,512190	1,227395	2,088796	0,059611	2,275517	1,791141	0,249960	1,668657
	02.	1,955830		0,077584	0,504683	1,212718	2,069872	0,058855	2,289035	1,810905	0,251794	1,669106
	03.	1,955830		0,077319	0,495381	1,202086	2,026543	0,056290	2,287037	1,800166	0,249899	1,668944
	04.	1,955830		0,077365	0,498140	1,186835	2,004962	0,056369	2,283729	1,822828	0,251827	1,669648
	05.	1,955830		0,078697	0,504799	1,161646	1,990265	0,056125	2,285357	1,810523	0,250292	1,669998
	06.	1,955830		0,078946	0,496246	1,151885	2,030938	0,055789	2,308890	1,816739	0,250480	1,670595
	07.	1,955830		0,077358	0,498324	1,140203	2,019980	0,054793	2,319048	1,803357	0,248299	1,670920
	08.	1,955830		0,077630	0,495281	1,212817	2,067970	0,052870	2,297743	1,779091	0,248565	1,671114
	09.	1,955830		0,077943	0,495499	1,228998	2,077805	0,051711	2,327334	1,760878	0,248828	1,671019
	10.	1,955830		0,077340	0,487160	1,200540	2,083459	0,052310	2,342680	1,791888	0,253036	1,671141
	11.	1,955830		0,077304	0,478282	1,196650	2,089344	0,053351	2,344783	1,837313	0,255172	1,671703
	12.	1,955830		0,077810	0,474688	1,213117	2,094876	0,053337	2,360008	1,865933	0,256316	1,672094

T29: Vladine financije BiH - jedinice sektora vlade

- u milijunima KM -

Godina	Razdoblje	Institucije BiH	FBiH	RS	Brčko	Konsolidirani prihodi	Institucije BiH	FBiH	RS	Brčko	Konsolidirani rashodi	Neto nabavka nefinancijskih sredstava	Neto suficit/deficit
2015.		1.088,4	7.196,5	3.931,3	232,0	12.335,1	935,9	6.843,5	3.700,6	220,1	11.587,0	559,1	188,9
2016.		1.062,9	7.645,4	3.937,0	248,5	12.767,3	949,3	7.013,5	3.636,9	198,6	11.672,0	724,5	370,8
2017.		1.049,4	8.150,9	4.141,8	263,7	13.479,2	967,0	7.164,3	3.696,0	212,8	11.913,4	759,7	806,0
2018.		1.045,0	8.833,6	4.364,6	280,9	14.402,3	995,9	7.660,0	3.983,4	233,7	12.738,5	889,2	774,5
2019.		1.051,4	9.217,5	4.584,0	288,8	15.018,1	985,5	8.120,3	4.097,6	254,6	13.334,3	1.006,6	677,2
2020.		1.070,6	8.614,0	4.652,1	268,3	14.430,7	1.028,6	8.583,1	4.749,6	287,9	14.474,8	1.765,1	-1.809,2
2021.		1.093,0	9.616,7	5.147,2	305,9	16.055,3	982,3	8.792,8	4.861,0	268,5	14.797,0	1.368,9	-110,6
2022.		1.165,5	10.946,2	5.887,4	338,4	18.212,9	1.096,1	9.797,8	5.748,5	287,5	16.805,3	1.590,2	-182,7
2023.		1.506,6	12.228,9	6.439,4	369,8	20.308,7	1.345,9	11.691,7	6.089,3	318,4	19.209,3	1.699,9	-600,5
2020.	Q1	286,0	1.906,0	862,8	59,7	3.081,9	235,6	1.695,3	877,3	42,7	2.818,4	40,6	222,9
	Q2	235,6	1.674,2	887,0	53,6	2.815,4	232,8	1.834,2	1.090,5	62,6	3.185,2	102,1	-471,9
	Q3	266,9	1.963,7	970,8	67,0	3.236,3	231,7	2.024,8	933,7	69,8	3.227,7	96,5	-88,0
	Q4	282,1	2.027,8	1.067,1	71,3	3.418,9	328,5	2.249,0	1.117,7	93,8	3.759,7	231,1	-571,9
2021.	Q1	277,6	1.906,5	976,0	61,7	3.191,6	240,3	1.727,9	929,8	47,9	2.915,8	60,1	215,7
	Q2	275,1	2.094,2	976,5	69,9	3.390,8	235,1	1.919,4	1.022,4	59,7	3.211,7	93,3	85,8
	Q3	262,8	2.146,5	1.273,1	74,1	3.728,3	256,3	1.953,5	963,4	58,9	3.204,0	78,9	445,4
	Q4	277,5	2.272,0	894,9	82,3	3.501,4	250,5	2.430,2	1.170,4	85,6	3.911,4	288,6	-698,7
2022.	Q1	256,1	2.181,7	1.070,1	72,9	3.550,1	243,1	1.818,4	979,0	57,4	3.067,3	22,0	460,8
	Q2	278,1	2.498,0	1.193,2	81,2	4.026,0	236,4	2.227,9	1.146,3	62,6	3.648,6	82,3	295,1
	Q3	326,9	2.424,2	1.209,6	83,2	4.009,0	269,8	2.266,2	1.261,1	63,5	3.825,9	108,6	74,6
	Q4	304,5	2.579,7	1.188,1	85,8	4.127,5	346,7	2.649,5	1.385,0	87,9	4.438,5	272,8	-583,8
2023.	Q1	304,7	2.508,4	1.237,5	76,3	4.072,6	293,1	2.214,2	1.165,9	60,3	3.679,1	33,1	360,3
	Q2	400,5	2.815,3	1.234,3	86,2	4.487,0	324,7	2.599,6	1.214,7	68,9	4.158,6	78,4	250,0
	Q3	388,7	2.778,6	1.335,3	97,9	4.529,3	355,9	2.713,6	1.289,9	69,6	4.357,9	98,9	72,6
	Q4	412,7	2.738,2	1.412,8	93,1	4.598,7	372,2	3.200,6	1.457,8	102,5	5.075,1	370,3	-846,7
2024.	Q1	374,1	2.765,0	1.416,4	87,6	4.567,4	351,7	2.559,7	1.313,5	83,4	4.232,7	20,2	314,5
	Q2	442,5	2.979,3	1.438,4	100,2	4.896,9	339,9	2.804,2	1.353,7	73,5	4.507,7	101,2	287,9
	Q3	384,0	3.099,4	1.478,5	106,3	4.992,8	373,0	3.011,5	1.426,2	90,0	4.825,4	117,9	49,6

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstava financija svih razina vlasti, fondova socijalnog osiguranja svih razina vlasti, entitetskih javnih poduzeća za ceste i entitetskih javnih poduzeća za autoceste. Podaci na godišnjoj razini za konsolidirane prihode/rashode uključuju lokalnu razinu vlasti (općine i gradovi), JP Ceste svih razina vlasti FBiH, JP Putevi RS, JP Autoceste FBiH i JP Autoputevi RS, dok ih podaci za tromjesečja zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T30: Vladine financije BiH - struktura konsolidiranih prihoda i rashoda

- u milijunima KM -

Godina	Razdoblje	Prihodi				Rashodi						Neto nabava nefinancijskih sredstava	
		Porez	Doprinosi za socijalno	Grantovi i ostali prihodi		Kompensacije zaposlenih	Korištenje roba i usluga	Kamate	Subvencije	Socijalna davanja	Grantovi i ostali rashodi		
2015.		6.439,7	4.329,6	1.565,8	12.335,1	3.294,3	2.138,8	264,3	384,8	4.729,5	775,4	11.587,0	559,1
2016.		6.760,4	4.473,6	1.533,4	12.767,3	3.295,5	2.187,5	252,0	382,8	4.755,0	799,3	11.672,0	724,5
2017.		7.151,1	4.734,2	1.594,0	13.479,2	3.312,6	2.340,6	223,0	444,0	4.758,5	834,7	11.913,4	759,7
2018.		7.688,4	5.041,8	1.672,0	14.402,3	3.422,1	2.534,0	242,5	476,0	5.013,2	1.050,8	12.738,5	889,2
2019.		8.014,1	5.345,7	1.658,4	15.018,1	3.738,1	2.688,3	241,1	507,3	5.223,4	936,1	13.334,3	1.006,6
2020.		7.363,3	5.383,9	1.683,5	14.430,7	3.921,8	2.702,8	255,9	870,1	5.508,0	1.216,3	14.474,8	1.765,1
2021.		8.485,4	5.798,0	1.771,9	16.055,3	4.039,2	2.847,7	240,2	742,9	5.718,3	1.208,7	14.797,0	1.368,9
2022.		9.898,8	6.482,5	1.831,6	18.212,9	4.546,5	3.256,5	259,4	747,7	6.503,1	1.492,1	16.805,3	1.590,2
2023.		10.767,8	7.410,9	2.130,0	20.308,7	5.187,2	3.468,4	394,7	884,0	7.883,1	1.391,9	19.209,3	1.699,9
2020.	Q1	1.556,2	1.286,5	239,2	3.081,9	817,7	482,1	69,8	60,4	1.274,3	114,1	2.818,4	40,6
	Q2	1.327,2	1.223,4	264,8	2.815,4	861,7	495,5	43,3	157,1	1.277,1	350,5	3.185,2	102,1
	Q3	1.564,3	1.418,6	253,4	3.236,3	850,4	486,3	42,4	262,8	1.357,6	228,3	3.227,7	96,5
	Q4	1.848,8	1.455,5	114,7	3.418,9	872,7	638,3	71,6	299,2	1.419,6	458,2	3.759,7	231,1
2021.	Q1	1.560,9	1.319,3	311,4	3.191,6	851,1	486,3	55,0	47,5	1.318,9	156,9	2.915,8	60,1
	Q2	1.690,2	1.437,0	263,5	3.390,8	866,7	529,2	60,3	142,9	1.376,4	236,2	3.211,7	93,3
	Q3	1.854,4	1.441,1	232,0	3.527,5	865,8	547,5	31,9	123,2	1.405,4	230,2	3.204,0	78,9
	Q4	2.082,2	1.600,5	19,6	3.702,2	913,6	651,8	60,8	336,5	1.430,2	518,6	3.911,4	288,6
2022.	Q1	1.851,2	1.462,0	236,9	3.550,1	908,3	517,6	52,7	55,2	1.377,3	156,2	3.067,3	22,0
	Q2	2.110,4	1.604,5	311,1	4.026,0	960,2	570,0	68,1	160,9	1.531,3	358,0	3.648,6	82,3
	Q3	2.124,8	1.643,0	241,3	4.009,0	988,8	599,2	67,7	154,3	1.631,2	384,8	3.825,9	108,6
	Q4	2.185,5	1.773,1	168,9	4.127,5	1.056,7	754,5	38,6	266,7	1.743,3	578,7	4.438,5	272,8
2023.	Q1	2.106,4	1.712,4	253,8	4.072,6	1.078,9	586,8	98,9	45,7	1.722,6	146,3	3.679,1	33,1
	Q2	2.281,8	1.819,3	385,9	4.487,0	1.146,3	636,2	60,0	145,2	1.904,6	266,3	4.158,6	78,4
	Q3	2.384,7	1.867,2	277,4	4.529,3	1.101,3	646,6	115,6	150,3	1.929,2	414,8	4.357,9	98,9
	Q4	2.458,6	2.012,0	128,1	4.598,7	1.158,5	870,5	66,7	426,8	2.006,9	545,7	5.075,1	370,3
2024.	Q1	2.378,4	1.912,3	276,7	4.567,4	1.185,6	660,8	139,9	64,5	1.994,6	187,3	4.232,7	20,2
	Q2	2.556,0	1.989,3	351,6	4.896,9	1.229,9	708,7	51,2	141,4	2.063,6	312,9	4.507,7	101,2
	Q3	2.663,5	2.044,4	284,9	4.992,8	1.198,2	734,6	115,6	215,3	2.120,6	441,1	4.825,4	117,9

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstava financija svih razina vlasti, fondova socijalnog osiguranja svih razina vlasti, entitetskih javnih poduzeća za ceste i entitetskih javnih poduzeća za autoceste. Podaci na godišnjoj razini za konsolidirane prihode/rashode uključuju lokalnu razinu vlasti (općine i gradovi), JP Ceste svih razina vlasti FBiH, JP Putevi RS, JP Autoceste FBiH i JP Autoputevi RS dok ih podaci za tromjesečja zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T31: Vladine financije FBiH - jedinice sektora vlade

- u milijunima KM -

Godina	Razdoblje	Konsolidirani prihodi				Konsolidirani rashodi				Neto nabava nefinancijskih sredstava	
		Proračun Federacije BiH	Fondovi socijalnog osiguranja	Kantoni		Proračun Federacije BiH	Fondovi socijalnog osiguranja	Kantoni		Neto nabava nefinancijskih sredstava	Neto suficit/deficit
2015.		1.510,0	3.175,8	1.919,5	7.196,5	1.354,1	3.224,3	1.869,1	6.843,5	221,4	131,6
2016.		1.652,8	3.323,4	2.012,1	7.645,4	1.380,2	3.314,2	1.885,5	7.013,5	248,1	383,7
2017.		1.876,9	3.538,4	2.108,4	8.150,9	1.394,8	3.423,3	1.970,4	7.164,3	353,6	633,1
2018.		2.008,2	3.815,7	2.292,5	8.833,6	1.552,7	3.660,1	2.075,7	7.660,0	426,4	747,2
2019.		1.878,3	4.069,5	2.473,2	9.217,5	1.493,6	3.953,0	2.274,3	8.120,3	564,8	532,5
2020.		3.718,6	1.733,5	2.417,9	8.614,0	4.008,2	1.757,6	2.331,0	8.583,1	821,3	-790,4
2021.		4.141,4	1.848,2	2.730,4	9.616,7	3.998,3	1.809,7	2.521,5	8.792,8	804,3	19,5
2022.		4.622,9	2.082,6	3.294,1	10.946,2	4.311,1	1.967,3	2.997,2	9.797,8	981,6	166,8
2023.		5.332,8	2.385,4	3.542,3	12.228,9	5.529,6	2.237,3	3.377,3	11.691,7	1.016,2	-478,9
2020.	Q1	895,0	408,3	614,8	1.906,0	809,3	427,7	470,4	1.695,3	7,3	203,4
	Q2	823,9	388,3	482,2	1.674,2	882,4	426,8	545,2	1.834,2	28,6	-188,6
	Q3	971,5	444,0	757,0	1.963,7	1.233,7	431,2	568,7	2.024,8	29,7	-90,8
	Q4	1.028,2	470,7	563,9	2.027,8	1.082,8	454,6	746,6	2.249,0	53,4	-274,6
2021.	Q1	903,2	407,4	604,0	1.906,5	810,6	432,3	493,1	1.727,9	9,9	168,7
	Q2	997,0	458,8	666,8	2.094,2	930,2	436,6	581,0	1.919,4	17,8	157,1
	Q3	1.068,4	442,7	748,8	2.146,5	1.063,0	440,8	563,2	1.953,5	21,2	171,8
	Q4	1.172,8	514,8	710,9	2.272,0	1.194,5	477,7	884,3	2.430,2	70,6	-228,7
2022.	Q1	1.020,4	454,8	713,2	2.181,7	800,3	445,8	579,0	1.818,4	-12,6	375,9
	Q2	1.165,2	504,8	953,8	2.498,0	1.202,3	456,9	694,6	2.227,9	20,1	250,0
	Q3	1.172,4	512,4	840,3	2.424,2	1.114,0	497,4	755,7	2.266,2	38,0	120,0
	Q4	1.264,9	582,1	786,7	2.579,7	1.194,5	541,2	967,9	2.649,5	99,7	-169,5
2023.	Q1	1.240,8	523,8	755,0	2.508,4	1.029,1	513,7	682,6	2.214,2	4,7	289,6
	Q2	1.338,9	594,1	910,3	2.815,3	1.294,0	524,4	809,2	2.599,6	22,7	193,0
	Q3	1.359,1	582,2	999,7	2.778,6	1.504,6	539,5	832,0	2.713,6	33,6	31,4
	Q4	1.394,0	649,7	877,1	2.738,2	1.701,8	627,9	1.053,5	3.200,6	116,4	-578,8
2024.	Q1	1.352,5	584,3	842,2	2.765,0	1.233,4	582,5	757,9	2.559,7	14,5	190,7
	Q2	1.400,4	641,1	971,2	2.979,3	1.350,8	586,7	900,2	2.804,2	34,2	140,9
	Q3	1.541,3	621,0	958,0	3.099,4	1.527,6	606,3	898,6	3.011,5	45,3	42,6

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstava financija, fondova socijalnog osiguranja svih razina vlasti u FBiH, JP Ceste svih razina vlasti FBiH i JP Autoceste FBiH. Podaci na godišnjoj razini za konsolidirane prihode/rashode uključuju lokalnu razinu vlasti (općine i gradove), JP Ceste svih razina vlasti FBiH i JP Autoceste FBiH, dok ih podaci za tromjesečja zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T32: Vladine financije FBiH - struktura konsolidiranih prihoda i rashoda

- u milijunima KM -

Godina	Razdoblje	Prihodi				Rashodi						Neto nabava nefinancijskih sredstava	
		Porez	Doprinosi za socijalno	Grantovi i ostali prihodi		Kompenzacije zaposlenih	Korištenje roba i usluga	Kamate	Subvencije	Socijalna davanja	Grantovi i ostali rashodi		
2015.		3.500,3	2.875,6	820,6	7.196,5	1.660,1	1.607,1	120,1	256,8	2.672,9	526,5	6.843,5	221,4
2016.		3.779,4	3.005,6	860,4	7.645,4	1.656,8	1.664,0	129,0	253,6	2.723,9	586,2	7.013,5	248,1
2017.		4.058,5	3.203,9	888,4	8.150,9	1.685,2	1.739,2	119,2	284,4	2.787,5	548,8	7.164,3	353,6
2018.		4.416,3	3.456,5	960,8	8.833,6	1.753,1	1.845,8	103,9	300,5	2.932,6	724,1	7.660,0	426,4
2019.		4.646,9	3.688,8	881,8	9.217,5	1.994,9	2.009,1	101,2	344,0	3.094,9	576,2	8.120,3	564,8
2020.		4.119,4	3.662,0	832,7	8.614,0	2.062,7	2.033,7	97,5	583,8	3.246,0	559,4	8.583,1	821,3
2021.		4.842,4	3.927,4	846,9	9.616,7	2.119,5	2.123,1	81,5	529,8	3.295,6	643,4	8.792,8	804,3
2022.		5.620,2	4.424,1	901,9	10.946,2	2.368,3	2.348,5	90,8	498,3	3.693,0	798,7	9.797,8	981,6
2023.		6.147,4	5.069,5	1.012,0	12.228,9	2.709,8	2.673,3	151,2	574,2	4.658,3	924,9	11.691,7	1.016,2
2020.	Q1	888,3	889,9	127,8	1.906,0	418,4	417,2	23,1	37,1	753,1	46,5	1.695,3	7,3
	Q2	759,7	823,9	90,5	1.674,2	460,9	424,3	29,5	68,0	770,3	81,2	1.834,2	28,6
	Q3	842,5	973,2	148,0	1.963,7	443,5	419,7	24,1	190,6	820,7	126,1	2.024,8	29,7
	Q4	1.406,4	1.001,7	97,4	2.505,6	411,0	471,9	22,7	-14,3	674,7	229,1	1.795,1	66,0
2021.	Q1	853,9	896,3	156,3	1.906,5	442,8	423,5	25,2	26,8	775,3	34,4	1.727,9	9,9
	Q2	993,6	974,5	126,2	2.094,2	455,5	439,7	15,4	100,9	782,7	125,1	1.919,4	17,8
	Q3	1.062,8	973,0	110,7	2.146,5	447,6	449,8	22,7	74,7	826,0	132,8	1.953,5	21,2
	Q4	1.148,2	1.083,5	40,3	2.272,0	491,4	528,5	16,6	260,1	830,1	303,6	2.430,2	70,6
2022.	Q1	1.038,9	1.009,0	133,8	2.181,7	483,2	445,0	24,2	35,9	781,9	48,3	1.818,4	-12,6
	Q2	1.251,4	1.096,9	149,7	2.498,0	518,8	481,1	18,2	103,2	893,2	213,4	2.227,9	20,1
	Q3	1.183,1	1.116,4	124,7	2.424,2	507,9	501,8	25,9	102,0	939,4	189,2	2.266,2	38,0
	Q4	1.266,7	1.201,8	111,3	2.579,7	546,9	577,5	20,9	180,6	982,5	341,1	2.649,5	99,7
2023.	Q1	1.185,0	1.175,4	148,1	2.508,4	573,6	515,2	36,6	35,5	993,9	59,3	2.214,2	4,7
	Q2	1.309,6	1.268,3	237,3	2.815,3	611,1	543,8	30,0	95,4	1.154,3	165,0	2.599,6	22,7
	Q3	1.355,7	1.264,0	158,8	2.778,6	567,2	547,2	46,2	112,6	1.140,0	300,4	2.713,6	33,6
	Q4	1.357,6	1.361,8	18,9	2.738,2	616,1	680,1	35,3	248,5	1.196,1	424,5	3.200,6	116,4
2024.	Q1	1.293,8	1.306,9	164,3	2.765,0	639,6	584,3	51,9	46,6	1.166,5	70,8	2.559,7	14,5
	Q2	1.462,8	1.370,2	146,3	2.979,3	685,2	608,2	39,5	91,6	1.226,0	153,6	2.804,2	34,2
	Q3	1.547,2	1.374,7	177,5	3.099,4	643,5	606,8	52,6	162,5	1.266,1	280,1	3.011,5	45,3

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstava financija, fondova socijalnog osiguranja svih razina vlasti u FBiH, JP Ceste svih razina vlasti FBiH i JP Autoceste FBiH. Podaci na godišnjoj razini za konsolidirane prihode/rashode uključuju lokalnu razinu vlasti (općine i gradove), JP Ceste svih razina vlasti FBiH i JP Autoceste FBiH, dok ih podaci za tromjesečja zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T33: Vladine financije RS - jedinice sektora vlade

- u milijunima KM -

Godina	Razdoblje	Konsolidirani prihodi			Konsolidirani rashodi			Neto nabava nefinancijskih sredstava	Neto suficit/deficit
		Proračun Republike Srpske	Fondovi socijalnog osiguranja		Proračun Republike Srpske	Fondovi socijalnog osiguranja			
2015.		1.804,1	1.713,5	3.931,3	1.707,5	1.754,9	3.700,6	235,3	-4,6
2016.		2.556,5	744,4	3.937,0	2.415,9	749,7	3.636,9	366,3	-66,3
2017.		2.713,7	780,7	4.141,8	2.422,3	746,2	3.696,0	268,7	177,1
2018.		2.839,4	774,2	4.364,6	2.700,8	720,0	3.983,4	337,4	43,9
2019.		2.963,6	834,5	4.584,0	2.775,6	728,5	4.097,6	376,0	110,3
2020.		3.041,5	907,2	4.652,1	3.395,7	784,0	4.749,6	821,8	-919,2
2021.		3.312,2	984,5	5.147,2	3.399,0	862,5	4.861,0	415,9	-129,7
2022.		3.826,0	1.099,8	5.887,4	4.051,2	984,2	5.748,5	553,7	-414,8
2023.		4.275,0	1.241,4	6.439,4	4.296,0	1.128,7	6.089,3	590,9	-240,8
2020.	Q1	687,2	201,3	862,8	722,0	181,0	877,3	29,2	-43,7
	Q2	716,2	198,0	887,0	957,7	160,0	1.090,5	56,3	-259,8
	Q3	780,2	249,8	970,8	801,3	191,6	933,7	46,4	-9,3
	Q4	857,9	252,4	1.067,1	914,7	246,2	1.117,7	99,3	-149,9
2021.	Q1	792,8	214,2	976,0	771,8	189,0	929,8	35,6	10,6
	Q2	771,2	255,8	976,5	853,6	219,4	1.022,4	52,1	-98,0
	Q3	870,3	251,8	1.072,2	788,2	225,1	963,4	44,6	64,3
	Q4	877,9	256,6	1.095,8	985,5	223,7	1.170,4	121,1	-195,7
2022.	Q1	881,8	232,7	1.070,1	805,5	217,9	979,0	31,7	59,5
	Q2	989,3	277,4	1.193,2	981,2	238,6	1.146,3	59,0	-12,0
	Q3	991,5	276,5	1.209,6	1.061,6	257,8	1.261,1	62,2	-113,7
	Q4	963,3	306,2	1.188,1	1.202,9	263,5	1.385,0	133,0	-329,8
2023.	Q1	1.014,5	252,1	1.237,5	939,2	255,8	1.165,9	38,7	32,9
	Q2	1.031,7	280,9	1.234,3	1.016,9	276,1	1.214,7	53,8	-34,2
	Q3	1.100,0	327,3	1.335,3	1.100,8	281,1	1.289,9	56,5	-11,1
	Q4	1.128,7	373,5	1.412,8	1.239,0	308,2	1.457,8	161,5	-206,5
2024.	Q1	1.161,7	280,8	1.416,4	1.065,4	274,3	1.313,5	2,1	100,8
	Q2	1.212,3	292,6	1.438,4	1.139,6	280,6	1.353,7	59,5	25,2
	Q3	1.215,4	280,0	1.478,5	1.150,0	293,0	1.426,2	51,7	0,7

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: Ministarstva financija, fondova socijalnog osiguranja u RS, JP Putevi RS i JP Autoputevi RS. Podaci na godišnjoj razini za konsolidirane prihode/rashode uključuju lokalnu razinu vlasti (općine i gradove), JP Putevi RS i JP Autoputevi RS, dok ih podaci za tromjesečja zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T34: Vladine financije RS - struktura konsolidiranih prihoda i rashoda

- u milijunima KM -

Godina	Razdoblje	Prihodi				Rashodi							Neto nabava nefinancijskih sredstava
		Porez	Doprinosi za socijalno	Grantovi i ostali prihodi		Kompenzacije zaposlenih	Korištenje roba i usluga	Kamate	Subvencije	Socijalna davanja	Grantovi i ostali rashodi		
2015.		1.967,1	1.417,9	546,3	3.931,3	939,3	305,2	149,3	105,0	1.998,0	203,8	3.700,6	235,3
2016.		2.001,5	1.431,1	504,4	3.937,0	946,1	300,6	120,7	111,7	1.982,3	175,5	3.636,9	366,3
2017.		2.100,5	1.490,2	551,2	4.141,8	925,8	372,6	102,2	132,6	1.925,6	237,2	3.696,0	268,7
2018.		2.279,6	1.543,1	541,9	4.364,6	950,3	436,5	136,8	148,4	2.031,5	279,9	3.983,4	337,4
2019.		2.357,8	1.612,0	614,2	4.584,0	1.002,7	424,2	137,5	145,6	2.084,0	303,5	4.097,6	376,0
2020.		2.228,7	1.675,6	747,9	4.652,1	1.093,6	433,8	155,9	254,2	2.216,7	595,4	4.749,6	821,8
2021.		2.589,5	1.823,9	733,9	5.147,2	1.138,9	475,7	156,4	192,4	2.374,2	523,4	4.861,0	415,9
2022.		3.097,4	2.008,2	781,8	5.887,4	1.350,6	626,3	166,6	221,6	2.750,9	632,6	5.748,5	553,7
2023.		3.212,0	2.285,9	941,6	6.439,4	1.496,8	505,5	240,5	282,7	3.164,9	398,9	6.089,3	590,9
2020.	Q1	429,9	389,1	43,8	862,8	211,7	25,5	46,1	22,8	512,4	58,6	877,3	29,2
	Q2	347,7	389,0	150,2	887,0	212,9	26,1	13,7	80,2	496,5	261,2	1.090,5	56,3
	Q3	459,4	430,1	81,3	970,8	211,0	27,6	17,7	63,3	526,9	87,2	933,7	46,4
	Q4	477,3	467,5	122,3	1.067,1	217,1	46,6	51,6	65,0	582,7	154,7	1.117,7	99,3
2021.	Q1	468,5	413,4	94,1	976,0	215,0	23,6	29,6	19,9	534,3	107,4	929,8	35,6
	Q2	450,9	449,4	76,2	976,5	217,9	40,2	44,3	37,1	582,4	100,5	1.022,4	52,1
	Q3	531,2	458,9	82,2	1.072,2	220,8	31,2	8,8	43,0	571,0	88,5	963,4	44,6
	Q4	532,9	502,1	60,7	1.095,8	227,8	45,2	43,2	67,2	580,5	206,6	1.170,4	121,1
2022.	Q1	563,1	442,3	64,7	1.070,1	232,7	28,3	25,1	15,4	585,5	92,0	979,0	31,7
	Q2	600,2	495,1	97,9	1.193,2	250,0	35,3	48,4	49,8	627,5	135,2	1.146,3	59,0
	Q3	611,0	513,8	84,8	1.209,6	267,7	38,7	45,6	47,0	678,8	183,3	1.261,1	62,2
	Q4	576,3	556,9	54,9	1.188,1	281,7	65,5	16,7	75,4	735,1	210,6	1.385,0	133,0
2023.	Q1	644,7	527,7	65,1	1.237,5	284,7	32,2	52,9	9,7	717,3	69,1	1.165,9	38,7
	Q2	615,1	537,8	81,5	1.234,3	284,7	38,6	20,1	41,2	739,7	90,4	1.214,7	53,8
	Q3	695,9	584,6	54,8	1.335,3	282,0	38,5	57,9	32,9	777,9	100,7	1.289,9	56,5
	Q4	659,6	635,8	117,4	1.412,8	288,3	69,0	59,1	165,0	784,2	92,1	1.457,8	161,5
2024.	Q1	763,6	592,4	60,5	1.416,4	294,9	35,4	75,8	13,4	814,9	79,1	1.313,5	2,1
	Q2	768,0	604,0	66,4	1.438,4	294,1	45,2	-0,5	36,7	824,0	154,2	1.353,7	59,5
	Q3	769,0	654,0	55,5	1.478,5	291,5	63,3	50,8	42,7	837,3	140,5	1.426,2	51,7

Napomena:

Administrativni podaci prikupljeni od: ministarstva financija, fondova socijalnog osiguranja u RS, JP Putevi RS i JP Autoputevi RS. Podaci na godišnjoj razini za konsolidirane prihode/rashode uključuju lokalnu razinu vlasti (općine i gradove), JP Putevi RS i JP Autoputevi RS, dok ih podaci za tromjesečja zbog nedostupnosti izvornih podataka ne uključuju. Razlika između prihoda, s jedne, i rashoda s neto nabavom nefinancijskih sredstava, s druge strane, predstavlja neto suficit/deficit.

T35: Tijekovi izravnih inozemnih ulaganja u BiH klasificirani prema zemlji stranog ulagača - u milijunima KM -

Godina	Austrija	Holandija	Hrvatska	Italija	Njemačka	Rusija	Slovenija	Srbija	Švicarska	Turska	Ostale zemlje	Ukupno
2015.	5,3	83,3	161,5	66,3	52,3	28,5	21,1	36,8	-33,5	56,1	159,2	636,9
2016.	112,8	57,6	142,5	25,2	2,0	-44,3	34,6	-25,8	11,3	34,6	267,7	618,4
2017.	84,1	-3,3	159,6	46,9	57,7	-6,8	101,1	56,9	30,6	-0,3	327,1	853,6
2018.	90,7	100,9	129,1	23,6	105,1	143,4	42,6	21,1	46,5	7,4	252,9	963,3
2019.	68,8	6,7	148,0	17,5	54,4	213,0	22,0	41,6	-19,8	3,2	244,0	799,3
2020.	100,8	-1,1	182,0	36,0	84,9	-14,8	60,4	133,1	-21,0	56,3	207,0	823,5
2021.	104,7	-55,9	89,7	60,7	124,0	-94,6	75,6	98,7	211,0	148,9	420,5	1.183,3
2022.	211,4	158,7	7,2	60,1	229,0	-50,3	81,2	153,2	23,4	37,0	606,6	1.517,5
2023.	87,9	237,7	187,2	-34,5	204,9	376,3	173,3	355,6	-124,3	78,7	352,8	1.895,6
Sij-Ruj 2024.	178,8	105,5	252,5	15,7	240,2	58,0	193,4	110,8	-42,2	55,5	309,4	1.477,4

Napomena:

Izravna inozemna ulaganja (tijekovi i stanja) kompilirana su u skladu s najnovijim metodološkim uputama i preporukama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Detaljan metodološki pristup kompilaciji i prezentiranju je predstavljen u MMF-ovom Priručniku za platnu bilancu - šesto izdanje i OECD-ovom Okvirnom konceptu definicije izravnih inozemnih ulaganja - četvrto izdanje.

T36: Tijekovi izravnih inozemnih ulaganja u BiH prema NACE Rev 2 klasifikaciji djelatnosti**- u milijunima KM -**

Godina	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	Proizvodnja baznih metala	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	Telekomunikacije	Financijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i mirovinskih fondova	Poslovanje nekretninama	Ostale djelatnosti	Ukupno
2015.	45,0	5,2	24,0	58,4	-4,4	-52,9	6,7	84,0	-29,3	57,8	116,8	89,5	236,1	636,9
2016.	16,3	5,6	-52,0	51,9	-17,6	2,0	20,3	148,4	6,4	37,1	161,4	-9,8	248,4	618,4
2017.	20,8	13,5	-26,0	1,2	-8,8	58,8	47,3	59,3	96,1	17,1	203,0	41,9	329,2	853,6
2018.	34,9	9,3	139,0	33,2	15,5	63,7	40,3	121,3	11,9	8,3	140,1	28,4	317,4	963,3
2019.	-13,4	15,1	200,3	26,5	6,4	-2,5	5,9	119,7	17,8	-20,6	153,3	19,0	271,7	799,3
2020.	28,2	-1,8	1,5	39,1	18,8	-29,4	32,7	97,3	37,2	2,3	156,3	73,1	368,3	823,5
2021.	11,1	7,2	-52,2	17,0	5,5	102,6	41,0	119,9	176,0	11,0	12,1	103,3	628,8	1.183,3
2022.	61,1	13,3	-49,3	104,2	31,3	122,8	40,5	163,3	96,9	6,8	148,2	75,1	703,3	1.517,5
2023.	54,3	5,2	362,4	139,4	24,3	-118,0	92,4	151,5	120,9	288,9	304,3	13,9	456,1	1.895,6
Sij - Ruj 2024.	59,4	2,6	49,7	92,2	16,7	-44,3	38,7	132,6	218,9	50,0	388,7	-5,5	477,7	1.477,4

Napomena:

Tijekove izravnih stranih investicija u BiH prema NACE 1. Rev 1. klasifikacije djelatnosti za razdoblje 2004-2012 možete naći na web stranici.

Izravna strana ulaganja (tijekovi i stanja) kompilirana su u skladu s najnovijim metodološkim uputama i preporukama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Detaljan metodološki pristup kompilaciji i prezentiranju je predstavljen u MMF-ovom

Priručniku za platnu bilancu - šesto izdanje i OECD-ovom Okvirnom konceptu definicije izravnih inozemnih ulaganja - četvrto izdanje.

T37: Stanje izravnih inozemnih ulaganja u BiH po sastavnicama

- u milijunima KM -

Godina	Vlasnički udjeli i zadržane zarade	Ostali kapital		Ukupno izravna inozemna ulaganja
		Zaduživanja	Ostalo	
2015.	9.515,7	2.891,1	457,6	12.864,4
2016.	9.698,2	3.057,6	491,9	13.247,7
2017.	10.516,6	3.058,6	373,8	13.949,0
2018.	11.364,4	2.973,0	408,0	14.745,4
2019.	11.663,0	3.184,2	494,7	15.342,0
2020.	11.842,4	3.155,6	682,0	15.680,0
2021.	13.864,7	2.247,3	741,6	16.853,6
2022.	14.473,4	2.528,7	788,5	17.790,6
2023.	15.746,2	2.905,5	765,5	19.417,1

Napomena:

Izravna inozemna ulaganja (tijekovi i stanja) kompilirana su u skladu s najnovijim metodološkim uputama i preporukama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Detaljan metodološki pristup kompilaciji i prezentiranju je predstavljen u MMF-ovom Priručniku za platnu bilancu - šesto izdanje i OECD-ovom Okvirnom konceptu definicije izravnih inozemnih ulaganja - četvrto izdanje.

T38: Nominalni i realni efektivni tečaj konvertibilne marke

Godina	Mjesec	Efektivni tečaj KM (2015=100)	
		NEER	REER
2015.		99,98	99,99
2016.		101,18	98,87
2017.		101,98	98,36
2018.		103,68	98,99
2019.		104,42	98,05
2020.		106,11	97,23
2021.		107,37	96,93
2022.		108,94	100,75
2023.		111,29	100,62
2023.	10.	112,13	100,47
	11.	112,38	100,75
	12.	112,58	100,53
2024.	01.	112,53	100,54
	02.	112,86	100,65
	03.	113,14	100,54
	04.	112,98	99,87
	05.	113,06	99,43
	06.	113,00	98,64
	07.	113,18	98,43
	08.	113,43	98,96
	09.	113,58	99,02
	10.	113,39	98,67
	11.	113,03	98,78

Napomena:

Detaljna metodološka objašnjenja za kompilaciju i izračun NEER i REER indeksa su dostupna na web stranici CBBiH <http://www.cbbh.ba/content/read/1109?lang=hr>

7. Dodatak

SPISAK BANAKA

Banke koje pokriva Glavna jedinica Sarajevo

- ❶ 1. Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina Sarajevo
- ❶ 2. Bosna Bank International d.d. Sarajevo
- 3. Razvojna banka Federacije BiH d.d. Sarajevo
- ❶ 4. ASA Banka d.d. Sarajevo
- ❶ 5. ProCredit Bank d.d. Sarajevo
- ❶ 6. Privredna banka d.d. Sarajevo
- ❶ 7. Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina Sarajevo
- ❶ 8. ZiraatBank BH d.d. Sarajevo
- ❶ 9. NLB Banka d.d. Sarajevo
- ❶ 10. Union Banka d.d. Sarajevo
- ❶ 11. Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina
- ❶ 12. Addiko Bank d.d. Sarajevo

Banke koje pokriva Glavna jedinica Mostar

- ❶ 1. Komercijalno – investiciona banka d.d. Velika Kladuša
- ❶ 2. UniCredit Bank d.d. Mostar

Banke koje pokriva Glavna banka RS Banja Luka

- ❶ 1. Addiko Bank a.d. Banja Luka
- ❶ 2. UniCredit Bank a.d. Banja Luka
- ❶ 3. Nova banka a.d. Banja Luka
- ❶ 4. Naša Banka a.d. Bijeljina
- ❶ 5. NLB Banka a.d. Banja Luka
- ❶ 6. Atos banka a.d. Banja Luka
- ❶ 7. Banka Poštanska štedionica a.d. Banja Luka
- ❶ 8. MF banka a.d. Banja Luka

- ❶ Članica programa za osiguranje depozita

UPRAVNO VIJEĆE I VIŠE OSOBLJE

UPRAVNO VIJEĆE:

Predsjedavajuća i guvernerka

dr. Jasmina Selimović

Članovi

dr. Danijela Martinović

dr. Radomir Božić

dr. Darko Tomaš

dr. Mirza Kršo

Viceguverneri

Viceguverner nadležan za Sektor za statistiku, servisiranje vanjskog duga, europske integracije i platne sustave

dr. Emir Kurtić

Viceguverner nadležan za Sektor za monetarne operacije, upravljanje deviznim rezervama i gotovinom

mr. Marko Vidaković

Viceguverner nadležan za Sektor za administraciju i financije

dr. Željko Marić

Glavni interni revizor

Rade Jovanović

Zamjenici glavnog internog revizora

mr. Edis Kovačević

Tomislav Ivanković

Ured vodećeg ekonomiste

Rukovoditelj ureda

dr. Belma Čolaković

Ured za komunikacije

Rukovoditelj ureda

Enes Kurtović

Sektor za statistiku, servisiranje vanjskog duga, europske integracije i platne sustave

Rukovodni tim

Renata Barić

mr. Verica Božić

mr. Ervin Zolić

Sektor za monetarne operacije, upravljanje deviznim rezervama i gotovinom

Rukovodni tim

mr. Emina Ćeman

Vesna Papić

Nada Mijović

Edin Sijerčić

mr. Vidosav Pantić

Sektor za administraciju i financije

Rukovodni tim

mr. Jasmin Hadžigrahić

Sanela Leto

Meliha Smajlagić

mr. Ivan Soldo

mr. Goran Spaić

Rusmir Burek

Centralna banka Bosne i Hercegovine – Glavna jedinica Sarajevo, direktor

Enisa Ramić

Centralna banka Bosne i Hercegovine – Glavna jedinica Mostar, direktor

Silvija Ramljak

Glavna banka Republike Srpske Centralne banke BiH, direktor

Zoran Babić

Filijala Centralne banke Bosne i Hercegovine na Palama, rukovoditelj

Žarko Čović

Centralna banka Bosne i Hercegovine

Filijala Brčko, rukovoditelj

Jasminka Burić

Priprema:

Štamparija Fojnica d.d.

Publiciranje i umnožavanje u obrazovne i nekomercijalne
svrhe je dozvoljeno uz obvezno navođenje izvora.

© Centralna Banka Bosne i Hercegovine | sva prava pridržana

